

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

6 ביולי 2015

928

י"ט בתמוז התשע"ה

עמוד

הצעת חוק העיצובים, התשע"ה-2015 696

הצעת חוק העיצובים, התשע"ה-2015

פרק א': הגדרות

הגדרות 1. בחוק זה –

"אמנת פריס" – אמנה בדבר הגנת הקניין התעשייתי שנחתמה בפריס ביום 20 במרס 1883¹, והתיקונים באמנה כאמור ככל שישראל חייבת בהם;

דבריו הסבר

בחינת החידוש שבעיצוב (בחינה עולמית – באמצעות אתרי האינטרנט של המשרדים השונים לרישום עיצובים בעולם, למשל), והן על אפשרויות הגשת הבקשה לרישום (לדוגמה, הגשת בקשה מקוונת לרישום עיצוב).

נוסף על כך, השתנתה המסגרת המשפטית הבין-לאומית שבתוכה פועלת מדינת ישראל בעניין זה. כך למשל, נחתם הסכם ארגון הסחר העולמי בדבר היבטים הקשורים לזכויות בקניין רוחני – Agreement on trade related aspect of Intellectual Property Rights, המהווה נספח להסכם המקים את ארגון הסחר העולמי שנחתם במרס בשנת 1994 (להלן – הסכם הטריפס). הסכם זה קובע דרישות סף בנוגע להגנה על עיצובים תעשייתיים. עוד ניתן למנות את עקרונות אמנת פריס בדבר הגנה על הקניין התעשייתי (להלן – אמנת פריס), שלהם מחויבת מדינת ישראל. יצוין כי גם כיום אין החקיקה הקיימת סותרת את מחויבותיה של מדינת ישראל הנובעות מהסכמים אלה.

נוסף על דברי חקיקה אלה, יש לציין גם את הסכם לוקרנו – Locarno Agreement Establishing an International Classification for Industrial Designs, Signed at Locarno on October 8, 1968, העוסק בנושא העיצובים והקובע, בנספח לו, רשימת סיווגים למוצרים שלגביהם נרשמים עיצובים, אשר משמשת מדינות רבות בעולם. יצוין כי מדינת ישראל אינה חברה בהסכם זה.

עוד יצוין כי גם במשפט האנגלי שממנו שואבת מדינת ישראל את השראתה בתחום דיני הקניין הרוחני, נערכו תיקונים ושינויים רבים בשנים האחרונות.

במקביל לכך, חלו התפתחויות גם בפסיקה הישראלית. כך, הכירה הפסיקה ברע"א 5768/94 א.ש.ג.ר יבוא יצור והפצה נ' פורום אביונים ומוצרי צריכה בע"מ ואח', פ"ד נב(4) 289 (1998) (להלן – הלכת א.ש.ג.ר) בזכויות במדגם לא רשום מכוח דיני עשיית עושר ולא במשפט, וזאת על אף שפקודת הפטנטים והמדגמים אינה מכירה בזכויות כלשהן במדגם לא רשום.

בשל מצב זה, אשר יוצר חוסר ודאות בעולם העסקי, מוצע ליישם בישראל, במקביל למודל העיצוב הרשום, גם מודל של עיצוב לא רשום. יתרונותיו של מודל זה

כללי מטרתה של הצעת חוק זו היא ליצור הסדר מקיף, מאוזן ועדכני שיחול על עיצובים במדינת ישראל ויחליף את ההסדר הקיים כיום בעניין זה בפקודת הפטנטים והמדגמים (להלן – פקודת הפטנטים והמדגמים או הפקודה). המילה "עיצוב" ("Design") מודרנית ומובנת יותר מהמילה "מדגם" שבה נעשה שימוש בפקודת הפטנטים והמדגמים.

יודגש כבר בראשית הדברים כי שינוי המונחים אין בו כדי לשנות מהמהות, וכי ההתייחסות שלהלן ל"דיני העיצובים" שקולה לחלוטין ל"דיני מדגמים" כלשון פקודת הפטנטים והמדגמים.

תכליתם הבסיסית של דיני העיצובים (שנקראו עד עתה "דיני המדגמים") היא עידוד פיתוחם של עיצובים חדשים לטובת הציבור. זהו העיקרון הכללי העומד בבסיסה של הצעת החוק. לצדה, וכנגזרות ממנה, קיימות שלוש תכליות עיקריות נוספות שהנחו והתוו את ההסדרים המוצעים בהצעה זו. תכליות אלה הן האינטרס הציבורי שבעידוד בעלי עסקים קטנים – מעצבים הפועלים לבדם או המחזיקים עסק קטן; קידום הוודאות בתחום העיצובים בישראל והתאמת הדין להתפתחויות שחלו בתחום זה, כפי שיפורט להלן.

לשם כך מוצע להחליף את ההסדרים הקיימים כיום בנוגע למדגמים, הקבועים בפקודת הפטנטים והמדגמים. פקודה זו אינה חלה עוד על פטנטים, בשל חקיקת חוק הפטנטים, התשכ"ז-1967 (להלן – חוק הפטנטים) ועם קביעת ההסדר המוצע בנושא עיצובים (ובלשון הפקודה – מדגמים), מוצע לבטלה.

נוסחה של פקודת הפטנטים והמדגמים, שמוצע כאמור לבטלה, מובא בנספח לדברי ההסבר.

ההתפתחויות שחלו בשנים שחלפו מאז חקיקת פקודת הפטנטים והמדגמים בדיני העיצובים, במרבית המדינות בעולם, הן בדיני הקניין הרוחני והן בשטח, מעלות את הצורך ביצירת הסדר חדש ועדכני יותר שיחול על עיצובים בישראל. בין התפתחויות אלה בולטת ההתפתחות הטכנולוגית, אשר מעוררת סוגיות חדשות ומשפיעה הן על סוגי המוצרים הניתנים לרישום כעיצובים (כדוגמת גופנים, סימנים גרפיים (Icons) ותצוגות מסך). הן על דרך

¹ כתבי אמנה 735, כרך 21, עמ' 495.

"ארגון הסחר העולמי" – ארגון הסחר העולמי שהוקם בהסכם שנחתם במרקש ביום 15 באפריל 1994;

"בעל עיצוב" – בעלים של עיצוב לפי הוראות סימן א' בפרק ג', וכן מי שהועברה לו כדין הבעלות בעיצוב;

"בקשה לרישום עיצוב" – כמשמעותה בסעיף 20;

"הגורם המוסמך" – מי שהרשם הסמיכו בהתאם להוראות סעיף 92;

"הסכם לוקרנו" – הסכם בדבר סיווג בין-לאומי של עיצובים שנחתם בלוקרנו ביום 8 באוקטובר 1968, והתיקונים בו;

"חוק הפטנטים" – חוק הפטנטים, התשכ"ז-1967²;

"המועד הקובע" – המועד כמפורט להלן, לפי העניין;

ד ב ר י ה ס ב ר

בהצעה שמכויות שיפוטיות הנתונות רק לרשם העיצובים (המוגדר כמי שמונה לרשם הפטנטים לפי סעיף 157 לחוק הפטנטים, סגן הרשם או פוסק בקניין רוחני לעניין סעיפים מסוימים בחוק – ר' דברי ההסבר להגדרה "רשם העיצובים"). הסמכויות האחרות יופעלו בידי "הגורם המוסמך" – עובד הרשות או אדם בעל ניסיון והסמכה כפי שיקבע השר, שרשם העיצובים הסמיכו לכך (ור' לעניין זה גם את דברי ההסבר לסעיף 92).

להגדרה "הסכם לוקרנו" – הסכם לוקרנו מכונן רשימת סיווגים בין-לאומית של סוגים ותת-סוגים של מוצרים שלגביהם נרשמים עיצובים. מדינת ישראל אינה חברה בהסכם לוקרנו, אולם החלה בהליך של התאמת הסיווגים הנוהגים בה לאמנה זו, כפי שעשו מדינות רבות בעולם, וזאת במסגרת תקנות המדגמים הקיימות. מוצע לקבוע כי רשימת הסיווגים תיקבע בתקנות, כפי שנעשה כיום, ותיקבע, ככל הניתן, בהתאם להסכם לוקרנו. הדבר יתרום לאחידות בין-לאומית בין דיני העיצובים הישראליים לבין דיני העיצובים של מדינות אחרות, וכן יקל על מבקשי עיצובים ישראלים בקשר לרישום עיצוביהם בחו"ל ועל מבקשים זרים – לרשםם בישראל (ור' דברי ההסבר לסעיף 109).

להגדרה "מדינת האיגוד" – הגדרה זו מבהירה מיהן המדינות החברות לעניין חוק זה. הגדרה דומה קיימת גם בחוק הפטנטים.

להגדרה "מדינה חברה" – ההגדרה חוזרת על ההגדרה בסעיף 2 לפקודה בשינויי נוסח; הגדרה דומה קיימת גם בחוק הפטנטים.

להגדרה "המועד הקובע" – כללי

למועד הקובע נפקות חשובה בבחינת כשירותו של עיצוב להגנה – בין כעיצוב רשום ובין כעיצוב לא רשום, וכן לגבי תקופת תוקפו של עיצוב לא רשום.

הם, בין השאר, בהגנה המיידית אשר הוא מקנה לעיצוב, בלא צורך בהליך רישום הכרוך בהשקעת משאבים, בהם זמן וכספים ואשר לגבי עיצובים אשר מהווים "אופנות חולפות", לדוגמה, עלול להיות בלתי יעיל.

שינוי נוסף וחשוב לקהל המעצבים הישראלי, המוצע בהצעת החוק, הוא קביעת הוראות שיאפשרו למדינת ישראל להצטרף להסכם האג בנוגע לרישום בין-לאומי של עיצובים תעשייתיים (The Hague Agreement Concerning the International Deposit of Industrial Designs) (להלן – הסכם האג). הצטרפות להסכם האג תאפשר למבקשים ישראלים להגיש בקשה אחת למשרד הבין-לאומי לפי ההסכם, ולנתב את הבקשה לכלל המדינות החברות בהסכם. בכך, צפויה הצטרפותה של מדינת ישראל להסכם האג לייעל את ההליך בעבור בעלי עיצובים ישראלים, להקל את הליכי הרישום בעבורם ולחסוך להם זמן יקר ערך.

הצעת החוק שלהלן שואבת גם הסדרים מחוק הפטנטים ומדיני זכות היוצרים הישראליים. כאמור, מטרתה היא להתאים את הדין הישראלי להתפתחויות, הן החקיקתיות והן הטכנולוגיות, המשפיעות על דיני העיצובים.

פרק א': הגדרות

סעיף 1 להגדרה "בעל עיצוב" – ההגדרה מבהירה כי "בעל עיצוב" הוא בעלים של עיצוב לפי סימן א' בפרק ג' לחוק המוצע וכן מי שהועברה לו הבעלות בעיצוב כדין. יצוין כי גם מי מטעמו של בעל העיצוב – מיופה כוחו וכד', יוכל לפעול בשם בעליו. לפי המוצע בהצעת החוק, בעל העיצוב יהיה זכאי לנצל את העיצוב וליהנות מהזכויות הקבועות בהצעת החוק בקשר אליו.

להגדרה "הגורם המוסמך" – בהתאם למוצע בהצעת החוק, יש כמה בעלי תפקידים ברשות הפטנטים המעורבים בהליכי בחינתו ורישומו של עיצוב. לצד זאת מנויות

² ס"ח התשכ"ד, עמ' 148; התשע"ד, עמ' 274.

(1) לעניין עיצוב שהוגשה לגביו בקשה לרישום עיצוב – תאריך הגשת הבקשה לרישום העיצוב לפי סעיף 21, ואם הוגשה לגבי העיצוב בקשה קודמת כאמור בסעיף 22 ומתקיימים התנאים המנויים באותו סעיף – תאריך הגשת הבקשה הקודמת כמשמעותו בסעיף האמור;

(2) לעניין עיצוב שלא הוגשה לגביו בקשה לרישום עיצוב – המועד שבו המוצר נושא העיצוב הוצע לראשונה למכירה כדין או המועד שבו המוצר כאמור הופץ לראשונה לציבור כדין, לפי המוקדם מביניהם;

“מדינת האיגוד” – מדינה שהיא חברה באיגוד להגנת הקניין התעשייתי מכוח אמנת פריס, או קבוצה של מדינות האיגוד המקיימת מערכת משותפת בעבור הגשת בקשות לעיצוב, לרבות שטחים שאמנת פריס הוחלה עליהם מכוח הסמכויות שהוענקו לעניין זה באמנה כאמור;

“מדינה חברה” – מדינת האיגוד או מדינה שהיא חברה בארגון הסחר העולמי;

“מוצר” – פריט או מערכת של פריטים, המיוצרים בתהליך תעשייתי או במלאכת יד, לרבות אריזה, סימן גרפי (Icon) וגופן (Font) ולמעט תוכנת מחשב;

“מעצב” – מי שעיצב עיצוב; עוצב עיצוב בידי שני בני אדם או יותר במשותף, ייחשבו כולם יחד למעצב;

ד ב ר י ה ס ב ר

להגדרה “מוצר” – הגדרה זו מחליפה את ההגדרה “חפץ” שבסעיף 2 לפקודה, ודומה לזו המצויה בחקיקה האירופית. ההגדרה משקפת, בין השאר, את ההתפתחויות הטכנולוגיות שחלו בשנים שחלפו מאז נחקקה הפקודה. בין השינויים המרכזיים לעניין זה הוא החלפת המונח עצמו: בעבר, פורש המונח “חפץ” בפסיקה כמוחשי או כגשמי בלבד (ור’ למשל ת”א (מחוזי מרכז) 5311-04-08 עיזבון המנוח צבי נרקיס ז”ל ואח’ נ’ מיקרוסופט ישראל בע”מ ואח’ (לא פורסם, 5.10.2010)).

ההגדרה מבחירה ומחדדת כי “עיצוב” יכול שיניתן גם לגבי מוצר (ובלשון הפקודה – “חפץ”) שאינו מוחשי בהכרח, והדבר מתחדד לאור רשימת הדוגמאות המובאת בהגדרה זו, המכילה גופנים, אשר כשירותם להגנה כמדגם לפי פקודת הפטנטים והמדגמים היתה שנויה במחלוקת פסיקתית (ר’ דברי ההסבר לסעיף 122(ב)), וכן סימנים גרפיים.

עוד מבחירה ההגדרה כי “מערכת של פריטים” (ר’ הגדרה בהמשך) גם היא מוצר.

יודגש, כי ההגדרה מכילה רשימה פתוחה שאינה ממצה. ההגדרה ממעטת תוכנת מחשב, מאחר שמדובר ביצירה ספרותית המוגנת לפי חוק זכות יוצרים, התשס”ח-2007 (להלן – חוק זכות יוצרים).

עוד יובהר, כי דיני העיצובים אינם מתייחסים כלל למאפיינים החזותיים במנותק מה”מוצר” הנושא אותם.

להגדרה “מעצב” – מעצב העיצוב הוא מי שעיצב את העיצוב. יודגש, כי המעצב אינו בהכרח בעל העיצוב. כמו כן מוצע להבהיר, כי אם היו כמה שותפים לעיצוב, ייחשבו כולם יחד כמעצב. (לעניין זה ר’ את דברי ההסבר לסעיפים 35 עד 38).

לפסקה (1)

לפי המוצע, המועד הקובע לעניין עיצוב שהוגשה לגביו בקשה לרישום, הוא מועד הגשת הבקשה בהתאם להוראות סעיף 21 לחוק המוצע, או מועד הגשת בקשה קודמת לגבי העיצוב כאמור בסעיף 22 לחוק המוצע, לפי המוקדם מביניהם. משמעות הדבר היא שהחידוש והאופי הייחודי של עיצוב שלגביו הוגשה בקשה לרישום, ייבחנו ביחס למועד זה. לעניין זה יצוין גם, כי החוק מאפשר הליך של מעבר ממסלול של עיצוב לא רשום, למסלול של עיצוב רשום. במקרה כזה, יחולו הוראות סעיף 9 כך שעצם הפרסום והשימוש של בעל העיצוב הלא רשום עצמו בעיצוב, לא יפגעו בחידוש ובאופי הייחודי של העיצוב הכלול בבקשתו.

לפסקה (2)

לפי המוצע, המועד הקובע לעניין עיצוב שלא הוגשה לגביו בקשה לרישום, הוא המועד שבו המוצר נושא העיצוב הוצע לראשונה למכירה או הופץ לראשונה לציבור, כדין, לפי המוקדם מביניהם.

למועד הקובע לעניין עיצוב לא רשום נפקות דומה לזו שיש לו לגבי עיצוב רשום – היינו, החידוש והאופי הייחודי שבעיצוב הלא רשום ייבחנו בהתאם למועד הקובע. ברם, לעניין עיצוב לא רשום, למועד הקובע שתי נפקויות נוספות. ראשית, תקופת ההגנה על עיצוב לא רשום מתחילה במועד הקובע, ונמשכת למשך שלוש שנים, כמפורט בסעיף 66 המוצע. שנית, בעל עיצוב לא רשום ראוי להגיש בקשה לרישומו של העיצוב הלא רשום במשך 12 חודשים בלבד מיום המועד הקובע. תקופה זו חופפת ל”תקופת החסד” המנויה בסעיף 9, לגבי עיצוב רשום.

“מערכת של פריטים” – שני פריטים לפחות שמתקיימים לגביהם כל אלה:

- (1) הם מאותו סוג;
 - (2) מאפייניהם החזותיים נבדלים זה מזה רק בפרטים שאינם מהותיים;
 - (3) באופן רגיל הם מוצעים למכירה יחד או מיועדים לשימוש יחד;
- “ניצול עיצוב” –

- (1) לעניין עיצוב רשום – ניצול עיצוב רשום כמשמעותו בסעיף 39(א);
 - (2) לעניין עיצוב לא רשום – ניצול עיצוב לא רשום כמשמעותו בסעיף 62(א);
- “סגן הרשם” – מי שהתמנה לסגן הרשם לפי סעיף 158 לחוק הפטנטים;
- עיצוב” – מראהו של מוצר או של חלק ממוצר, המורכב ממאפיין חזותי אחד או יותר של המוצר או של חלק מהמוצר, לפי העניין, ובכלל זה מיתאר, צבע, צורה, עיטור, מרקם או החומר שממנו הם עשויים;
- “עיצוב לא רשום” – עיצוב שאינו עיצוב רשום;
- “עיצוב רשום” – עיצוב הרשום בפנקס העיצובים;

ד ב ר י ה ס ב ר

או בשילוב עמו, כמכלול. מוצעות דוגמאות למאפיינים חזותיים, ובהן צבע, צורה, עיטור, מרקם או חומר. שילוב של מוצר עם מאפיינים חזותיים, כמכלול, הוא עיצוב, ואם יעמוד בתנאי הכשירות המנויים בחוק המוצע – יהווה עיצוב הכשיר להגנה.

יצוין, כי ייתכן שמאפיין חזותי יחיד בשילוב עם מוצר לא יהיה די בו כדי להוות עיצוב. כך למשל, צבע אינו יכול להוות עיצוב בפני עצמו, אלא בשילוב עם מאפיינים חזותיים אחרים, וכן עם מוצר, ככל שיש בכל אלה כמכלול חידוש ואופי ייחודי, כפי שיפורט בהמשך. יצוין כי תנאים אלה, כמו גם תנאי הכשירות האחרים, חלים הן על בחינת כשירותו של עיצוב להגנה כעיצוב רשום, והן על בחינת כשירותו של עיצוב להגנה כעיצוב לא רשום. הגדרה זו מחליפה את ההגדרה המצויה בסעיף 2 לפקודת הפטנטים והמדגמים.

להגדרה “עיצוב רשום” – הגדרה זו מבהירה כי עיצוב רשום הוא עיצוב הרשום בפנקס העיצובים המתנהל לפי הוראות החוק המוצע. חשיבותה של ההגדרה נעוצה באבחנה המוצעת בהצעת חוק זו בין עיצוב רשום לבין עיצוב לא רשום, הנבדלים זה מזה, בין השאר, בתקופת ההגנה ובהיקף ההגנה.

כך, תקופת ההגנה לגבי עיצוב רשום תסתיים 25 שנים ממועד הגשת הבקשה לרישום לכל המאוחר (ר' סעיף 41). ואילו תקופת ההגנה על עיצוב לא רשום תהיה 3 שנים מהמועד שבו המוצר נושא העיצוב הוצע לראשונה למכירה או הופץ לראשונה לציבור, כדון, לפי המוקדם מביניהם (ר' סעיף 66).

ההבדל העיקרי בין עיצוב רשום לבין עיצוב לא רשום בקשר להיקף ההגנה, הוא בכך שלעיצוב רשום מוקנית הגנה מונופוליסטית, אשר עומדת לבעליו גם מול מעצב

להגדרה “מערכת של פריטים” – מטרתה של הגדרה זו להבהיר כי גם מערכת היא “מוצר”, וניתנת לרישום כמוצר. מערכת של פריטים היא שני פריטים לפחות, שמתקיימים לגביהם שלושת התנאים המצטברים האלה: (1) הם מאותו סוג; (2) מאפייניהם החזותיים נבדלים זה מזה רק בפרטים שאינם מהותיים; (3) באופן רגיל הם מוצעים למכירה יחד או מיועדים לשימוש יחד.

דוגמאות לכך הן מערכת כלי תה או כלי אוכל; מערכת סכו”ם; מערכת כלי שחמט וכו’, אשר המוצרים הכלולים בהן נושאים מאפיינים חזותיים שנבדלים זה מזה רק בפרטים שאינם מהותיים. אלה ייחשבו כולם יחד כ”מוצר” אחד הניתן לרישום ככזה. יצוין כי לעניין זה, על המאפיינים החזותיים המשותפים להיות כאלה שנבדלים זה מזה רק בפרטים שאינם מהותיים. מאפיינים חזותיים שנובעים מעצם היותם של הפריטים עצמם שונים זה מזה (למשל, שני כלי שחמט שונים) לא יילקחו בחשבון לעניין זה, ובלבד ששאר תנאי הסעיף מתקיימים. יש לציין כי רישום של כמה פריטים כאמור כ”מערכת של פריטים” לא יגרע מהאפשרות לרשום כל פריט בנפרד כעיצוב בפני עצמו, ובלבד שהוא עומד בתנאי החוק.

הגדרה דומה מצויה כיום בתקנות המדגמים.

להגדרה “עיצוב” – הגדרת “מדגם” שבפקודת הפטנטים והמדגמים הוחלפה בהגדרה “עיצוב”. שינוי המונח כשלעצמו אין בו כדי להרחיב או לצמצם את משמעות מושא ההגנה לפי החוק המוצע. ההגדרה החדשה משקפת, בין השאר, את ההתפתחויות הטכנולוגיות שחלו בשנים שחלפו מאז נחקקה הפקודה. ההגדרה המוצעת דומה לזו המצויה בחקיקה האירופית, ומבהירה כי עיצוב הוא מראה כללי של מוצר או של חלק ממנו (ר' הסבר להגדרה “מוצר” להלן). המורכב ממאפיין חזותי שלו. יודגש, כי עיצוב אינו קיים במאפיין חזותי בפני עצמו, אלא רק ביחס למוצר

"פוסק בקניין רוחני" – מי שהתמנה לפוסק בקניין רוחני לפי סעיף 172א(א) לחוק הפטנטים;
 "הפנקס" – כמשמעותו בסעיף 99;
 "הרשות" – רשות הפטנטים שהוקמה לפי סעיף 156 לחוק הפטנטים;
 "רשם העיצובים", "הרשם" –

(1) מי שהתמנה לרשם הפטנטים לפי סעיף 157 לחוק הפטנטים וכן סגן הרשם;
 (2) לעניין הסמכויות המנויות בסעיפים 12(ב), 36(ב), ו-47 עד 49 – גם פוסק בקניין רוחני;
 "השר" – שר המשפטים.

פרק ב': ייחוד הוראות החוק וכשירות עיצוב להגנה

ייחוד הוראות החוק 2. לא תהיה כל זכות בעיצוב, אלא לפי הוראות חוק זה.

דבריו הסבר

פרק ב': ייחוד הוראות החוק וכשירות עיצוב להגנה

כללי פרק זה הוא לב לבו של החוק המוצע, ומכיל את תנאי הכשירות המהותיים להגנה על עיצובים – רשומים או שאינם רשומים.

סעיף 2 מטרתו של הסעיף המוצע היא להבהיר כי חוק זה הוא המסדיר את דיני העיצובים, וכי באופן רגיל, לא יחולו על עיצוב דינים אחרים. זאת, בין השאר על רקע הלכת א.ש.יר., אשר הכירה בקיומה של זכות בעיצוב (או "מדגם"), אף שלא נרשם ושהפקודה אינה מקנה כל הגנה לבעל עיצוב ("מדגם") שלא רשם אותו. בהמשך לכך מטרתה של הוראה זו היא להבהיר כי לבעל עיצוב לא תהיה עילת תביעה לפי חקיקה כללית ושירות, כגון חוק עשיית עושר ולא במשפט, התשל"ט-1979 (להלן – חוק עשיית עושר).

יודגש, כי חוק העיצובים המוצע יחול הן על עיצובים הזכאים להגנה לפי החוק, והן על עיצובים שאינם זכאים להגנה כאמור. כלומר לעיצוב העונה להגדרה המהותית של "עיצוב", אך אינו כשיר להגנה לפי חוק זה, לא תהיה כל זכות אחרת כעיצוב. יודגש – במראהו של מוצר או של חלק ממוצר העונה להגדרה "עיצוב" בהצעת החוק ואינו עומד בתנאי הכשירות המנויים בהצעת החוק (למשל, הוא אינו חדש), לא תהיה כל זכות כעיצוב. עניין זה מוצדק בשל האיוונים שאותם מבקשת הצעת החוק לערוך.

לגבי ניצול עיצוב אשר אינו כשיר להגנה בהתאם להוראות חוק זה, יש להבחין בין שני מצבים: א. מוצר שאינו עונה להגדרה "עיצוב" הקבועה בחוק זה – אם אינו מדובר ב"עיצוב", אזי חל הדין הכללי והעניין כלל אינו נכנס בגדרו של חוק זה, ועל כן גם אינו נכנס בגדר סעיף זה; ב. עיצוב שאינו כשיר לרישום או להגנה בהתאם לתנאי הכשירות הקבועים בפרק ב' המוצע – אין זה ראוי להגן עליו גם באמצעות דינים כלליים אחרים, משום שהדבר מפר את האיוונים הקבועים בחוק זה, שמטרתם תמרוץ פיתוחם של עיצובים חדשים ובעלי אופי ייחודי לטובת האינטרס הציבורי.

עצמאי שעיצב אותו עיצוב בדיוק, וזאת בשל אופייה המונופוליסטי של הזכות (ר' סעיף 39א)). בעוד שבעל עיצוב לא רשום מוגן כנגד העתקה של העיצוב, בלבד (ר' סעיף 62). יש לציין, כי בעל עיצוב לא רשום יוכל לרשמו, בהתאם לתנאים הקבועים בחוק, ובכך לעבור למסלול העיצוב הרשום.

להגדרה "הפנקס" – לעניין מהותו של פנקס העיצובים, ר' סעיף 99 להצעת החוק ודברי ההסבר לו.

יש לציין כי לרישום בפנקס חשיבות רבה, בראש ובראשונה משום שהרישום הוא קונסטטיטויבי – כלומר, הרישום מכונן את הזכות בעיצוב רשום. בלא רישום, אין זכות בעיצוב כעיצוב רשום (זאת, על אף שהצעת החוק מכירה גם בעיצובים לא רשומים, ולכן תיתכן זכות בעיצוב גם אם לא נרשם, אם הוא עומד בתנאי הצעת חוק). עוד קובע החוק המוצע בין השאר חוקה שלפיה הרשום בפנקס כבעל העיצוב הוא אכן בעליו (ר' סעיף 15א)). וכן חוקה שלפיה אם היה העיצוב רשום, אזי ידע המפר כי קיימות בו זכויות (ר' סעיף 79ו1)). לעניין זה יש לציין עוד, כי רישום העיצוב אף מקנה תקופת הגנה והיקף הגנה נרחבים יותר בהשוואה לעיצוב לא רשום (ר' דברי ההסבר לסעיפים 39 ו-62).

להגדרה "רשם העיצובים", "הרשם" – ההגדרה מבהירה כי "רשם העיצובים", או "הרשם" יהיה כל אחד מאלה: רשם הפטנטים, שמונה בהתאם לחוק הפטנטים; סגן הרשם; פוסק בקניין רוחני – ואולם פוסק בקניין רוחני ייחשב כ"רשם" רק לעניין סעיפים מסוימים בחוק. כלומר, סמכויותיו של פוסק בקניין רוחני הן הסמכויות המנויות בסעיפים המצוינים בפסקה (2) להגדרה זו, בלבד. לעניין זה יובהר, כי בהפעלת סמכויות אלה ייחשב פוסק בקניין רוחני כרשם העיצובים לכל דבר ועניין, ויחולו עליו ההוראות החלות על הרשם בהפעלת סמכויותיו לפי חוק זה, ובכלל זה הוראות סעיפים 90, 94 עד 98, ו-103 עד 107 לחוק המוצע.

להגדרה "השר" – מוצע לקבוע כי שר המשפטים הוא "השר" לעניין חוק זה (ר' בעניין זה גם את דברי ההסבר לסעיף 109).

3. עיצוב יהיה כשיר להגנה כעיצוב רשום לפי הוראות פרק ד', אם הוא חדש ובעל אופי ייחודי בהתאם להוראות פרק זה.
4. (א) עיצוב יהיה כשיר להגנה כעיצוב לא רשום לפי הוראות פרק ה', בהתקיים שניים אלה:

- (1) הוא חדש ובעל אופי ייחודי בהתאם להוראות פרק זה;
- (2) המוצר נושא העיצוב הוצע למכירה כדין או הופץ בציבור כדין, לראשונה, באופן מסחרי, בישראל.

ד ב ר י ה ס ב ר

הדבר לא ישלול את תחולתם של דינים ספציפיים כגון דיני סימני המסחר או דיני העוולות המסחריות.

סעיף 3 מוצע כי מבחני הכשירות להגנה על עיצוב כעיצוב רשום יהיו היותו של העיצוב חדש ובעל אופי ייחודי. המבחנים המהותיים לעניין זה קבועים בסעיפים 6 ו-7 להצעת החוק, בהתאמה. יודגש, כי דרישת החידוש ודרישת האופי הייחודי הן דרישות מצטברות. זאת, בשונה ממבחן הכשירות הקבוע כיום בסעיף 30(1) לפקודה הקובע חידוש או מקוריות כתנאים חלופיים. בהתאם לתנאי המקוריות הקבוע לפי המצב הקיים, עיצוב יהיה יכול להיות כשיר לרישום גם אם היה ידוע ומוכר, אך יושם לגבי מוצר בתחום שונה. זאת, בשונה מהמוצע לפי הצעת החוק.

סעיף 4 לסעיף קטן (א)

מוצע לקבוע כי עיצוב יהיה כשיר להגנה גם אם לא נרשם, בהתקיים שניים אלה:

(1) העיצוב עומד בתנאי הכשירות הקבועים בפרק ב' לחוק, ויודגש כי לעניין הקביעה אם היה העיצוב חדש ובעל אופי ייחודי, המועד הקבוע הוא המועד המפורט בפסקה (2) להגדרה "המועד הקובע";

(2) יש זיקה של העיצוב לישראל, כך שהמוצר נושא העיצוב הוצע למכירה כדין לראשונה, או הופץ בציבור כדין לראשונה, באופן מסחרי בישראל. זאת, בשל אופיים הטריטוריאלי של דיני הקניין הרוחני וכדי למנוע מצב שבו בעל עיצוב לא רשום בחו"ל יטען כי העיצוב הלא רשום תקף גם בישראל. מטבע הדברים, קשה עד מאוד מבחינה ראייתית לקבוע בישראל מהו המועד הקובע בעבור עיצוב שפורסם, נמכר או הופץ לראשונה בחו"ל לצורך בחינת החידוש שבו ואופיו הייחודי. רציונל נוסף לקביעה זו הוא תימרון ועידוד שימוש בפועל בעיצובים חדשים בישראל, לטובת האינטרס הציבורי – ולשם כך ראוי להעניק הגנה לעיצוב המשמש בפועל את בעליו בישראל, ולא לעיצוב שלא נרשם בישראל ואינו משמש בישראל אך מוגן כעיצוב לא רשום בחו"ל, ומכוח זאת בעליו מעוניין במניעת השימוש בו בישראל, אך אינו מעוניין להשתמש בו בישראל בעצמו.

עם זאת, עיצוב – בין הכשיר לרישום ובין שאינו כשיר לרישום לפי חוק זה – עשוי להיות כשיר להגנה לפי דין ספציפי אחר כגון דיני סימני המסחר או דיני העוולות המסחריות, והגנת החוקים המסדירים תחומים אלה לא תישלל ממנו. זאת, ראשית, מכיוון שבמקרים אלה לא מתבקשת הגנה על עיצוב ככזה מכוח הוראות החיצוניות לחוק מוצע זה, ושנית, משום שחוקים אלה מבטאים באופן פוזיטיבי איזונים ראויים, שונים מאלה המבטאים בחוק זה, ובבסיסם תכליות שונות שאין לבטלם על ידי חוק זה.

כך למשל, אם עיצוב נרשם, בשלב כלשהו, כסימן מסחר, אזי אין כל מניעה כי בעל סימן המסחר יתבע אדם המפר את סימן המסחר ויזכה לכל התרופות המנויות בפקודת סימני מסחר [נוסח חדש], התשל"ב-1972. במקרה כזה, נתבעת הפרה של סימן המסחר, ועצם היותו של סימן המסחר גם עיצוב אין בה כדי להשפיע על התביעה, משום שהיא אינה עוסקת בעיצוב ככזה. עם זאת, לפי הסעיף, טענה כללית של עשיית עושר ולא במשפט, שעילתה היא עיצוב שאינו מוגן משום שאינו כשיר לרישום, לא תוכל לעמוד משום שאין כל זכות בעיצוב עצמו ככזה, שלא במסגרת חוק זה.

לגבי עיצובים שאינם עומדים בתנאי הכשירות הנדרשים על פי החוק המוצע, או שפקעה תקופת ההגנה עליהם – לא יכולות להיות בהם זכויות, כעיצובים, מכוח מקור חוקי אחר. גם עיצובים אשר מוגנים מכוח החוק, יוגנו ככאלה באמצעות חוק זה בלבד, ולא באמצעות חוקים אחרים. ויצוין, כי לעניין עיצוב מוגן – בין כעיצוב רשום ובין כעיצוב לא רשום, יש תרופות מאוזנות ומספקות העומדות לרשותו של בעל העיצוב אשר זכותו הופרה. הכרה בעילות תביעה בניגוד לסעיף זה פוגעת באיזונים שנעשו בחוק מוצע זה בין זכותו של בעל העיצוב לבין זכות הציבור ונחלת הכלל. אין זה ראוי כי בעל העיצוב, שנהנה מהגנת החוק החזקה שבחר (כעיצוב רשום או כעיצוב לא רשום), יאריך דהיפקטו את תקופת ההגנה שהוענקה לו או ירחיב את היקפה ובכך יסכל את האיזונים שנוכרו לעיל; כמו כן אין זה ראוי כי עיצוב שאינו כשיר להגנה מכוח הוראות החוק, ולכן, בהתאם לאיזוני החוק, הוא מצוי בנחלת הכלל, יזכה להגנה "בדלת האחורית", באמצעות הגנה עליו על פי הדין הכללי. עם זאת, וכפי שנוכר לעיל,

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א)2, נחתמה אמנה בין ישראל לבין מדינה אחרת בעניין הגנה על עיצובים לא רשומים או שישאל הצטרפה לאמנה בעניין זה, רשאי השר לקבוע, בצו, כי עיצוב לא רשום שהאמנה כאמור מחייבת את הגנתו בישראל, יהיה מוגן בישראל בהתאם להוראות הצו אף אם לא מתקיים לגבי התנאי שבסעיף האמור; ואולם ההגנה על עיצוב כאמור לא תהיה יתירה על ההגנה שהיתה ניתנת לעיצוב אילו התקיימו לגבי התנאים שבסעיף קטן (א)2, אלא אם כן הוסכם על כך באמנה אך לא יותר מכפי שהוסכם.

- פגיעה בתקנת הציבור
5. על אף הוראות סעיפים 3 ו-4, עיצוב שיש בו משום פגיעה בתקנת הציבור לא יהיה כשיר להגנה.
- עיצוב חדש
6. עיצוב ייחשב חדש, אם לפני המועד הקובע לא פורסם בציבור, בישראל או מחוץ לה, עיצוב זהה לו או עיצוב שנבדל ממנו רק בפרטים שאינם מהותיים.
- עיצוב בעל אופי ייחודי
7. (א) עיצוב ייחשב בעל אופי ייחודי, אם הרושם הכללי שהוא יוצר אצל משתמש מיועד שונה מהרושם הכללי שיוצר אצל משתמש מיועד עיצוב אחר, מכל סוג, אשר פורסם בציבור לפני המועד הקובע.

ד ב ר י ה ס ב ר

לשם הדוגמה, כאשר מתבקשת הגנתו של עיצוב שהמוצר הנושא אותו הוא מכשיר עיניו; כאשר מתבקשת הגנה על עיצוב המכיל סמלים גזעניים או העושה שימוש פוגעני בסמלים דתיים, כאשר בעיצוב יש אי-חזקיות מטעמים כלשהם, וכו'. הוראה דומה מצויה בסעיף 3(3) לפקודה.

סעיף 6 תכליתם העיקרית של דיני העיצובים היא עידוד הרחבת מאגר העיצובים החדשים. סעיף זה מביא לידי ביטוי תכלית זו. מוצע לקבוע, כי עיצוב הוא חדש אם קודם למועד הקובע לא פורסם בציבור, בין בישראל ובין מחוץ לה, עיצוב זהה לו או עיצוב הנבדל ממנו רק בפרטים שאינם מהותיים. יצוין, כי בחינת החידוש תתייחס לכל סוגי המוצרים, ולא רק למוצר מהסוג שלגביו התבקש הרישום (לגבי בקשה לרישום עיצוב) או שאליו היה משויך העיצוב אילו היה נרשם לפי הוראות פרק ד' (לגבי עיצוב לא רשום).

עיצוב שאינו חדש למעשה אינו ממלא את תכלית החוק, ולכן אין הצדקה להעניק לבעליו מונופול ועל ידי כך לגרוע מנחלת הכלל. הוראה זו משנה את המצב הקיים לעניין בחינת העיצוב, אשר נעשית כיום לגבי עיצובים שפורסמו בישראל בלבד. ואולם יש לציין כי כבר כיום, מכוח חוזר רשם מ.נ. 69 ("פרסום מדגם באינטרנט כפרסום בישראל" מיום 24.12.2008), עיצוב לא ייחשב כחדש אם פורסם קודם למועד הקובע באינטרנט, בתנאים מסוימים, ולעניין זה פרסום באינטרנט כמוהו כפרסום בישראל. יודגש, כי "עיצוב" הוא מכלול המאפיינים החזותיים והמוצר גם יחד. על כן, בחינת החידוש תתייחס לא רק למאפייני החזותיים של העיצוב, אלא היא חייבת לקחת בחשבון גם את המוצר עצמו. ההוראה המוצעת מבהירה כי לפי החוק המוצע, בחינת החידוש תהיה עולמית, והיא עולה בקנה אחד עם ההתפתחויות הטכנולוגיות והעולמיות.

סעיף 7 לסעיף קטן (א)

אופי ייחודי הוא תנאי הכשירות המהותי השני שעל עיצוב לעמוד בו כדי לזכות להגנה – בין כעיצוב

נוסף על כך מדינות זרות המעניקות הגנה לעיצובים לא רשומים, מעניקות הגנה זו לגבי עיצובים שלהם זיקה למדינה עצמה. לכן, עיצובים לא רשומים ישראלים לא יזכו להגנה ככאלה בחו"ל.

לאור זאת, עיצוב עשוי להיות מוגן בישראל באחת משתי דרכים: האחת היא הגשת בקשה לרישום בישראל (לראשונה או לפי דין קדימה), והשנייה היא מכירה או הפצה בציבור כדין, של המוצר נושא העיצוב, באופן מסחרי, בישראל לראשונה. תנאי זה דומה לדרישת הזיקה לישראל שבסעיף 8 לחוק זכות יוצרים, ואולם שם נובע הדבר מאמנת ברן, אשר אינה חלה על עיצובים.

לסעיף קטן (ב)

מוצע להסמיק את שר המשפטים ליישם התחייבויות בין-לאומיות של מדינת ישראל בדרך של חקיקת משנה, ולהבהיר כי סמכות השר מתחילה כבר עם חתימה על אמנה ולא רק עם אישורה, וזאת משום שלעתים כבר בעת אישור האמנה חייב הדין המקומי לכלול את ההגנה המחייבת באותה אמנה. יודגש כי סמכות השר נגזרת מההתחייבות הגלומה באמנה בין-לאומית, ואין הוא מוסמך לקבוע זכויות בעיצובים שמדינת ישראל אינה מחויבת להגן עליהם על פי אמנה כאמור.

ברירת המחדל לעניין היקף ההגנה שיוקנה לעיצוב כאמור יהיה בהתאם להוראות החוק, אלא אם כן נקבע אחרת באמנה, ולא יותר מכפי שהוסכם. תוספת זו מבהירה כי לעיצוב לא רשום שמקורו במדינה אחרת לא תוענק הגנה רחבה יותר מזו שתוענק לעיצוב לא רשום בעל זיקה לישראל, אלא אם כן האמנה מחייבת זאת, ורק במידה שהדבר מתחייב. הוראה דומה מצויה בסעיף 9 לחוק זכות יוצרים.

סעיף 5 מוצע לקבוע כי עיצוב שיש בו משום פגיעה בתקנת הציבור לא יהיה כשיר להגנה, בין כעיצוב רשום ובין כעיצוב לא רשום, ואף אם הוא חדש ובעל אופי ייחודי. פגיעה בתקנת הציבור עשויה להתקיים,

(ב) בקביעה אם עיצוב יוצר אצל משתמש מיודע רושם כללי שונה מהרושם הכללי שיוצר אצל משתמש מיודע עיצוב אחר, לעניין סעיף קטן (א), יילקח בחשבון, בין השאר, מגוון האפשרויות הקיים לעיצוב עיצובים ביחס למוצרים מהתחום שבו מצוי המוצר נושא העיצוב.

8. הצגת עיצוב בידי בעל העיצוב, לאדם אחר, לא תיחשב פרסום בציבור של העיצוב, אם האדם שלו הוצג העיצוב התחייב, במפורש או במשתמע, שלא לגלות את העיצוב לאחר פרסום בציבור של עיצוב באחת מאלה, לא יפגע בכשירות להגנה על העיצוב כעיצוב רשום לפי הוראות פרק ד':
- (1) הפרסום נעשה בידי בעל העיצוב או כתוצאה ממידע שמקורו בבעל העיצוב, במהלך תקופה של 12 החודשים שקדמו למועד הקובע כהגדרתו בפסקה (1) להגדרה "המועד הקובע";

ד ב ר י ה ס ב ר

נושא העיצוב. זאת, בשל האינטרס הציבורי שבתמרוץ חרשנות גם בתחומים שהם "צפופים" יחסית מבחינה עיצובית.

דוגמה לתחום כזה הוא תחום חיתוך היהלומים, שבו קשת העיצובים האפשרית מצומצמת יחסית, והדבר יילקח בחשבון לעניין רישום עיצוב על מאפייני החזותיים של יהלום, אם הוא עונה על שאר תנאי הכשירות שבחוק המוצע.

סעיף 8 מוצע להבהיר, כי עיצוב שהוצג בידי בעליו לאדם אחר, לא ייחשב כעיצוב שפורסם בפומבי אם הצגה זו נעשתה בתנאי סודיות – כלומר, אם האדם שלו הוצג העיצוב התחייב, במפורש או במשתמע, שלא לגלות את העיצוב לאחר. זאת, משום שאין הצדקה לראות בהצגת העיצוב בתנאי סודיות כהצגה שמשמעה "פרסום בציבור" של העיצוב. הוראה זו מטרתה, בין השאר, לאפשר לבעל העיצוב לנהל משא ומתן להענקת זכויות בעיצוב, לגייס משקיעים לצורך ייצורו ואף לפתוח בייצור שלו, בלי שזכויותיו ייפגעו.

סעיף 9 מוצע לקבוע סוגים של פרסומים שלא יפגעו בכשירותו של העיצוב להגנה כעיצוב רשום. סעיף זה אינו חל על עיצוב לא רשום.

לפסקה (1)

מוצע לקבוע "תקופת חסד" של 12 חודשים שבמהלכם יוכל בעל העיצוב לבדוק את השוק, לגייס מימון לייצור העיצוב, וכד' באמצעות פרסומו של העיצוב, ייצורו וכו'. יש להדגיש, כי סעיף קטן זה יחול מקום שבו מקור הפרסום או המידע שבעקבותיו נעשה הפרסום הוא בעל העיצוב, וזאת מכיוון שאם העיצוב שפורסם הוא פרי עמלו של מעצב אחר, הרי שמדובר בפרסום שראוי כי ישלול את החידוש שבעיצוב, אשר אינו חדש ביחס ל"מאגר העיצובים" הקיים. אחת מצורות הפרסום האפשריות לפי סעיף קטן זה היא הצגה בתערוכה כאמור בסעיף 11 לאמנת פריס, אשר הוראותיה מחייבות את מדינת ישראל כצד לאמנה.

רשום ובין כעיצוב לא רשום (הראשון הוא חידוש – ור' דברי ההסבר לסעיף 6). מטרתו של סעיף זה היא להבהיר כי יש לבחון את העיצוב ביחס ל"מאגר העיצובים" הקיים במועד הקובע בכל הסוגים (וזאת בשונה מהיקף זכותו של בעל העיצוב, המשתרעת רק על מוצרים מאותו סוג, ור' לעניין זה דברי ההסבר לסעיף 39). יש להדגיש, כי הרושם הכללי מתייחס לעיצוב כולו, המורכב מהמוצר וממאפייני החזותיים גם יחד, כמכלול, ואין להפריד את האחד מהשני. כאמור, למועד הקובע חשיבות לעניין סעיף זה, משום שהאופי הייחודי של עיצוב ייפגע רק על ידי עיצוב שפורסם בציבור טרם המועד הקובע.

מבחן האופי הייחודי של עיצוב, שהוא תנאי הכרחי לכשירותו לרישום או להגנתו כעיצוב לא רשום, מבוסס על מבחן המשתמש המיודע. גם הסעיפים הקובעים את היקף זכותו של בעל עיצוב רשום ובעל עיצוב לא רשום מבוססים, בחלקם, על מבחן זה. המשתמש המיודע הוא אדם העשוי להתעניין במוצר נושא העיצוב או במוצרים מאותו סוג, לשם שימוש בהם או לשם רכישתם. כלומר, המשתמש המיודע הוא אדם מן השורה המעוניין במוצר לשם שימוש בו – הוא אינו מומחה, אינו טכנאי ואינו מעצב של מוצרים מסוגו של המוצר נושא העיצוב, אך גם אינו שווה נפש למוצר כאמור או בור לגביו: אדם מן השורה שאין לו כל עניין במוצר, אינו עונה על ההגדרה "משתמש מיודע". השימוש שאותו מבקש המשתמש המיודע לעשות בעיצוב הוא שימוש רגיל. מדובר במבחן אובייקטיבי, אשר מתייחס לרושם הכללי שיוצר העיצוב על אדם העונה לתנאים אלה. עם זאת, המונח "משתמש מיודע" לא הוגדר בחוק המוצע כדי להשאיר פתח לקביעת נקודת הייחוס המתאימה בכל מקרה, ולאפשר גמישות בהתבסס, בין השאר, על חקיקה ופסיקה וזה ככל שהדבר מתאים.

לסעיף קטן (ב)

סעיף קטן זה מטרתו להבהיר, כי בתחום שבו קשת העיצובים האפשרית מצומצמת, יתכן שאף עיצוב שההבדלים בינו לבין עיצובים הקיימים ב"מאגר העיצובים" הקיים הם קטנים, ייחשב כעיצוב בעל אופי ייחודי, והכול בהתחשב באופי התחום שבו מצוי המוצר

(2) הגורם המוסמך שוכנע כי הפרסום נעשה שלא כדין, בידי אדם שאינו בעל העיצוב, ובלבד שבעל העיצוב הודיע לרשות על הפרסום כאמור בתוך 60 ימים מהמועד שבו נודע לו על כך.

מאפיין חזותי של מוצר שאינו כשיר להגנה כעיצוב 10. על אף הוראות פרק זה, אלה אינם כשירים להגנה כעיצוב רשום או כעיצוב לא רשום:

- (1) מראהו של מוצר או של חלק ממוצר המוכתב אך ורק בידי פעולתו של המוצר;
- (2) מראהו של מוצר או של חלק ממוצר, אם המוצר או חלק מהמוצר כאמור נועד להתחבר למוצר אחר, להשתלב במוצר אחר או שמוצר אחר ישתלב בהם, ולשם הגשמת ייעודם כאמור יש לייצרם בדיוק בצורה ובממדים שבהם יוצרו.

ד ב ר י ה ס ב ר

בין השאר, להגן על דרכי פעולתם של מוצרים ולעודד את פיתוחם. על כך, ייתכן שמראהו של המוצר לא יוגן כעיצוב, ואולם המוצר ימלא את תנאי חוק הפטנטים ולפיכך יהיה אמצאה כשירה לרישום כפטנט.

לפסקה (2)

מוצע להבהיר כי מראהו של מוצר או של חלק ממוצר לא יהיה כשיר להגנה כעיצוב רשום או כעיצוב לא רשום, אם התקיימו בו שני התנאים המצטברים האלה:

- (1) המוצר נועד להתחבר למוצר אחר, להשתלב במוצר אחר או שמוצר אחר ישתלב בו;

(2) לשם הגשמת ייעודו של אחד המוצרים – בין אם המתחבר או המחובר, בין אם המשתלב או המשולב, יש לייצר את המוצר בדיוק בצורתו ובמידתו. מוצר כזה לא יהיה כשיר להגנה, וזאת מהסיבות שפורטו לעיל. יובהר, כי מוצרים שמטרתם לאפשר חיבור, הרכבה או החלפה בינם לבין עצמם, דוגמת קוביות משחק לילדים, אינם מוצרים שיש לייצרם בדיוק בצורתם ובמידתם, ולכן הם יהיו כשירים להגנה אם הם ממלאים את שאר תנאי הכשירות הקבועים בחוק.

יש לציין, לגבי פסקאות (1) ו-(2), כי ההחרגה מהגנת החוק המוצע חלה אך ורק לגבי המראה או חלק מהמראה, ככל שהוא ממלא את התנאים המנויים בפסקאות אלה. אם מראהו של חלק אחר מהמוצר אינו עונה על תנאי זה, הרי שהוא עשוי להיות כשיר להגנה אם הוא עומד בתנאי החוק המוצע. כך למשל, דיסק און קי שנועד להתחבר למחשב, מורכב מהחלק שמיועד להתחבר למחשב, ויש לייצרו בדיוק בצורתו ובמידתו כדי שיתחבר למחשב. חלק זה אינו כשיר להגנה לפי סעיף זה. ואולם אם הידית של המוצר מעוצבת בצורה שעונה על תנאי הכשירות המהותיים לפי פרק ב', הרי שאין כל מניעה שהידית, שאינה מיוצרת בדיוק כדי להתחבר למוצר אחר, תזכה להגנה על פי חוק זה.

לפסקה (2)

מוצע לקבוע כי פרסום שנעשה שלא כדין על ידי אדם אחר, שאינו בעל העיצוב, לא יפגע בכשירותו של העיצוב לרישום כתנאים מסוימים, שהגורם המוסמך שוכנע בהם. התכלית בבסיסו של סעיף קטן זה כפולה. ראשית, לא ראוי כי בעל העיצוב ייפגע כתוצאה מפרסום שלא כדין של עיצובו, וזאת כל עוד עמד על זכותו והגיש את בקשתו בתוך פרק זמן סביר של 60 ימים מיום שנודע לו על אודות הפרסום. לעניין זה יובהר, כי אם הפרסום נעשה על ידי מעצב שעיצב עיצוב זהה באופן עצמאי ובלתי תלוי, אין מדובר בפרסום שלא כדין; שנית, יישום העיקרון שלפיו "אין חוטא נשכר" – לא ראוי כי עיצוב יפורסם שלא כדין ועקב כך יימנעו מבעליו החוקיים הרישום וההגנה, ואילו מי שפרסם אותו שלא כדין יוכל להמשיך לנצל ולחפיק ממנו רווחים.

סעיף 10 סעיף חדש שתכליתו להבטיח כי החוק ישיג את מטרתו, והיא עידוד עיצובם של עיצובים חדשים בלי לפגוע בלא הצדקה בנחלת הכלל.

לפסקה (1)

מוצע להבהיר, כי מראהו של מוצר או של חלק ממוצר, ככל שהוא מוכתב אך ורק בידי פעולתו של המוצר, לא יהיה כשיר להגנה כעיצוב. זאת, מכיוון שדיני העיצובים מטרתם לתמרץ את פיתוחם של עיצובים חדשים, ולא להגן על דרך פעולת המוצר, המוסדרת, באופן רגיל, באמצעות דיני הפטנטים (ר' בהמשך). רציונל זה אינו מתקיים בעיצוב שמורכב ממאפיינים חזותיים המוכתבים כל כולם בידי פעולתו של המוצר, משום שאלה הם פרי הכרח בלבד. לכן, מוצע שלא להכיר בכשירותם לרישום כעיצוב. נוסף על כך, הגנה על מראהו של מוצר המוכתב אך ורק בידי פעולתו של המוצר, עלולה לגרוע מיכולתם של מעצבים אחרים בתחום שבו מצוי העיצוב לעצב עיצובים חדשים למוצרים שפעולתם זהה. יש לציין, כי בעניין זה קיים ממשק בין דיני העיצובים לבין דיני הפטנטים. מטרתם של האחרונים היא,

פרק ג': בעלות בעיצוב והעברתה ומתן רישיון לשימוש בעיצוב

סימן א': בעלות בעיצוב

11. בכפוף להוראות פרק זה, המעצב הוא הבעלים הראשון של עיצוב.
הבעלים הראשון של עיצוב
12. (א) הבעלים הראשון של עיצוב אשר עוצב בידי עובד לצורך עבודתו ובמהלכה (בסעיף זה – עיצוב שירות), הוא המעסיק, אלא אם כן הוסכם אחרת בין העובד והמעסיק.
(ב) התעורר סכסוך בשאלה אם עיצוב הוא עיצוב שירות, רשאים העובד או המעסיק, או מי מטעמם, לפנות לרשם העיצובים שיכריע בשאלה.
13. הבעלים הראשון של עיצוב שעוצב לפי הזמנה, הוא המעצב, אלא אם כן הוסכם אחרת בין המזמין והמעצב.
הבעלים הראשון של עיצוב מזמין
14. הבעלים הראשון של עיצוב שעוצב או שהוזמן בידי המדינה או בידי עובד המדינה עקב עבודתו ובמהלכה, הוא המדינה, אלא אם כן הוסכם אחרת; לענין זה, "עובד המדינה" – לרבות חייל, שוטר, וכל נושא משרה או בעל תפקיד על פי חיקוק במוסד ממוסדות המדינה.
בעלות המדינה בעיצוב

ד ב ר י ה ס ב ר

הוא הבעלים הראשון של העיצוב, והוא זכאי ליהנות מהזכויות שמקנה העיצוב. הוראה זו אינה קוגנטית אלא ניתנת להתנאה, ומשכך בקיומו של הסכם אחר בין העובד והמעסיק – יגברו הוראות ההסכם שביניהם.

הוראה דומה מצויה בחוק זכות יוצרים (סעיף 34), וההצדקה שבבסיס סעיף זה מתחדדת כאשר מדובר בתחום העיצובים, מאחר שקיימות חברות רבות שכל עיסוקן הוא בייצור עיצובים ובמכירתם, דוגמת חברות אופנה, חברות תכשיטים ועוד.

לסעיף קטן (ב)

סעיף קטן זה מטרתו להסדיר מצבים שבהם מתעוררים מחלוקת או סכסוך שמקורם בשאלה אם מדובר בעיצוב שירות אם לאו. במקרה זה, רשאי כל אחד מהצדדים לפנות לרשם העיצובים לצורך הכרעה בשאלה.

יצוין, כי לפי סעיף 95(א) המוצע, הרשם יעניק לצדדים בהליך זה הזדמנות להביא את טענותיהם ולהגיש את ראיותיהם בתנאים המנויים שם.

סעיף 13 מוצע לקבוע כי המעצב הוא הבעלים הראשון של עיצוב שעוצב לפי הזמנה. גם הוראה זו, בדומה להוראת סעיף 12(א), אינה קוגנטית אלא ניתנת להתנאה, ומשכך בקיומו של הסכם אחר בין המזמין למעצב – יגברו הוראות ההסכם שביניהם.

הסדר דומה קיים בסעיף 35(א) לחוק זכות יוצרים.

סעיף 14 נוכח האינטרס הציבורי הגלום בזכויות קניין רוחני אשר נוצרות על ידי עובדי המדינה או בהזמנת המדינה, מוצע לקבוע כי בהעדר הסכמה אחרת בין הצדדים, הבעלים הראשון של עיצוב שעוצב או שהוזמן בידי המדינה או בידי עובד המדינה עקב

פרק ג': בעלות בעיצוב והעברתה ומתן רישיון לשימוש בעיצוב

כללי פרק זה מטרתו להסדיר ולהבהיר את מצב הבעלות בעיצוב, דרכי העברתה ומתן רישיונות שימוש בעיצוב. הפרק קובע, בין השאר, חזקות הניתנות לסתירה בקשר למיחות הבעלים הראשון בעיצוב וכן הוראות הקשורות לבעלות ולהעברת בעלות כאשר מדובר בעיצוב בבעלות משותפת.

הוראות הנוגעות לבעלות מצויות כיום בסעיפים 2(א) עד 19(ג) לפקודה (תחת ההגדרה "בעל מדגם חדש או מקורי"). לקביעת הבעלות בעיצוב נפקות, בין השאר, לצורך סעיף 19 הקובע כי רק הבעלים של עיצוב רשאי להגיש בקשה לרישום. הוראותיו של פרק זה דומות להוראות פרק ה' בחוק זכות יוצרים.

סימן א': בעלות בעיצוב

סעיף 11 מוצע להבהיר כי המעצב הוא הבעלים הראשון בעיצוב, בכפוף להוראות הפרק. כמו כן מוצע לקבוע הוראות ספציפיות לענין עיצוב שירות, עיצוב מזמין, ועיצוב שנוצר בידי עובד המדינה (ר' דברי ההסבר לסעיפים 12 עד 14).

סעיף 12 לסעיף קטן (א)

מוצע להבהיר כי המעסיק הוא הבעלים הראשון בעיצוב שירות. עיצוב שעוצב בידי עובד ייחשב כעיצוב שירות אם הוא עומד בשני תנאים מצטברים: האחד – שהעיצוב עוצב בידי עובד לצורך עבודתו; השני – שהעיצוב עוצב בידי העובד במהלך עבודתו של העובד אצל המעסיק. אם העיצוב ממלא שני תנאים אלה, הרי שהוא עיצוב שירות, ומשמעות הדבר היא שהמעסיק

15. (א) מי שנרשם בפנקס כבעל עיצוב רשום, רואים אותו כבעל העיצוב הרשום אלא אם כן הוכח אחרת.
(ב) מי שהציע למכירה או הפיץ בציבור, לראשונה, מוצר נושא עיצוב לא רשום, רואים אותו כבעל העיצוב הלא רשום אלא אם כן הוכח אחרת.

סימן ב': העברת זכויות בעיצוב ומתן רישיונות

16. (א) זכויות בעיצוב ניתנות להעברה, בהסכם או על פי דין, ורשאי בעל העיצוב לתת לגביהן רישיון ייחודי או רישיון שאינו רישיון ייחודי.
(ב) הסכם להעברת זכויות בעיצוב או למתן רישיון ייחודי לגביו, טעון מסמך בכתב.
(ג) בסעיף זה, "רישיון ייחודי" – רישיון המעניק לבעליו זכות לניצול העיצוב, כפי שנקבע ברישיון, ומגביל את בעל העיצוב מניצול העיצוב בעצמו ומלהרשות לאחר לנצל את העיצוב כאמור.
17. העברת זכויות בעיצוב ומתן רישיונות ייחודיים לגבי זכויות בעיצוב, בהתאם להוראות סעיף 16, אין להם תוקף כלפי שום אדם זולת הצדדים להסכם, אלא אם כן נרשמו בפנקס. תוקפם של העברת זכויות ומתן רישיונות ייחודיים בעיצוב, כלפי צד שלישי

ד ב ר י ה ס ב ר

רשאי לתת לגבי כל אחד מאלה רישיון ייחודי (כפי שמוגדר בסעיף קטן (ג)), או רישיון שאינו ייחודי. מוצע לקבוע כי הסכם להעברת זכויות בעיצוב או למתן רישיון ייחודי לגביו טעון מסמך בכתב (סעיף קטן (ב)) וזאת מכיוון שמדובר בעסקה שלה משקל רב מבחינה קניינית: בעל העיצוב מעביר את זכותו בעיצוב או לכל הפחות מגביל אותה עד מאוד, וראוי כי הדבר ייעשה בכתב. נוסף על כך, דרישת הכתב מטרתה גם להקנות ודאות רבה יותר לצדדים שלישיים, ולהימנע מקשיים ראייתיים במקרה של סכסוך. הוראות דומות קיימות בחוק הפטנטים (סעיף 82) ובחוק זכות יוצרים (סעיף 37).

סעיף 17 מוצע לקבוע מפורשות כי העברת זכויות בעיצוב ומתן רישיון ייחודי לגבי עיצוב, אין להם תוקף כלפי צדדים שלישיים, אלא אם כן נרשמו בפנקס. מטרת הסעיף היא יצירת ודאות ויידוע הציבור בדבר מצב הזכויות בעיצוב, כמו גם שמירה על מהימנות המידע המופיע בפנקס.

סעיף זה חל ותקף בנוגע להעברת זכויות בעיצוב רשום, בעיצוב לא רשום ובבקשה לרישום עיצוב. מאחר שהעברת הזכויות בקשר לעיצוב לא רשום אינה ניתנת לרישום (משום שהעיצוב עצמו אינו רשום), הרי שלהעברת זכויות בעיצוב לא רשום לא יהיה תוקף כלפי צדדים שלישיים מכוח חוק זה. מדובר בשיקול נוסף שעל בעל עיצוב לקחת בחשבון בעת ההחלטה אם לרשום את העיצוב אם לאו. עם זאת, אין בהוראה זו כדי לגרוע מתוקפם של דינים אחרים, דוגמת דיני החוזים הכלליים, ולכן אם לפי דין אחר ההעברה או הרישיון תוקפם יפה גם כלפי צד שלישי, לא יוכל אותו צד שלישי להתגונן בטענה שלפי פרק זה ההעברה אינה תקפה כלפיו. הוראה מקבילה קיימת גם בחוק הפטנטים (סעיף 83).

עבודתו ובמהלכה, הוא המדינה. מוצע להבהיר כי לעניין זה, משמעות הביטוי "עובד המדינה" משתרעת מעבר למסגרת הפורמלית של יחסי עבודה גרידא, והיא כוללת גם נושאי משרה שונים שלעתים אינם נחשבים "עובדים" של המדינה, כמו חיילים ושוטרים. כאמור גם סעיף זה, בדומה לסעיפים 12(א) ו-13, אינו קוגנטי.

הוראה דומה קבועה בסעיף 36 לחוק זכות יוצרים.

סעיף 15 סעיף זה קובע הוראות חדשות אשר מטרתן כללי להקל על הליכי הרישום של עיצוב ועל הליכי קביעת הבעלות בעיצוב.

לסעיף קטן (א)

מוצע לקבוע חוקה הניתנת לסתירה, ולפיה מי שנרשם בפנקס כבעל העיצוב, יראו אותו כבעל העיצוב הרשום. ר' לעניין זה גם דברי ההסבר לסעיף 19. הוראה מקבילה קיימת בחוק הפטנטים (סעיף 76).

לסעיף קטן (ב)

מוצע לקבוע חוקה הניתנת לסתירה, ולפיה מי שהציע למכירה או הפיץ בציבור, לראשונה, מוצר נושא עיצוב לא רשום, יראו אותו כבעל העיצוב הלא רשום. סעיף זה מטרתו להקל על הליכי קביעת הבעלות בעיצוב מקום שהעיצוב לא נרשם ולכן אין תיעוד פורמלי לעניין זהות מבקש ההגנה.

סימן ב': העברת זכויות בעיצוב ומתן רישיונות

סעיף 16 מטרת ההוראה להבהיר כי זכויות בעיצוב, בין שהוא עיצוב רשום ובין שהוא עיצוב לא רשום, לרבות עיצוב לא רשום שהוגשה לגביו בקשה לרישום, ניתנות להעברה בהסכם או על פי דין, וכן כי בעל העיצוב

18. (א) מי שהועברו לו זכויות בעיצוב רשום או בעיצוב שלגביו הוגשה בקשה לרישום עיצוב, מי שהעביר לאחר את זכויותיו בעיצוב רשום או בעיצוב שלגביו הוגשה בקשה לרישום עיצוב, מי שניתן לו רישיון בעיצוב רשום או בעיצוב שלגביו הוגשה בקשה לרישום עיצוב ומי שנתן לאחר רישיון בעיצוב רשום או בעיצוב שלגביו הוגשה בקשה לרישום עיצוב, בהתאם להוראות סעיף 16, רשאי לבקש מהגורם המוסמך לעדכן את הרישום בפנקס כך שישקף את הזכויות או הרישיונות בעיצוב הרשום.
- (ב) השר רשאי לקבוע סוגי מסמכים שיש לצרף לבקשה לפי סעיף קטן (א), לצורך הוכחת העברת הזכויות או מתן הרישיון בעיצוב רשום או בעיצוב שלגביו הוגשה בקשה לרישום עיצוב.
- (ג) הוגשה לגורם המוסמך בקשה לפי סעיף קטן (א), ירשום הגורם המוסמך בפנקס את הזכויות או הרישיון בהתאם לבקשה.

פרק ד': עיצוב רשום

סימן א': בקשה לרישום עיצוב

19. בעל עיצוב רשאי להגיש לרשות בקשה לרישום העיצוב, בהתאם להוראות לפי סימן זה (בפרק זה – בקשה לרישום עיצוב).
20. (א) בקשה לרישום עיצוב תכלול את הפרטים כמפורט להלן, ותצורף לה אגרה בעד הגשת הבקשה כפי שיקבע השר (בפרק זה – בקשה לרישום עיצוב); השר רשאי לקבוע כי תשולם אגרה בעד כל עיצוב הנכלל בבקשה לרישום עיצוב:

ד ב ר י ה ס ב ר

כמה עיצובים שרישומם מתבקש, יש פרטים שאין צורך לחזור עליהם לעניין כל עיצוב (שם המבקש ומען למסירת מסמכים כאמור בפסקאות (1) ו-(2)), אך יש פרטים שיש לפרטם בעבור כל עיצוב ועיצוב בנפרד (ר' פסקאות משנה (א) עד (ג) בפסקה (3)). יצוין, כי על הבקשה לכלול גם אגרה בעד הגשתה.

דרישה עיקרית בסעיף זה היא הגשת תיאור חזותי נאות של העיצוב. זאת, מכיוון שהתיאור החזותי הוא למעשה מהותו של העיצוב – בלא תיאור חזותי נאות לא ניתן לקבוע על מה מתבקשת הגנה ואם ניתן להעניק אותה. מובהר, כי יש לצרף לבקשה תיאור חזותי נאות בעבור כל עיצוב המופיע בה. זאת, מכיוון שעיצוב הוא מכלול המוצר ומאפייניו החזותיים, ולכן תיאור חזותי נאות של עיצוב בעבור תת־סוג אחד אינו יכול להוות תיאור חזותי נאות בעבור עיצוב מתת־סוג אחר. כמו כן, יש לפרט בבקשה מהם הסוג ותת־הסוג שלגביהם מתבקש הרישום. יצוין, כי הגורם המוסמך יקבע את תת־הסוג שלגביו יירשם העיצוב כאמור בסעיף 33(ג), בהתחשב בתת־הסוג המבוקש ובשימוש הרגיל במוצר נושא העיצוב.

יודגש, כי אי־עמידה בכל תנאי הסעיף עלולה להשפיע על תאריך הגשת הבקשה לרישום עיצוב, כאמור בסעיף 21.

עוד יצוין כי בהתאם לסעיף 26 לחוק, בקשה לרישום עיצוב הכוללת כמה עיצובים תחולק בידי הגורם המוסמך לכמה בקשות כמספר העיצובים, כך שכל בקשה תכלול עיצוב אחד. מטרתו של הסעיף היא להקל על מבקשי

סעיף 18 מוצע לקבוע כי מי שהועברו לו זכויות בעיצוב רשום או בעיצוב שלגביו הוגשה בקשה לרישום, מי שניתן לו רישיון בקשר לאחד מאלה, או מי שהעביר או נתן את הרישיון, רשאים לבקש מהגורם המוסמך לתקן את הרישום בפנקס כך שישקף את הדבר, ואת אופן הגשת בקשה זו. מטרת ההוראה כפולה: ראשית, לאפשר לאדם אשר רכש זכויות בעיצוב להצהיר על כך כלפי כולי עלמא באמצעות הרישום; שנית, שמירה על מהימנותו של המידע המופיע בפנקס. בשל רציונל אחרון זה, יכול לפנות לרשם גם מי שהעביר את זכויותיו או נתן את הרישיון בבקשה לתיקון כאמור.

פרק ד': עיצוב רשום

סימן א': בקשה לרישום עיצוב

סעיף 19 מוצע לקבוע כי בעל עיצוב הוא שיהיה רשאי להגיש בקשה לרישום העיצוב. הגשת הבקשה בידי מי שאינו זכאי לכך לפי סעיף זה אף מהווה אחת מהעילות לבקשת ביטול העיצוב – ר' סעיף 49(א)(2).

סעיף 20 מוצע לקבוע הוראות המבהירות כיצד יש כללי להגיש בקשה לרישום עיצוב. עניין זה מוסדר באופן חלקי בלבד בסעיף 30(1) לפקודה.

לסעיף קטן (א)

הסעיף מפרט אילו פרטים יש לצרף לבקשה לרישום עיצוב. מובהר, כי כאשר מדובר בבקשה אחת הכוללת

- (1) שם בעל העיצוב;
- (2) מען למסירת מסמכים בישראל;
- (3) לגבי כל עיצוב הכלול בבקשה, אלה:
- (א) הסבר כיצד היה מגיש הבקשה (בפרק זה – המבקש) לבעל העיצוב;
- (ב) הסוג ותת-הסוג שבהם מבוךש הרישום;
- (ג) תיאור חזותי נאות של העיצוב.

(ב) היה העיצוב בבעלות משותפת של שני בני אדם או יותר (בחוק זה – עיצוב בבעלות משותפת), רשאי כל אחד מהשותפים בבעלות בעיצוב להגיש, בשם כל השותפים כאמור, בקשה לרישום העיצוב לפי סעיף קטן (א), ובלבד שמסר על כך הודעה בכתב לכל השותפים האחרים בבעלות בעיצוב ושדבר הבעלות המשותפת צוין בבקשה; הוגשה בקשה כאמור, רשאי כל אחד מהשותפים האחרים בבעלות בעיצוב להצטרף לבקשה.

(א) תאריך הגשת בקשה לרישום עיצוב יהיה המועד שבו הוגשה הבקשה לראשונה לרשות. תאריך הגשת בקשה 21.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), הוגשה בקשה לרישום עיצוב ונפל בה פגם מהפגמים המנויים להלן, יהיה תאריך הגשת הבקשה המועד שבו תוקן הפגם האמור:

- (1) נושא הבקשה אינו מהווה, על פני הדברים, עיצוב;
- (2) הבקשה אינה כוללת פרט מהפרטים המנויים בפסקאות (1) או (3) של סעיף 20(א);
- (3) לא שולמה האגרה שנקבעה בעד הגשת הבקשה.

22. הגיש בעל עיצוב בקשה לרישום של עיצוב, אשר לגביו או לגבי עיצוב הנבדל ממנו רק בפרטים שאינם מהותיים כבר הגיש בעל העיצוב או מי שקדם לו בזכות בעלות על אותו עיצוב בקשה קודמת לרישום במדינה חברה או בקשה קודמת שלפי אמנת פריס דין קדימה

דברי הסבר

הבקשה חשיבות רבה, לרבות לעניין סעיפי פרק הכשירות (פרק ב') ולעניין סעיף 34 העוסק בתחרות בין מבקשים.

מוצע להבהיר כי תאריך הגשת הבקשה לרישום העיצוב יהיה המועד שבו הוגשה לראשונה לרשות (סעיף קטן (א)). עם זאת, מוצע לקבוע כי אם נושא הבקשה אינו מהווה, על פני הדברים, עיצוב (למשל, אין מדובר ב"מוצר"), אם לא כללה הבקשה את שם המבקש או תיאור חזותי נאות, או אם לא שולמה האגרה בעבור הגשת הבקשה, יהיה תאריך הגשת הבקשה לרישום המועד שבו תוקן הפגם (סעיף קטן (ב)). יודגש, כי במקרה שבו כוללת הבקשה יותר מעיצוב אחד, הבקשה תידחה רק לגבי העיצובים שבהם לא התקיימו התנאים האמורים.

הסדר דומה קבוע בסעיף 15 לחוק הפטנטים.

סעיף 22 הסעיף המוצע מיישם את הוראות סעיף 4(4)(c) לאמנת פריס. קיימים כמה שינויים בהוראה זו אל מול ההוראה המצויה כיום בסעיף 52 לפקודה. ראשית, מוצע לקבוע כי בעל העיצוב יהיה זכאי ליהנות מדין הקדימה בתנאי שהעיצוב המתואר בבקשתו זוהה לעיצוב המתואר בבקשה הקודמת שעליה הוא מסתמך, או שונה ממנו רק בפרטים שאינם מהותיים (רישית הסעיף), ואין

עיצובים בהגשת הבקשה, בכך שיוכלו להגיש בקשה אחת לרישום של כמה עיצובים שונים ובכך לחסוך בזמן. הוראה זו מתחייבת גם מכוח הסכם האג (ר' לעניין זה את דברי ההסבר לפרק ח').

לסעיף קטן (ב)

מוצע לקבוע הוראות להגשת בקשה לרישום עיצוב אשר הבעלות בו משותפת לשני בני אדם ויותר ("עיצוב בבעלות משותפת"), כך שכל אחד מהשותפים בבעלות בעיצוב יהיה רשאי להגיש בקשה לרישום העיצוב בשם כל השותפים, ובלבד שמסר על כך הודעה לשאר השותפים, ושהדבר צוין בבקשה. זאת, כדי למנוע מצב שבו אחד הבעלים רושם את העיצוב בלי להודיע על כך לשותפים האחרים ועל שמו בלבד. עוד מוצע לקבוע כי כל אחד מהשותפים יהיה רשאי להצטרף לבקשה.

יצוין, כי השיתוף בבעלות, הן בבקשה והן בעיצוב – בין אם הוא רשום ובין אם לאו, יהיה לפי הוראות הדין הכללי.

סעיף 21 מוצע לקבוע מהו המועד שייחשב למועד שבו הוגשה בקשה לרישום עיצוב. למועד הגשת

דינה כדין בקשה שהוגשה במדינת האיגוד (בסעיף זה – בקשה קודמת). רשאי בעל העיצוב לבקש כי לעניין סעיפים 6, 7 ו-34 יראו את תאריך הגשת הבקשה הקודמת (בסעיף זה – תאריך הגשת הבקשה הקודמת) כתאריך הגשת הבקשה לרישום העיצוב בישראל, אם מתקיימים כל אלה:

- (1) הבקשה לרישום העיצוב בישראל הוגשה בתוך שישה חודשים ממועד הגשת הבקשה הקודמת, ואם הוגשה יותר מבקשה קודמת אחת לרישום של אותו עיצוב – מהמועד שבו הוגשה הבקשה הקודמת הראשונה בהתאם להוראות אמנת פריס;
- (2) הבקשה להכיר בתאריך הגשת הבקשה הקודמת הוגשה במועד ובתנאים שקבע השר;

(3) הוגש לגורם המוסמך, במועד ובדרך שקבע השר, העתק מהבקשה הקודמת המאושר בידי הרשות המוסמכת שאליה הוגשה הבקשה כאמור.

23. (א) הוגשה בקשה לרישום עיצוב בהתאם להוראות סעיף 20, יפרסם הגורם המוסמך את הבקשה, בסמוך ככל האפשר לאחר הגשתה, ובכלל זה את התיאור החזותי של העיצוב הנכלל בבקשה, באתר האינטרנט של הרשות.

פרסום בקשה לרישום עיצוב

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), בבקשה לרישום עיצוב רשאי המבקש לבקש מהגורם המוסמך לדחות את מועד פרסום הבקשה לתקופה שלא תעלה על 6 חודשים מיום הגשת הבקשה; הגורם המוסמך ידחה את מועד פרסום הבקשה בהתאם למבוקש.

24. (א) מבקש רשאי, עד חודש ממועד משלוח הודעה על כוונת רישום לפי סעיף 33, לבקש מהגורם המוסמך לתקן בקשה לרישום עיצוב שהגיש, ובלבד שאין בתיקון כאמור כדי לשנות את העיצוב באופן מהותי; התיר הגורם המוסמך תיקון בקשה כאמור, יחולו לגבי הבקשה המתוקנת הוראות סעיף 31(ג).

תיקון בקשה לרישום עיצוב ביחידת המבקש

ד ב ר י ה ס ב ר

הגשת בקשתו לרישום עיצוב, לבקש מהרשם לדחות את הפרסום המיידית, לתקופה שלא תעלה על 6 חודשים מיום הגשת הבקשה, וכי הרשם ידחה את פרסום הבקשה למשך התקופה שצוינה בבקשת הדחייה. בכך, יוצר הסעיף המוצע איזון בין האינטרס הציבורי בוודאות לבין אינטרס אפשרי של המבקש בשמירה על העיצוב כסודי למשך זמן מוגבל, כדי שתהיה לו שהות לפיתוח אסטרטגיה עסקית למכירת המוצר, להשלמת פיתוחו ותכנונו וכו'.

לאור זאת, מוצע להחליף את ההסדר הקבוע בסעיף 35(1) לפקודה אשר לפיו העיצוב אינו פתוח לעיון הציבור למשך שנתיים לפחות מיום רישומו, בהסדר מוצע זה. זאת ועוד, כל המסמכים הקשורים לבקשה אף יהיו פתוחים לעיון הציבור באינטרנט (ר' דברי ההסבר לסעיף 101).

כמו כן מוצע לקבוע הוראות לעניין חובת פרסום של מדרגמים שנרשמו לפי הפקודה (ר' לעניין זה דברי ההסבר לסעיפים קטנים 122(ג) ו-123(ד)).

סעיף 24 הוראה חדשה זו מאפשרת למבקש לתקן מיוזמתו את בקשתו טרם רישום העיצוב. זאת, אם אין בתיקון כדי לשנות את העיצוב באופן מהותי. אם עמד התיקון בתנאי זה, יראו את הבקשה המתוקנת כאילו הוגשה ביום הגשת הבקשה המקורית לרישום (ר' לעניין זה גם את סעיף 31(ג)). הוראה זו משמעה למעשה, כי במקרים שבהם יש בתיקון כדי לשנות את העיצוב באופן מהותי, הרי שמדובר בעיצוב חדש שיקבל תאריך הגשה חדש על

די בכך שהבקשות דומות בעיקרן כבפקודה. דרישה זו נוספה משום שגם שינוי קל בעיצוב עלול להפוך אותו לעיצוב אחר, שיש לבחון את כשירותו בפני עצמו. שנית, נוספה הבהרה להגדרת "הבקשה הקודמת", ולפיה יראו בקשה שלפני אמנת פריס דינה כדין הגשת בקשה במדינה חברה, כבקשה שהוגשה במדינה חברה. זאת, כדי להבהיר מעבר לכל ספק כי הוראות סעיף זה תואמות את הסעיף הנדון לעיל באמנת פריס. שלישית, מוצע להבהיר כי על בעל העיצוב לבקש להכיר בדין הקדימה במועד ובתנאים שיקבע השר (פסקה 2), במקום בתוך חודשים ממועד זה לפי הפקודה. זאת, כדי להותיר גמישות בידי השר לקבוע מה יהיה מועד זה. סעיף דומה מצוי בחוק הפטנטים (סעיף 10) ור' לעניין זה גם סעיף 4D3 לאמנת פריס.

סעיף 23 מוצע לקבוע, כי אם התמלאו התנאים הקבועים בסעיף 20, שהם תנאים טכניים בעיקרם, יפרסם הרשם את הבקשה באתר האינטרנט של הרשות, בסמוך ככל האפשר לאחר הגשת הבקשה, בצירוף התיאור החזותי שהוגש. זאת, גם אם טרם הוחל בבחינת הבקשה עצמה. הוראה זו נועדה להגביר את הוודאות בקרב הציבור ולאפשר לציבור לקבל החלטות מושכלות בכל הנוגע לפיתוח ולניצול עיצובים.

למותר לציין, כי פרסום זה לא יפגע בזכויותיו של מגיש הבקשה לפי סעיפים 6 ו-7. במקביל לכך מוצע לקבוע, בסעיף קטן (ב), כי המבקש יהיה רשאי, יחד עם

(ב) הוגשה בקשה לרישום של עיצוב בבעלות משותפת, רשאי כל אחד מהשותפים בבעלות בעיצוב להגיש בקשה כאמור בסעיף קטן (א), ובלבד שקיבל לכך את הסכמתם של כל השותפים האחרים בבעלות בעיצוב.

25. (א) מבקש רשאי לחזור בו מבקשה לרישום עיצוב, לא יאוחר מחודש ממועד משלוח הודעה על כוונת רישום לפי סעיף 33.

(ב) הוגשה בקשה לרישום עיצוב בבעלות משותפת, רשאי כל אחד מהשותפים בבעלות בעיצוב להגיש בקשה כאמור בסעיף קטן (א), ובלבד שקיבל לכך את הסכמתם של כל השותפים האחרים בבעלות בעיצוב.

26. כללה בקשה לרישום עיצוב יותר מעיצוב אחד, יחלק אותה הגורם המוסמך לכמה בקשות כך שכל בקשה תכלול עיצוב אחד בלבד או מערכת אחת של פריטים בלבד, אשר לגביהם יפורטו כל הפרטים המנויים בסעיף 20(א).

27. הוגשה בקשה לרישום עיצוב בידי יותר ממבקש אחד או שהצטרפו לבקשה כאמור שותפים בעיצוב בבעלות משותפת כאמור בסעיף 20(ב), כולם או חלקם, ושוכנע הרשם כי הטיפול בבקשה מתעכב עקב חילוקי דעות שנפלו בין המבקשים, רשאי הוא לפעול על פי יזמתם של חלק מהם, בתנאים שקבע.

סימן ב': בחינת בקשה לרישום עיצוב

28. (א) הוגשה בקשה לרישום עיצוב, יבחן הגורם המוסמך אם העיצוב הכלול בבקשה כשיר להגנה כעיצוב רשום בהתאם להוראות פרק ב'.

(ב) בבחינה לפי סעיף זה רשאי הגורם המוסמך להסתמך, בין השאר, על מסמכים שהומצאו לו בידי מי שאינו המבקש עד תום שלושה חודשים מהמועד שבו נשלחה למבקש הודעה ראשונה על ליקויים לפי סעיף 31(א) או עד המועד שבו נשלחה למבקש הודעה על כוונת רישום לפי סעיף 33, לפי המוקדם מביניהם; הגורם המוסמך לא יהיה חייב להודיע למי שהמציא לו מסמכים כאמור, על אודות הליכי בחינת הבקשה לרישום העיצוב או על החלטתו בבקשה.

ד ב ר י ה ס ב ר

עיצוב אחד בלבד. זאת, בהתאם לסדרי העבודה ברשות. סעיף 27 הוראה חדשה שמטרתה לאפשר את המשך הליך הבחינה במקרים שבהם הטיפול בבקשה מתעכב עקב חילוקי דעות בין מבקשי רישום העיצוב. הוראה דומה קיימת בסעיף 25 לחוק הפטנטים.

סימן ב': בחינת בקשה לרישום עיצוב

סעיף 28 לסעיף קטן (א)

מובהר כי לאחר הגשת הבקשה, הגורם המוסמך יבחן אם העיצוב הכלול בה כשיר לרישום. יש לציין, כי ככלל, בחינת כשירותו המהותית של העיצוב להגנה תיעשה, בידי גורם מוסמך שהוא "בוחן עיצובים" – איש מקצוע הבוחן את כשירותו המהותית של עיצובים לרישום, ואילו הבחינה אם הבקשה עומדת בתנאים הפורמליים הנדרשים – יכול שתיעשה בידי גורם מוסמך שאינו "בוחן עיצובים".

לסעיף קטן (ב)

מוצע לאפשר גם למי שאינו מגיש הבקשה להמציא לגורם המוסמך מסמכים שלדעתו רלוונטיים לעניין בחינת רישום העיצוב. הטעם לכך הוא האינטרס הציבורי ברישום

כל הנובע מכך. עוד מוצע לקבוע, בסעיף קטן (ב), כי אם מדובר בעיצוב בבעלות משותפת, רשאי כל אחד מהשותפים להגיש בקשה לתיקון בקשת העיצוב, ובלבד שקיבל לכך את הסכמתם של שאר השותפים בבעלות בעיצוב.

סעיף 25 הוראה חדשה, ובה מוצע לקבוע כי עד תום חודש ממועד משלוח ההודעה על כוונת רישום בידי הרשות, רשאי המבקש לחזור בו מבקשתו לרישום עיצוב. עוד מוצע לקבוע, כי אין לחזור מבקשת עיצוב בבעלות משותפת אלא בהסכמת כל מבקשי הרישום, וזאת בדומה להגשת בקשת תיקון לפי סעיף 24. זאת, מכיוון שחזרה מן הבקשה מסיימת את הליך הבחינה ואף עלולה לפגוע באפשרות רישום העיצוב בעתיד אם אחד או יותר מהשותפים האחרים עודם מעוניינים ברישום. יצוין כי בעליו של עיצוב רשאי להגיש, בכל עת בתוך תקופת תוקפו של העיצוב, וכן עד תום תקופת ההתיישנות שלאחר פקיעת תוקפו של העיצוב, בקשה לביטול או למחיקתו של העיצוב הרשום (ר' סעיף 48).

סעיף 26 סעיף חדש שמטרתו להבהיר שבקשה לרישום עיצוב הכוללת יותר מעיצוב אחד תחולק על ידי הגורם המוסמך לבקשות נפרדות, כך שכל בקשה תכיל

29. מצא הגורם המוסמך כי עיצוב שהוגשה לגביו בקשה לרישום עיצוב עלול שלא להיות כשיר להגנה כעיצוב רשום בהתאם להוראות פרק ב' בשל קיומה של בקשה לרישום עיצוב שהוגשה במועד הקודם למועד הקובע (בסעיף זה – הבקשה הראשונה). רשאי הוא להורות כי המשך בחינת הבקשה המאוחרת יידחה עד לאחר רישום העיצוב שלגביו הוגשה הבקשה הראשונה או עד לחזרת המבקש מהבקשה הראשונה לפי סעיף 25 או לסירוב לרישום העיצוב שלגביו הוגשה הבקשה הראשונה, לפי סעיף 32, לפי המוקדם מביניהם.

30. (א) מבקש שיש לו נימוקים סבירים לכך רשאי להגיש לרשות בקשה מנומקת, בצירוף תצהיר לתמיכה בעובדות, לבחינה על-אתר של בקשה לרישום עיצוב שהגיש (בסעיף זה – בקשה לבחינה על אתר); לעניין זה יראו כל אחד מאלה, בין השאר, כנימוק סביר:

(1) גילו המתקדם או מצבו הרפואי של המבקש;

(2) אדם אחר התחיל לנצל את העיצוב שבקשור אליו הוגשה הבקשה לרישום עיצוב או עיצוב השונה ממנו בפרטים שאינם מהותיים, בלא רשותו של המבקש, או שיש בסיס לחשש שהוא יעשה כן;

(3) חלוף הזמן מאז הוגשה הבקשה לרישום העיצוב ארוך באופן משמעותי לעומת המועד שחלף עד לתחילת הבחינה של בקשות אחרות שהוגשו באותו מועד;

(4) קיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות זאת.

(ב) בקשה כאמור בסעיף קטן (א)(2) או (4) תוגש לרשות בצירוף אגרה כפי שקבע השר.

(ג) מצא הגורם המוסמך כי מתקיימים התנאים האמורים בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), תבוצע בחינת כשירותו של העיצוב נושא הבקשה להגנה כעיצוב רשום בהתאם להוראות פרק ב', בהקדם האפשרי; נרשם העיצוב שלגביו נעשתה בחינה כאמור בפנקס, יצוין בפרסום ובפנקס לפי סעיף 33 דבר בחינתה של הבקשה לפי הוראות סעיף קטן זה.

31. (א) ראה הגורם המוסמך כי בקשה לרישום עיצוב אינה ממלאת אחר הוראות סימן א' או כי עיצוב שלגביו הוגשה בקשה לרישום אינו כשיר להגנה כעיצוב רשום בהתאם להוראות פרק ב', יודיע למבקש על הליקויים שבבקשה או על הטעמים לאי-כשירותו של העיצוב להגנה כעיצוב רשום כאמור (בסימן זה – ליקויים).

ד ב ר י ה ס ב ר

לפקעתה של הבקשה הראשונה בדרך של סירובה בידי הגורם המוסמך או חזרה ממנה בידי המבקש, לפי העניין. הוראה זו משלימה את ההוראה הקבועה בסעיף 34 המוצע.

סעיף 30 הוראה חדשה הקובעת כי מבקש שיש לו נימוקים סבירים לכך, רשאי להגיש לרשות בקשה לבחינה על-אתר של הבקשה לרישום העיצוב. בחלק מהמקרים, שבהם מבוסס הנימוק על גילו, על מצבו הרפואי של המבקש, או על עיכוב בהליכי בחינת העיצוב ביחס לבקשות לרישום עיצובים אחרים שהוגשו באותו מועד, המבקש אף יהיה פטור מתשלום אגרה בעד בקשה זו. מוצע לקבוע כי אם מצא הגורם המוסמך שמתמלאים תנאי הסעיף, תיבחן כשירותו של העיצוב בהקדם האפשרי.

סעיף דומה קיים בחוק הפטנטים (סעיף 19א).

סעיף 31 מוצע לקבוע הוראות ולפיהן אם ראה הגורם המוסמך שהבקשה אינה עומדת בתנאים

עיצובים העומדים בתנאי הכשירות המנויים בחוק, ואי-רישומם של עיצובים שאינם עומדים בתנאים אלה. מוצע להגביל את המועד להגשת המסמכים, וכן להבהיר כי הגורם המוסמך לא יהיה חייב להודיע לממציא המסמכים כאמור על אודות המשך הליכי הבחינה או על החלטותיו. יצוין שהמסמכים הקשורים לבקשה יהיו גלויים לכלל הציבור באתר האינטרנט של הרשות בהתאם להוראות סעיף 101, ומכאן שהציבור גם יהיה מודע למועדים הרלוונטיים.

הוראה דומה מצויה בסעיף 18(ב)(3) לחוק הפטנטים.

סעיף 29 הוראה חדשה זו, הנוגעת לקביעת סדר הבחינה בין בקשות לרישום עיצובים שהוגשו בידי מבקשים שונים, מקנה לגורם המוסמך סמכות להורות, במקרה שבו מצא כי העיצוב עלול להיות כשיר לרישום בשל קיומה של בקשה הקודמת לו במועד ההגשה, על דחיית בחינת הבקשה המאוחרת עד לרישומה או

(ב) נמסרה למבקש הודעה לפי סעיף קטן (א), רשאי הוא לתקן את הליקויים בבקשה בהתאם להודעת הגורם המוסמך כאמור, בתוך תקופה שקבע השר, ובלבד שאין בתיקון כדי לשנות את העיצוב באופן מהותי (בסעיף זה – בקשה מתוקנת).

(ג) תוקנה בקשה בהתאם להוראות סעיף קטן (ב), יראו את הבקשה המתוקנת כאילו הוגשה במועד הקובע והיא תיבחן בהתאם להוראות סימן זה.

(א) לא תיקן המבקש בתוך התקופה שקבע השר את הליקויים בבקשה בהתאם להודעת הגורם המוסמך לפי סעיף 31, יסרב הגורם המוסמך לרישום העיצוב ויודיע על כך למבקש. 32.

(ב) סירב הגורם המוסמך לרישום עיצוב כאמור בסעיף קטן (א), רשאי הוא, על פי בקשת המבקש, לדון מחדש בדבר הסירוב כאמור, ובלבד שהבקשה לדיון מחדש תוגש בתוך שלושה חודשים מהמועד שבו נשלחה למבקש הודעה על סירוב הגורם המוסמך לרישום כאמור.

סימן ג': רישום העיצוב

(א) נוכח הגורם המוסמך כי עיצוב שלגביו הוגשה בקשה לרישום עיצוב, כשיר להגנה כעיצוב רשום בהתאם להוראות פרק ב', ישלח למבקש הודעה כי כוונתו לרשום את העיצוב בפנקס (בחוק זה – הודעה על כוונת רישום). 33.

(ב) נמסרה למבקש הודעה על כוונת רישום ולא הגיש המבקש בקשה לתיקון הבקשה לפי סעיף 24 או לא מסר הודעה על חזרה מהבקשה לפי סעיף 25 בתוך חודש מהמועד שבו נשלחה למבקש ההודעה כאמור, ירשום הרשם את העיצוב בפנקס, יפרסם באתר האינטרנט של הרשות את דבר הרישום כאמור, את תיאורו החזותי של העיצוב כפי שנרשם ואת שמו של בעל העיצוב, וימסור למבקש תעודה המעידה על הרישום כאמור (בסימן זה – תעודת רישום).

(ג) הרישום בפנקס יהיה לפי תת־סוגים, כפי שיקבע השר; הגורם המוסמך יקבע את הסוג ואת תת־הסוג של העיצוב בהתאם לשימוש הרגיל במוצר נושא העיצוב ותוך התחשבות בסוג ובתת־הסוג המבוקשים.

ד ב ר י ה ס ב ר

סימן ג': רישום העיצוב

סעיף 33 לסעיפים קטנים (א) ו-(ב)

הוראה חדשה, אשר מבהירה כי במקרה שבו נוכח הגורם המוסמך כי העיצוב שלגביו הוגשה הבקשה לרישום כשיר לרישום, ישלח למבקש הודעה על כוונת רישום (סעיף קטן (א)), ואם בתוך חודש המבקש לא ביקש לחזור בו מהבקשה או לתקנה, הוא ירשום את העיצוב, יפרסם את דבר הרישום, את תיאורו החזותי של העיצוב ואת שמו של בעל העיצוב באינטרנט, וימסור למבקש תעודה בדבר רישום העיצוב (סעיף קטן (ב)). יצוין כי תיקונים כאמור לעיל ייעשו, בשלב זה ועל פי רוב, לפי יוזמתו של המבקש (ר' סעיף 24).

לסעיף קטן (ג)

מוצע כי הרישום בפנקס ייעשה לפי תת־סוגים, כפי שנהוג כיום. הסוגים ותת־הסוגים יפורטו בתקנות ויתאמו, ככל האפשר, את סיווג הסכם לוקרנו (ר' סעיף 109(1)), שבו משתמשות מדינות רבות בעולם. סיווגו של עיצוב שלגביו

הפורמליים הנדרשים, או שהעיצוב אינו כשיר לרישום מבחינת תנאי הכשירות המהותיים, יודיע למבקש על הליקויים או על הטעמים לאי־כשירות העיצוב. אם תיקן המבקש את הבקשה בהתאם ואין בתיקון כדי לשנות את העיצוב באופן מהותי, הרי שיראו את הבקשה המתוקנת כאילו הוגשה ביום הגשת הבקשה המקורית לרישום. הוראה זו משמעה, למעשה, כי במקרים שבהם יש בתיקון כדי לשנות את העיצוב באופן מהותי, הרי שמדובר בעיצוב חדש, שעליו לקבל תאריך חדש, על כל הנובע מכך.

סעיף 32 מוצע לקבוע שאם לא תיקן המבקש את הליקויים שעליהם הודיע לו הגורם המוסמך בהתאם לסעיף 31, יסרב הגורם המוסמך לבקשה. זאת, מכיוון שהתנאים הבסיסיים לרישום של העיצוב, בין הפורמליים ובין המהותיים, אינם מתקיימים בבקשה. הגורם המוסמך רשאי לדון מחדש בסירובו, אם המבקש ביקש זאת ממנו בסד הזמנים המוצע.

(ד) רישום עיצוב בפנקס הוא תנאי לתוקפה של ההגנה עליו כעיצוב רשום לפי פרק זה.

34. הגישו שני מבקשים או יותר בקשות נפרדות לרישום של אותו עיצוב או של עיצובים הנבדלים זה מזה רק בפרטים שאינם מהותיים, יירשם העיצוב בפנקס על שמו של מי שביקש אותו קודם כדין.

35. (א) מעצב של עיצוב שהוגשה בקשה לרישום, או שאיריו, רשאים לבקש מהגורם המוסמך כי שמו של המעצב יצוין בפנקס או בתעודת הרישום, לפי העניין, בהתאם להוראות סעיף קטן (ב) (בסעיף זה – בקשה לציון שם המעצב).

ציון שמו של המעצב

(ב) הגישו מעצב עיצוב או שאיריו בקשה לציון שמו של המעצב ונוכח הגורם המוסמך כי מי שמתבקש רישום שמו הוא אכן המעצב, יצוין הגורם המוסמך את שם המעצב כפי שהתבקש, בהתאם למפורט להלן:

(1) אם הבקשה לציון שם המעצב הוגשה בטרם נרשם העיצוב לפי סעיף 33 – יצוין שמו של מעצב העיצוב בפנקס ובתעודת הרישום;

(2) אם הבקשה לציון שם המעצב הוגשה לאחר שנרשם העיצוב לפי סעיף 33 – יצוין שמו של מעצב העיצוב בפנקס בלבד.

(ג) הגורם המוסמך יודיע על ציון שם המעצב כאמור בסעיף קטן (ב) למגיש הבקשה לרישום העיצוב או לבעל העיצוב הרשום, לפי העניין, ואם הוגשה בקשה לציון שם המעצב בידי אדם אחר או שאדם אחר רשום בפנקס כמעצב – גם לאותו אדם.

ד ב ר י ה ס ב ר

יודגש, כי כדי שהעיצוב יהיה כשיר לרישום עליו לעמוד בתנאי הכשירות הכלליים – כלומר, להיות חדש ובעל אופי ייחודי בהשוואה ל"מאגר העיצובים" הקיים כולו. העיצוב שבקשה לרישום הוגשה ראשונה ייבחן לאור מאגר זה, שלא יכלול את העיצוב שבקשה לרישום הוגשה במועד מאוחר יותר. הוראה מוצעת זו מדגישה את החשיבות שבמועד הגשת הבקשה. כלל דומה קבוע גם בסעיף 9 לחוק הפטנטים.

סעיף 35 הוראה חדשה, שמטרתה לקבוע כי מעצב של עיצוב או שאיריו יוכלו לדרוש את ציון שמו של המעצב בפנקס או בתעודת העיצוב כמעצב (סעיף קטן (א)). מוצע לקבוע שאם נוכח הגורם המוסמך כי מי שמתבקש רישום שמו הוא אכן המעצב, יצוין את השם בהתאם לבקשה ובהתאם למועד הגשתה: אם הבקשה הוגשה לפני רישום העיצוב, יצוין שם המעצב בתעודת הרישום ובפנקס (סעיף קטן (ב)(1)); אם הוגשה הבקשה לאחר רישום העיצוב, יצוין השם בפנקס בלבד (סעיף קטן (ב)(2)). זאת, משום שלאחר רישום העיצוב, לא ניתן עוד לבצע שינויים בתעודת הרישום. יצוין כי הבדיקה שנדרש הגורם המוסמך לערוך בעניין היא מינימלית – עליו להשתכנע שמדובר במעצב על פני הדברים, ולא לנהל הליך הוכחות בעניין.

עוד יצוין, כי אף שהגורם המוסמך יודיע על ציון שם המעצב לגורמים המנויים בחוק (סעיף קטן (ג)), הרי שתיק הבקשה כולו פתוח לעיון הציבור באינטרנט (ר' סעיף 101). בהמשך לכך, מוצע כי כל אדם יהיה רשאי להגיש בקשה לביטול ציון שמו של המעצב, לפי סעיף 36 (ר' להלן). הוראה דומה קבועה בחוק הפטנטים (סעיף 39).

הוגשה בקשת רישום ייקבע בהתאם לשימוש הרגיל במוצר נושא העיצוב, ותוך התחשבות בתת-הסוג שלגביו ביקש מגיש הבקשה לרשום את העיצוב. יש לציון, כי קיימת חשיבות רבה לסיווג, מאחר שהוא הקובע את היקף ההגנה והמונופול שמדמה ייהנה בעל העיצוב הרשום (ר' סעיף 39, ור' לעניין עיצוב לא רשום גם את דברי ההסבר לסעיף 62).

לסעיף קטן (ד)

רישום העיצוב הוא קונסטיטוטיווי – כלומר, בלא רישום אין הגנה כעיצוב רשום. ואולם יובהר כי עצם רישומו של העיצוב אינו מבטיח באופן מוחלט שהעיצוב אכן יהיה מוגן, וזאת מהטעם שרישום העיצוב מעיד על כך שלפי בחינת הבקשה בידי הגורם המוסמך, נמצא כי העיצוב כשיר לרישום; עם זאת, הבחינה לפי דיני העיצובים מוגבלת מעצם טבעה, ולו בשל קיומם של עיצובים לא רשומים הן בישראל והן מחוץ לה, שלגביהם לא ניתן לערוך חיפוש יעיל; על כן, רישומו של העיצוב אינו מהווה, ולא יכול להיות, ערובה מוחלטת לכך שהעיצוב אכן היה כשיר להגנה בעת רישומו. ייתכן מצב שבו אף שנרשם עיצוב, יתגלה בתביעת הפרה שלמעשה לא היה העיצוב חדש, למשל, או כי מי שהגיש את הבקשה לרישום לא היה זכאי לכך. במקרים כאלה, עצם רישומו של העיצוב אין בו כדי לרפא את הפגם, והעיצוב לא יהיה מוגן, גם אם נרשם.

סעיף 34 מוצע להוסיף הוראה המבדירה כי אם הוגשו בקשות נפרדות על-ידי שני מבקשים שונים או יותר לרישום אותו עיצוב או של עיצובים הנבדלים זה מזה רק בפרטים שאינם מהותיים, יירשם בפנקס העיצוב שלגביו הוגשה כדין הבקשה הראשונה.

- ביטול ציון שמו של המעצב 36. (א) ציון שמו של אדם כמעצב עיצוב בהתאם להוראות סעיף 35, רשאי כל אדם להגיש לרשם העיצובים בקשה לביטול ציון שמו של המעצב ברישום העיצוב בפנקס (בסעיף זה – בקשה לביטול ציון שם המעצב).
- (ב) הוגשה בקשה לביטול ציון שם המעצב, יחליט בה רשם העיצובים ויודיע על החלטתו למגיש הבקשה וכן לכל מי שנמסרה לו הודעה על ציון שם המעצב לפי סעיף 35(ג), וכן יתקן את הרישום בפנקס בהתאם להחלטתו.
- ויתור על ציון שמו של המעצב 37. תניה שלפיה מותר מעצב על הזכות לבקש את ציון שמו בהתאם להוראות סעיף 35, אין לה תוקף.
- ציון שם המעצב אינו מקנה זכויות 38. מי ששמו צוין בפנקס כמעצב בהתאם להוראות סעיף 35 לא יהיה זכאי, בשל כך בלבד, לזכות כלשהי בעיצוב הרשום.

סימן ד': זכויות הנובעות מעיצוב רשום ותקופת תוקפו

- זכויות בעל עיצוב רשום 39. (א) רישום של עיצוב בהתאם להוראות פרק זה מקנה לבעל העיצוב הרשום זכות בלעדית לביצוע כל אחת מהפעולות המנויות להלן, לגבי העיצוב הרשום ולגבי כל עיצוב אחר היוצר אצל משתמש מיועד רושם כללי שאינו שונה מהרושם הכללי שיוצר אצלו העיצוב הרשום, והכול ביחס למוצר מכל תת-סוג המשווה לסוג שבו נרשם העיצוב בפנקס בהתאם להוראות סעיף 33(ג) (בסימן זה – ניצול עיצוב רשום):

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 38 מוצע להבהיר, כי ציון שמו של אדם כמעצב אין בו, כשלעצמו, כדי לזכות אותו בזכויות כלשהן בעיצוב הרשום. החוק המוצע מעניק למעצב את האפשרות להירשם ככזה בפנקס בלבד, וזאת בדומה לרישום ממציא האמצאה שנרשם במסמכי הפטנט בהתאם לסעיף 43 לחוק הפטנטים. רישום זה מצהיר על זהות המעצב בלבד, ולמעצב אין כל זכות אחרת בעיצוב מתוקף היותו המעצב בלבד או מתוקף רישומו ככזה. יודגש, כי אין חובה לציין את שמו של המעצב על גבי המוצרים נושאי העיצוב.

סימן ד': זכויות הנובעות מעיצוב רשום ותקופת תוקפו

סעיף 39 לסעיף קטן (א)

סעיף זה מגדיר את זכותו של בעל עיצוב רשום, ואת היקף המונופול שמקנה לו העיצוב הרשום. מוצע לקבוע את התנאים המצטברים האלה:

א. עיצוב רשום יקנה לבעליו את הזכות הבלעדית לנצל את העיצוב הרשום וכל עיצוב שיוצר רושם כללי שאינו שונה מהרושם הכללי שיוצר העיצוב הרשום אצל המשתמש המיועד. כלומר, ככלל, הזכות הבלעדית תתפרש, בין השאר, על העיצוב עצמו, על עיצוב זהה לו ועל עיצוב הנבדל ממנו רק בפרטים שאינם מהותיים (בהיותם של כל אלה עיצובים שאינם יוצרים רושם כללי שונה על המשתמש המיועד).

ב. הזכות הבלעדית תהיה ביחס למוצר מכל תת-הסוגים המשובכים לסוג שבו נרשם העיצוב. הדבר מדרגש את החשיבות שבסיווג העיצוב כאמור בסעיף 33(ג): הסיווג כולל סוגים, וכל סוג מחולק לתת-סוגים. עיצוב נרשם לגבי תת-סוג, והיקף ההגנה שהוא זוכה לה משתרע על

סעיף 36 מוצע לקבוע כי לאחר שנרשם שמו של אדם כמעצב בפנקס, יהיה רשאי כל אדם להגיש בקשה לביטול ציון שמו של המעצב (סעיף קטן (א)). מוצע כי הרשם יכריע בבקשת הביטול, ויודיע על כך לגורמים המנויים בסעיף, ויתקן את הרישום בפנקס בהתאם להחלטתו (סעיף קטן (ב)). יצוין, כי הרשם ישמע את טענותיהם של הצדדים בהתאם לסעיף 95(א) וכי דיני ההתיישנות לא יחולו על האפשרות להגיש בקשה זו במשך תקופת תוקפו של העיצוב (סעיף 52). משמעות הדבר היא שמרוץ ההתיישנות יחל ממועד פקיעתו של העיצוב. עם סיום תקופת ההתיישנות, לא יהיה ניתן עוד להגיש בקשה לביטול ציון שם המעצב.

יש לציין, כי ברירת המחדל לפי סעיפים 35 עד 38 היא ציון שמו של המעצב בפנקס לפי בקשתו, לאחר בדיקה מינימלית של הגורם המוסמך, שבה עליו להשתכנע בכך על פני הדברים ולא לנהל הליך הוכחות בעניין, והענקת הזדמנות לצדדים מעוניינים לבקש את ביטול ציון השם לאחר מכן, בכל עת במשך תקופת תוקפו של העיצוב וכן במשך תקופת ההתיישנות לאחר מכן (סעיף 52 הנ"ל). זאת, בין השאר מן הטעם שציון שמו של המעצב, כשלעצמו, אינו מקנה זכות כל שהיא בעיצוב (ר' את דברי ההסבר לסעיף 38) ומשכך אינו גורע מזכותו של בעל העיצוב או מזכויותיו של המעצב בפועל, גם אם נרשם פלוני כמעצב בטעות או שלא כדיון. במקרה אחרון זה, וכאמור לעיל, יהיה ניתן להגיש בקשה לביטול שמו של המעצב.

סעיף 37 מוצע לקבוע, בדומה לקבוע בחוק הפטנטים (סעיף 42), כי תניה ולפיה מותר מעצב העיצוב על הזכות לבקש את ציון שמו בפנקס ובתעודת הרישום, אין לה תוקף.

³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 3, עמ' 39.

- (1) ייצור, מכירה או הצעה למכירה, באופן מסחרי, של מוצר נושא העיצוב, או ייבוא לישראל, שלא לשימוש עצמי, של מוצר נושא העיצוב למעט ייבוא לישראל של מוצר כאמור אשר שווק מחוץ לישראל ברשותו של בעל העיצוב לפי חוק זה או מי מטעמו; לענין זה, "שימוש עצמי" – כהגדרתו בסעיף 129 לפקודת המכס;
- (2) החזקת מוצר נושא העיצוב למטרת ביצוע פעולה מהפעולות המנויות בפסקה (1).

ד ב ר י ה ס ב ר

- (2) נתינה במתנה של טובין שייבא יחיד, לצרכיו או לצורכי בני ביתו של יחיד אחר;

עוד מוצע לקבוע כי ייבוא לישראל של מוצר ששווק מחוץ לישראל ברשותו של בעל העיצוב לפי הוראות החוק, או מי מטעמו, לא ייחשב כ"ניצול עיצוב". מטרת הוראה זו היא להבהיר כי ייבוא מקביל אינו מהווה ניצול אסור של עיצוב רשום לפי חוק זה. הדגש לענין זה הוא על בעל העיצוב הרשום בישראל ועל ההרשאה שנתן לגבי העיצוב. למעשה, סעיף זה מאמץ את דוקטרינת המיצוי הבין-לאומי ומתיר ייבוא מקביל לישראל של עיצובים שיוצרו ברשות בעל העיצוב לפי חוק מוצע זה, במדינה שבה שווק. יש להדגיש כי הסעיף אינו מתיר ייבוא לישראל של מוצרים נושאי עיצוב שיוצרו במדינה שבה העיצוב אינו מוגן, אלא אם כן יוצרו שם בידי אדם שהורשה לכך בידי בעל העיצוב הרשום בישראל או מי מטעמו.

להסבר על דוקטרינת המיצוי הלאומי והבין-לאומי בתחום דיני הקניין הרוחני, ר' בג"ץ 5379/00 Bristol-Myers Squibb Company ואח' נ' שר הבריאות ואח', פד"י נה (4) 447 (2001); ת"א (מחוזי מרכז) 11-09-23060 SPIN MASTER LTD נ' אימפרית הצעצועים בע"מ ואח' (לא פורסם, 14.11.2012); ע"א 7629/12 סוויסה ואח' נ' TOMMY HILFIGER LICENSING LLC ואח' (לא פורסם, 16.11.2014).

לסעיף קטן (ב)

נוסח הסעיף דומה לנוסח המופיע בסעיף 7(ב). ואולם בשונה מהוראות סעיף 7(ב) המתייחסות לקביעת האופי הייחודי לצורך קביעת כשירותו של העיצוב להגנה, סעיף זה עוסק בהיקף זכותו של בעל עיצוב רשום, וכפועל יוצא מזה בהפרת העיצוב הרשום. כאמור לעיל, קביעת האופי הייחודי לענין כשירותו של עיצוב לרישום והקביעה אם התקיימה הפרה הן פעולות שונות. ואולם מאפיין משותף שיילקח בחשבון בנוגע לשתי הקביעות, הוא "צפיפותו" של התחום שלו שייך העיצוב. כך, בתחום צפוף מאוד שבו קיימים עיצובים רבים וקשת העיצובים העומדת לרשות המעצב בהם מוגבלת, ייתכן כי שינויים קלים ביחס ל"מאגר העיצובים" או לעיצוב הרשום שנטען כי הופר יהיה די בהם כדי למלא את תנאי הכשירות של חידוש ואופי ייחודי ולאפשר את רישום העיצוב, או כדי שהעיצוב לא יהיה מפר, בהתאמה.

גבי המוצרים מאותו תת-סוג וכן על גבי המוצרים מתת-הסוגים האחרים המשוכים לסוג הנדון. כלומר, ההגנה ניתנת לגבי הסוג כולו – על כל תת-הסוגים הנכללים בו.

יצוין, כי זכותו של בעל העיצוב (ומכאן גם הפרתה של הזכות) נקבעת וחלה ביחס למוצרים מהסוג שבו נרשם העיצוב בלבד. לעומת זאת כשירות העיצוב לרישום או להגנה נבחנת ביחס ל"מאגר העיצובים" הקיים, מכל הסוגים. במובן זה, הבחינה לגבי היקף זכותו של בעל העיצוב והפרתה, היא צרה יותר מהבחינה בנוגע לכשירות העיצוב לרישום. זאת, מכיוון שהבחינה בכל אחד מהמקרים משתרת תכליות שונות: הריגול שבבסיס הבחינה לצורך רישום הוא המגמה לעודד עיצובים של עיצובים חדשים לטובת הציבור ועל כן אין הצדקה בבחינה הרושם הכללי רק ביחס לסוג שבו יירשם העיצוב בסופו של דבר בנוגע לחידוש ולאופיו הייחודי של העיצוב. קביעת היקפה של הזכות והפרתה, מאידך גיסא, מטרתה לאפשר לבעל העיצוב זכות ניצול בלעדית של העיצוב, המוגן בזכות מונופוליסטית. בשל ההגנה החזקה ובשל רציונל זה, מוצע לקבוע כי זו תיעשה ביחס לסוג שאליו משויך העיצוב, באמצעות תת-הסוג שבו רשום העיצוב (לענין עיצוב לא רשום, ר' את דברי ההסבר לסעיף 62).

מוצע לקבוע כי "ניצול" עיצוב הוא ייצור, מכירה או הצעה למכירה, באופן מסחרי, של מוצר הנושא את העיצוב, או ייבוא לישראל שלא לשימוש עצמי כהגדרתו בסעיף 129 לפקודת המכס, של מוצר הנושא את העיצוב, או החזקת מוצר למטרות אלה. יש לציין, כי כאמור ברישה של הסעיף, מדובר בפעולה כאמור לגבי עיצוב שאינו יוצר רושם כללי שונה על המשתמש המיועד, ביחס למוצר מהסוג שבו נרשם העיצוב.

סעיף זה מבטא את העיקרון ולפיו לבעל העיצוב הרשום זכות בלעדית לשימוש מסחרי בו. על כן מובהר מפורשות, כי זכותו הבלעדית של בעל העיצוב הרשום אינה מונה ייבוא "לשימוש עצמי" של מוצר נושא עיצוב אשר אילו היה מיוצר בישראל היה ייצורו מהווה הפרה של הזכויות בעיצוב הרשום. כלומר בייבוא לשימוש עצמי של מוצרים כאמור אין משום הפרת הזכות בעיצוב הרשום. וזו הגדרת "שימוש עצמי" בסעיף 129 לפקודת המכס:

שימוש עצמי – אחד מאלה:

- (1) שימוש בטובין שייבא יחיד לצרכיו או לצורכי בני ביתו;

(ב) בקביעה אם עיצוב יוצר אצל משתמש מיועד רושם כללי שאינו שונה מהרושם הכללי שיוצר אצלו העיצוב הרשום, לעניין סעיף קטן (א), יילקח בחשבון, בין השאר, מגוון האפשרויות הקיים לעיצוב עיצובים לגבי מוצרים מהתחום שבו מצוי המוצר נושא העיצוב הרשום.

40. סייג לניצול עיצוב רשום
על אף הוראות סעיף 39, רישום העיצוב אין בו משום מתן רשות לניצול העיצוב הרשום בדרך שיש בה הפרת זכויות קיימות על פי כל דין.
41. תקופת תוקפו של עיצוב רשום
תקופת תוקפו של עיצוב רשום היא עשרים וחמש שנים מתאריך הגשת הבקשה לפי סעיף 21, בכפוף להוראות לפי סימן ה'.

סימן ה': אגרות

42. תשלום אגרת חידוש
עיצוב רשום יהיה בריתוקף לכל התקופה הקבועה בסעיף 41, אם שילם בעל העיצוב אגרת חידוש בסכומים ובמועדים כפי שקבע השר.
43. פיגור בתשלום אגרת חידוש
לא שולמה אגרת חידוש במועד שנקבע לתשלומה לפי סעיף 42, ניתן לשלמה בתוך שישה חודשים מאותו מועד, בתוספת אגרה בסכום שקבע השר בעד הפיגור בתשלום, ומשנעשה כן רואים את אגרת החידוש כאילו שולמה במועד שנקבע לתשלומה לפי סעיף 42.

דבריו הסבר

כעיצוב לא רשום. מרגע רישומו של העיצוב בפועל, יוכל בעל העיצוב להגיש תביעת הפרה לגבי העיצוב כעיצוב רשום, בשל פעולות מפורות שבוצעו החל ממועד הגשת הבקשה (ר' סעיף 73(ג)). יצוין, כי תקופת הגנה של 25 שנים היא גם התקופה הנדרשת להגנה על applied art בהתאם לסעיף 47(7) לאמנת ברן (Berne Convention for the Protection of Literary and Artistic Works of (September 9, 1886)).

סימן ה': אגרות

כללי הוראות פרק זה דומות ברובן להוראות סימן ב' בפרק ד' לחוק הפטנטים.

סעיף 42 מוצע לקבוע כי עיצוב רשום יהיה בריתוקף לכל התקופה הקבועה בסעיף 41, שהיא תקופת תוקפו המרבית של עיצוב רשום, אם שילם בעל העיצוב את אגרת החידוש.

מנגנון דומה מצוי בסעיף 33 לפקודה.

סעיף 43 ההוראה המוצעת נדרשת לאור סעיף 44(ב) לאמנת פריס, המחייבת את מדינת ישראל.

מוצע לקבוע כי אגרה שלא שולמה במועדה ניתן לשלמה בתוך שישה חודשים מהמועד לתשלומה, בתוספת אגרת פיגור שיקבע השר, ואם נעשה כן רואים את אגרת החידוש כאילו שולמה במועדה המקורי. יש לציין, כי בפועל, תוקפו של העיצוב יפקע רק עם תום תקופת ההארכה הסטטוטורית בת ששת החודשים (ור' דברי ההסבר לסעיף 44).

הוראה דומה מצויה בסעיף 43(4) לפקודה.

סעיף 40 מוצע להבהיר כי רישום העיצוב אין בו משום מתן רשות לנצל בדרך שיש בה הפרת זכויות קיימות על פי כל דין. מוצע להחיל הוראה זו גם על עיצוב לא רשום (ר' סעיף 64 לחוק המוצע). כך למשל, אדם שרשם עיצוב תוך הפרת זכות יוצרים של אחר, לא יישמע בטענה שלפיה הוא רשאי לנצל, או שלפיה הוא אינו חשוף לתביעה לפי דיני זכות יוצרים ולצו מניעה בהתאם לכך, רק משום שעיצובו נרשם. הוראה דומה קיימת גם בחוק הפטנטים (סעיף 49(ב)).

סעיף 41 הסעיף המוצע עוסק בתקופת תוקפו של עיצוב רשום, היינו, התקופה שבמהלכה עומדות לבעל העיצוב הזכויות לפי סעיף 39. תקופת התוקף המוצעת שונה מתקופת ההגנה המרבית לפי סעיף 33 לפקודה הן מבחינת מועד תחילתה של תקופת התוקף והן מבחינת התקופה עצמה: לפי הפקודה, תקופת ההגנה המרבית על עיצוב רשום (בפקודה: "מדגם" רשום) היא חמש עשרה שנים מיום רישומו של העיצוב.

לפי המוצע, לעומת זאת, תקופת תוקפו של העיצוב תהיה עשרים וחמש שנים ממועד הגשת הבקשה לרישום. הארכת תקופת תוקפו של העיצוב הרשום נובעת, בין השאר, מהמגמה העולמית בעניין. תקופת ההגנה המרבית תהיה כפופה לעמידה בהוראות סימן ה' הן בתשלום אגרות. קביעת מועד תחילת תקופת התוקף במועד הגשת הבקשה, נובעת, בין השאר, מכך שלפי החוק המוצע, במרבית המקרים העיצוב יפורסם סמוך לאחר הגשת הבקשה כקבוע בסעיף 23, ופרסום זה ייצור ודאות בקרב הציבור. עוד יש לציין, כי ב"זמן הביניים" שבין הגשת הבקשה לרישום עיצוב לבין רישומו של העיצוב בפועל, רשאי בעל העיצוב להגיש תביעת הפרה לגבי העיצוב

44. חלפה התקופה האמורה בסעיף 43 ולא שולמו האגרות כאמור באותו סעיף, יפקע תוקפו של העיצוב החל במועד לתשלום האגרה לפי סעיף 42; הרשם ירשום בפנקס את דבר פקיעת תוקפו של העיצוב הרשום כאמור, ויפרסם הודעה על כך באתר האינטרנט של הרשות.
45. (א) בעל עיצוב רשום שפקע תוקפו בשל אי-תשלום אגרת חידוש כאמור בסעיף 44, רשאי לבקש מרשם העיצובים בתוך שישה חודשים מהמועד שבו פקע תוקפו של העיצוב הרשום לפי הוראות אותו סעיף, בדרך ובצורה שקבע השו, את החזר תוקפו של העיצוב הרשום, ובלבד שיפרט בבקשה את הסיבות לאי-תשלום האגרה (בסימן זה – בקשה להחזר תוקף); השר רשאי לקבוע אגרה מיוחדת בעד הגשת בקשה להחזר תוקף.
- (ב) הוגשה בקשה להחזר תוקף, יחזיר הרשם את תוקפו של העיצוב אם מצא שהאיחור בתשלום האגרה נגרם אף על פי שבעל העיצוב הרשום נקט אמצעים סבירים בנסיבות העניין לתשלום האגרה במועד, ובלבד שהמבקש שילם את האגרות המנויות בסעיף 43; הרשם יפרסם את דבר החזר התוקף באינטרנט.
- (ג) אין בהחזר תוקפו של עיצוב שפקע, לפי הוראות סעיף זה, כדי להאריך את תקופת תוקפו של העיצוב מעבר לתקופה האמורה בסעיף 41.
46. (א) מי שהחל לנצל בישראל עיצוב רשום שפקע תוקפו או מי שעשה הכנות ממשיות לניצולו בישראל של עיצוב רשום שפקע תוקפו, לאחר שדבר פקיעת תוקפו של העיצוב הרשום פורסם לפי סעיף 44 ובטרם פורסם דבר חזרתו לתוקף לפי סעיף 45(ב), זכאי להוסיף ולנצל את העיצוב לצורכי עסקו בלבד, גם לאחר שהוחזר העיצוב הרשום לתוקפו.

ד ב ר י ה ס ב ר

עשה כן לא יפגע תוקפו של העיצוב גם במשך הזמן שבין המועד שבו היה עליו לשלם את האגרה במועדה המקורי, לבין המועד שבו שולמה האגרה בפועל. אם לא עשה כן, יפקע תוקף העיצוב והודעה על כך תפורסם בהתאם לאמור בסעיף 44. במשך ששת החודשים הבאים רשאי בעל העיצוב לפנות לרשם בבקשה להחזר תוקפו של העיצוב. במקרה זה, אם התקיימו התנאים להחזר התוקף, יחזיר הרשם את תוקפו של העיצוב החל מהיום שבו שולמה אגרת החידוש, ויפרסם את החזר התוקף באינטרנט (סעיף קטן (ב)). זאת, בכפוף לתשלום אגרת החידוש ואגרת הפיגור. במקרה זה, העיצוב הרשום "חוזר" לתוקפו, ואין רציפות של התקופות כאילו שולמו האגרות במועד (בניגוד להסדר הקבוע בסעיף 43). מוצע לחדר ולהבהיר כי תקופת ההגנה הכוללת על עיצוב לא תעלה על התקופה לפי התקופה שבסעיף 41 (כלומר, לאחר 25 שנים מיום הגשת הבקשה, העיצוב הרשום לא יהיה מוגן עוד, והתקופה שבה לא עמד בתוקפו טרם החזרת תוקפו בהתאם לסעיף זה, אינה משנה לעניין זה). במקרה של החזר תוקף, תהיה זכותו המונופוליסטית של בעל העיצוב הרשום כפופה לאמור בסעיף 46 (ר' להלן).

סעיף 46 הוראה חדשה שמטרתה להסדיר מצב שבו אדם החל לנצל עיצוב או שעשה הכנות ממשיות לניצולו, לאחר שהעיצוב פקע לפי סעיף 44, וטרם פורסם דבר חזרתו לתוקף לפי סעיף 45(ב). מוצע לקבוע כי אדם שעשה כן יהיה זכאי להמשיך ולנצל את העיצוב, לצורכי

סעיף 44 הוראה זו מתייחסת למצב שבו לא שולמה אגרת החידוש ואף לא שולמה אגרת הפיגור לפי סעיף 43, גם לאחר חלוף תקופת הארכה הסטטוטורית הנתונה לבעל עיצוב מכוח סעיף זה. מוצע להבהיר, כי בחלוף תקופת הארכה בת ששת החודשים כאמור בסעיף 43, יפקע תוקפו של העיצוב, החל מהיום שבו היה צריך בעל העיצוב לשלם את אגרת החידוש במועדה המקורי, והרשם ירשום את דבר הפקיעה בפנקס ויפרסם הודעה בעניין. הפרסום נועד ליידע את הציבור בדבר פקיעת המונופול שהעניק העיצוב הרשום לבעליו, ומעבר העיצוב לנחלת הכלל.

סעיף 45 מוצע לקבוע, כי בעל עיצוב רשום שפקע בשל אי-תשלומה של אגרת חידוש, יהיה רשאי לבקש מהרשם, בתוך 6 חודשים מפקיעתו של העיצוב לפי סעיף 44, את החזר תוקפו של העיצוב. על בעל העיצוב הרשום לפרט בבקשתו את הסיבות לאי-תשלום האגרה. מטרתו של הסעיף היא לאפשר לבעל עיצוב רשום שנקט אמצעים סבירים בנסיבות העניין לתשלום האגרה במועד, להחזיר את תוקפו של העיצוב, והשר רשאי לקבוע אגרה מיוחדת לגבי בקשה זו. יצוין, כי מסלול זה מעניק לבעל העיצוב ארכה לתשלום האגרה, שהיא נוספת על הארכה הסטטוטורית שבסעיף 43 ותנאיה שונים.

ההלך המלא העומד בפני בעל עיצוב רשום בנוגע לתשלום אגרות החידוש הוא כדלהלן: בעל עיצוב רשום שלא שילם את אגרת החידוש במועדה רשאי לשלמה בתוך שישה חודשים לפי סעיף 43 בתוספת אגרת פיגור, ואם

(ב) הזכות לניצול עיצוב רשום לפי סעיף זה אינה ניתנת להעברה, להסבה או להורשה אלא יחד עם העסק שבו נוצל העיצוב.

סימן ו': תיקון רשומות ומסמכים וביטול או מחיקה של עיצוב רשום

47. תיקון רשומות ומסמכים (א) רשם העיצובים רשאי, על פי בקשתו של כל אדם או ביזמתו, לתקן פרט הרשום בפנקס או בכל מסמך אחר שהוצא בידי הרשות לפי חוק זה, אם נוכח כי הוא אינו משקף את העובדות, הכל כפי שיקבע השר.

(ב) הרשם רשאי, על פי בקשתו של כל אדם או ביזמתו, לתקן טעות סופר שנפלה בפנקס או בכל מסמך אחר שהוצא בידי הרשות לפי חוק זה.

48. מחיקת רישום של עיצוב בפנקס או ביטולו, לבקשת בעל העיצוב (א) בעל עיצוב רשום רשאי לבקש מרשם העיצובים למחוק או לבטל את רישומו בפנקס של העיצוב הרשום (בסעיף זה – בקשה למחיקה או לביטול); היה העיצוב הרשום עיצוב בבעלות משותפת, רשאי כל אחד מהשותפים בבעלות בעיצוב להגיש בקשה לביטולו או למחיקתו, ובלבד שקיבל לכך את הסכמתם של כל השותפים האחרים בבעלות בעיצוב.

דבריו הסבר

הרשם לבטל רישום כאמור בעילה שלפיה היה מוסמך לסרב לרשום את העיצוב ולפי בקשת מי שאינו בעל העיצוב, וכן מוצע לקבוע במפורש שדיני ההתיישנות לא יחולו על טענות שונות לפי החוק, הנוגעות לעיצוב רשום, במהלך תקופת תוקפו.

סעיף 47 מוצע להקנות לרשם סמכות לתקן את הפרטים הרשומים בפנקס או במסמך שהוצא בידי הרשות לפי חוק מוצע זה, אם נוכח כי הפרט אינו משקף את העובדות (סעיף קטן (א)), הכול כפי שיקבע השר, וכן לתקן טעות סופר שנפלה בפנקס או בכל מסמך אחר שהוצא בידי הרשות (סעיף קטן (ב)). הרשם רשאי לבצע את התיקונים בין על פי בקשתו של כל אדם, ובין ביזמתו. מוצע לקבוע כי הרשם יהיה רשאי לתקן רק טעות סופר, או את הפרטים כפי שיקבע השר, משום שתיקון מהותי בעיצוב כמוהו כעיצוב חדש, על כל הנובע מכך לעניין תאריך הגשת הבקשה לרישום. יצוין כי התיקון יפורסם באינטרנט בהתאם להוראות סעיף 101, וכל אדם שרואה את עצמו נפגע מהתיקון יוכל לבקש לטעון את טענותיו לפני הרשם כאמור בסעיף 95(א), בתנאים המנויים שם. יש לציין, כי בסעיף 44 לפקודה מוקנית סמכות התיקון, בחלקה, לבית משפט מחוזי, ויובהר כי אין בהוראה זו כדי לגרוע מסמכותו של בית המשפט לדון בערעורים המוגשים על החלטות של הרשם או מכל סמכות אחרת המוקנית לו.

סעיף דומה קיים בחוק הפטנטים (סעיף 70).

סעיף 48 לסעיף קטן (א)

הוראה חדשה, שמטרתה לאפשר לבעל עיצוב רשום אשר אינו מעוניין בו עוד לבקש את ביטול רישומו של העיצוב בפנקס או את מחיקתו. ההבדלים בין ביטול רישום של עיצוב לבין מחיקתו מובהרים בסעיף 50. הרציונל שבבסיס ההוראה מוצעת זו הוא שבמקרה שבו בעל העיצוב אינו רוצה עוד ברישום, אין הצדקה לחייבו להמשיך ולהחזיק בעיצוב הרשום, תוך הרתעת שאר הציבור מפני שימוש בעיצוב בשל הרישום הפומבי. מוצע לקבוע, בדומה

העסק שאותו הוא עצמו מפעיל, בלבד, גם לאחר שהוחזר העיצוב לתוקפו (סעיף קטן (א)). ואולם מוצע לקבוע כי זכאות כאמור אינה ניתנת להעברה, להסבה או להורשה, אלא עם העסק שבו נוצל העיצוב (סעיף קטן (ב)). הטעם שבבסיס ההסדר הוא שעם פקיעתו של העיצוב, הוא עובר לנחלת הכלל – אין בו עוד זכויות, והפרסום מצהיר על כך כלפי כולי עלמא.

לכן, המנצל החל בניצול באופן חוקי ובהסתמך על המידע שבפנקס. יתרה מכך, ממועד פקיעת העיצוב ועד למועד פרסום החזרתו לתוקף של העיצוב, למנצל אין כל דרך לדעת כי קיימות זכויות בעיצוב וגם בפועל, בשל אופיו הקונסטרוקטיבי של הרישום, אין כל זכויות בעיצוב הרשום. על כן, ראוי להעניק לאדם שהחל לנצל את העיצוב בתקופה שבין פקיעת תוקפו של העיצוב לבין פרסום דבר חזרתו לתוקף, זכויות שימוש בעיצוב, שיהיו מוגבלות כאמור בסעיף ועל אף חזרתו לתוקף. זאת, גם בשל העובדה שמחדלו של בעל העיצוב הרשום (אפילו היה מחדל זה מוצדק) הוא שגרר את פרסום פקיעת העיצוב ואת הסתמכותו של המנצל על כך.

סימן ו': תיקון רשומות ומסמכים וביטול או מחיקה של עיצוב רשום

כללי על פי הפקודה, ביטול עיצוב רשום ("מדגם" רשום, בלשון הפקודה) בהליך בפני הרשם לבקשתו של אדם מעוניין, היה אפשרי אך ורק בעילה שהעיצוב ("המדגם") התפרסם קודם בישראל (סעיף 36 לפקודה) ואילו לבית המשפט ניתנה הסמכות לבטל את רישומו של עיצוב ("מדגם") בעילה שלפיה היה הרשם מוסמך לסרב לרשום אותו (סעיף 44 לפקודה). זאת, למעט סמכותו של הרשם לבטל עיצוב ("מדגם") כאשר הביטול מתבקש על ידי בעליו בשל טעות סופר (סעיף 42(ב) לפקודה).

במסגרת הסימן המוצע להלן, נערכו כמה שינויים למול הדין הקיים. כך, מוצע לקבוע הליך לביטול רישום של עיצוב בפנקס ביזמת בעל העיצוב; מוצע להסמיך את

(ב) הרשם יפרסם באתר האינטרנט של הרשות הודעה על הגשת בקשה למחיקה או לביטול.

(ג) הרשם יחליט בבקשה לביטול או למחיקה, יודיע לצדדים על החלטתו ויפרסם את החלטתו באתר האינטרנט של הרשות.

(ד) החליט הרשם לקבל את הבקשה למחיקה או לביטול, ירשום בפנקס את דבר המחיקה או הביטול של העיצוב בהתאם לבקשת בעל העיצוב.

49.

(א) כל אדם רשאי לבקש מרשם העיצובים לבטל את רישומו בפנקס של עיצוב רשום, בהתקיים אחד מאלה:

(1) העיצוב לא היה כשיר להגנה כעיצוב רשום בהתאם להוראות פרק ב';

(2) הבקשה לרישום העיצוב לא הוגשה בידי בעל העיצוב, בניגוד להוראות סעיף 19;

(3) הוגשו שתי בקשות נפרדות או יותר לרישום של אותו עיצוב או של עיצוב הנבדל ממנו רק בפרטים שאינם מהותיים, והעיצוב לא נרשם על שמו של מי שביקש אותו קודם כדין, בניגוד להוראות סעיף 34.

(ב) כל אדם רשאי לבקש מהרשם לבטל את החזר תוקפו של עיצוב רשום כאמור בסעיף 45, בטענה שלא התקיימו התנאים להחזר התוקף לפי הסעיף האמור.

(ג) כל אדם רשאי לבקש מהרשם לבטל תיקון של פרט הרשום בפנקס או בכל מסמך אחר שהוצא בידי הרשות לפי חוק זה (בסימן זה – ביטול תיקון) שבוצע לפי סעיף 47, בטענה שלא התקיימו התנאים לתיקון לפי הסעיף האמור.

(ד) מי שהגיש בקשה לפי סעיפים קטנים (א) עד (ג) ישלח הודעה על הגשת הבקשה לבעל העיצוב הרשום, והוא יהיה המשיב בבקשה; הרשם יפרסם באתר האינטרנט של הרשות הודעה על הגשת בקשה כאמור.

(ה) הרשם יודיע לצדדים על החלטתו בבקשה לפי סעיף זה; החליט הרשם לקבל בקשה לפי סעיף זה, ירשום בפנקס את דבר ביטול העיצוב הרשום, את דבר ביטול החזר התוקף או את דבר ביטול התיקון, לפי העניין.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 49 מוצע להקנות לכל אדם את הזכות להגיש בקשה לביטול רישומו של עיצוב בפנקס, וזאת אם התקיימה אחת מהעילות האלה: (1) העיצוב לא היה כשיר לרישום מבחינת תנאי הכשירות המהותיים; (2) מי שהגיש את הבקשה לא היה בעל העיצוב; (3) קיומה של בקשה מוקדמת יותר לרישום אותו עיצוב או עיצוב הנבדל ממנו רק בפרטים שאינם מהותיים (סעיף קטן (א)).

עוד מוצע להקנות לכל אדם את הזכות לבקש מהרשם לבטל את החזר תוקפו של עיצוב רשום ולבטל תיקון שבוצע לפי סעיף 47, הכול בהתאם לתנאי הסעיף (סעיפים קטנים (ב) ו-(ג)). כמו כן מוצע להסדיר את פרוצדורת הליכים אלה (סעיפים קטנים (ד) עד (ו)), ור' לעניין זה גם את דברי ההסבר לסעיף 95(א).

יש לציין, כי על פי סעיף 52 המוצע, על בקשות ביטול כאמור לא יחולו דיני ההתיישנות במהלך תקופת תוקפו של המדגם הרשום (ר' בדברי ההסבר שם).

לדין בעניין תיקון בקשה וחזרה מן הבקשה (סעיפים 24(ב) ו-25(ב) בהתאמה), כי לגבי עיצוב רשום בבעלות משותפת יוכל כל אחד מהשותפים לבקש את ביטולו או מחיקתו של העיצוב, ובלבד שקיבל את הסכמתם של כל השותפים, שאם לא כן הוא פוגע בזכותם הקניינית בניגוד לרצונם. הוראה דומה מצויה גם בחוק הפטנטים (סעיף 73(א)).

לסעיפים קטנים (ב) ו-(ג)

מוצע לקבוע כי הרשם יפרסם הודעה בדבר הגשת בקשה למחיקה או לביטול באתר האינטרנט של הרשות (סעיף קטן (ב)). זאת, כדי לאפשר לכל אדם העלול להיפגע מביטולו או ממחיקתו של העיצוב (כגון בעל רישיון או בעל שיעבוד בעיצוב, לדוגמה), להודיע על כך לרשם בתוך 3 חודשים ממועד פרסום ההודעה, שרשאי לצרפו כמשיב לבקשה לפי סעיף 95(א).

הוראות מקבילות קיימות בחוק הפטנטים (סעיף 73(ג) עד (ה)).

- תוצאות מחיקה או ביטול לפי סעיפים 48 או 49
50. (א) החליט רשם העיצובים למחוק את רישומו של עיצוב בפנקס על פי בקשה לפי סעיפים 48 או 49, ירשום הרשם את דבר המחיקה בפנקס במועד כניסתה לתוקף של ההחלטה לפי סעיף 51, ורואים את העיצוב כאילו נמחק מהפנקס ביום הגשת הבקשה כאמור.
- (ב) החליט הרשם לבטל את רישומו של עיצוב בפנקס על פי בקשה לפי סעיפים 48 או 49, ירשום הרשם את דבר הביטול בפנקס במועד כניסתה לתוקף של ההחלטה לפי סעיף 51, ורואים את העיצוב כאילו לא נרשם בפנקס.
- (ג) החליט הרשם לבטל את החזר תוקפו של עיצוב רשום על פי בקשה לפי סעיף 49(ב), ירשום הרשם את דבר ביטול החזר התוקף בפנקס במועד כניסתה לתוקף של ההחלטה לפי סעיף 51, ורואים את העיצוב כאילו פקע תוקפו במועד האמור בסעיף 44.
- (ד) החליט הרשם על ביטול תיקון על פי בקשה לפי סעיף 49(ג), ירשום את דבר הביטול בפנקס במועד כניסתה לתוקף של ההחלטה לפי סעיף 51, ורואים את העיצוב כאילו לא בוצע בו התיקון כאמור.
51. החלטה של רשם העיצובים לפי סעיפים 48 או 49, תיכנס לתוקפה 30 ימים לאחר תום התקופה להגשת ערעור על ההחלטה לפי סעיף 103.
52. דיני ההתיישנות לא יחולו בתקופת תוקפו של העיצוב הרשום, על טענה ולפיה העיצוב לא היה כשיר להגנה כעיצוב רשום לפי הוראות פרק ב', או על טענות לביטול ציון שם המעצב, לביטול עיצוב רשום, לביטול תיקון או לביטול החזר תוקפו של עיצוב רשום.
- סימן ז': עיצוב מוסף**
53. בסיומן זה, "עיצוב מוסף", ביחס לעיצוב רשום או לעיצוב שהוגשה לגביו בקשה לרישום עיצוב (בסיומן זה – עיצוב עיקרי) – עיצוב שמתקיים לגביו אחד מאלה:

הגדרה

ד ב ר י ה ס ב ר

- סעיף 50 מוצע להבהיר כי מחיקת רישום של עיצוב משמעה ביטולו של רישום העיצוב במועד הגשת הבקשה למחיקתו ואילך (סעיף קטן א)) ואילו ביטול עיצוב משמעו ביטולו של רישום העיצוב במועד הגשת הבקשה לרישום, כאילו לא נרשם כלל (סעיף קטן ב)). הבחנה זו מאפשרת לבעל העיצוב לבטל את הרישום מעתה ואילך, או מלכתחילה, לפי בחירתו. עוד מוצע להבהיר כי תוצאות החלטה על ביטול החזר תוקפו של עיצוב או על ביטול תיקון, הן ראיית העיצוב כאילו לא נעשתה לגביו הפעולה הרלוונטית, היינו, כאילו לא הוחזר תוקפו או כאילו לא בוצע בו התיקון כלל, בהתאמה (סעיפים קטנים ג) ו-ד)).
- סעיף 51 סעיף חדש, שמטרתו להבהיר כי החלטה על ביטול עיצוב, מחיקת עיצוב או ביטול תיקון, תיכנס לתוקפה בתום 30 ימים לאחר המועד שבו ניתן להגיש ערעור על החלטה הרשם. מועד תחילת ההחלטה יהיה ביום הגשת הבקשה לרישום של העיצוב, ביום הגשת בקשת המחיקה או ביום הבקשה לתיקון, לפי העניין. כלומר, אם הוחלט על ביטולו של העיצוב, בין אם לפי סימן זה ובין אם לפי סעיף 72, תחול ההחלטה מיום הגשת הבקשה לרישום, כאילו לא נרשם כלל. אם הוחלט על מחיקת העיצוב, תחול ההחלטה מיום הגשת בקשת המחיקה. אם הוחלט על ביטול החזר התוקף או על ביטול התיקון, תחול ההחלטה מיום הגשת הבקשה להחזר התוקף או לתיקון, כאילו לא
- הוחזר תוקפו של העיצוב או לא נרשם כלל. זאת, אף שהרישום בפנקס ייעשה, בפועל, 30 ימים לאחר תום המועד להגשת ערעור על החלטה הרשם.
- סעיף 52 מוצע לקבוע מפורשות, בדומה להוראה שנקבעה בתיקון לחוק הפטנטים מיום 10.8.1995, כי דיני ההתיישנות לא יחולו על טענות לגבי אי-כשירותו של העיצוב לרישום או על טענות ביטול שונות, במשך תקופת תוקפו של העיצוב הרשום. זאת, מאחר שהתעורר ספק, שנדון גם בערכאות, אם הזכות שביסוד בקשה לביטול כאמור היא זכות מהותית שחלים עליה דיני ההתיישנות או זכות דיונית גרידא שאינה מתיישנת (ר' לדוגמה: ע"א 217/86 שכטר נ' אבמץ בע"מ ואח' פ"ד מד(2) 846 (1990)). מוצע לאמץ, בדומה להסדר בחוק הפטנטים, את החלופה השנייה ולקבוע מפורשות שדיני ההתיישנות לא יחולו.
- זאת, כדי להבהיר כי העיצוב אינו הופך לחלוט כל עוד הוא עומד בתוקפו, כלומר, ניתן להגיש בקשה לביטול העיצוב או לביטול הפעולות המנויות בסעיף בכל מועד טרם פקיעתו של העיצוב. עם פקיעת תוקפו של העיצוב, יחולו דיני ההתיישנות הרגילים. הוראה דומה קיימת בחוק הפטנטים (סעיף 273).
- סימן ז': עיצוב מוסף**
- סימן זה מטרתו להבהיר כי אדם שהגיש בקשה לרישום עיצוב, או בעלים של עיצוב רשום ("העיצוב

(1) המוצר נושא העיצוב הוא המוצר נושא העיצוב העיקרי, ומאפייניו החזותיים של העיצוב נבדלים ממאפייניו החזותיים של העיצוב העיקרי רק בפרטים שאינם מהותיים;

(2) המוצר נושא העיצוב אינו המוצר נושא העיצוב העיקרי, ומאפייניו החזותיים של העיצוב זהים למאפייניו החזותיים של העיצוב העיקרי.

54. על אף הוראות סעיף 3, עיצוב מוסף יהיה כשיר להגנה כעיצוב רשום אף אם אינו חדש ובעל אופי ייחודי רק בשל העיצוב העיקרי.
55. הוראות פרק זה יחולו לעניין עיצוב מוסף, בשינויים המחויבים ובשינויים המפורטים בסימן זה.
56. (א) בעל עיצוב עיקרי רשאי לבקש כי עיצוב שלגביו הגיש בקשה לרישום עיצוב, יירשם כעיצוב מוסף לפי הוראות סימן זה (בסימן זה – בקשה לרישום עיצוב מוסף); בבקשה כאמור יציין המבקש מהו העיצוב העיקרי שביחס אליו מתבקש רישום העיצוב המוסף. (ב) בקשה לרישום עיצוב מוסף תוגש יחד עם הבקשה לרישום העיצוב העיקרי או במועד מאוחר יותר במהלך תקופת תוקפו של העיצוב העיקרי.
57. הוגשה בקשה לרישום עיצוב מוסף ומצא הגורם המוסמך כי לא מתקיימים לגבי העיצוב התנאים המנויים בהגדרה "עיצוב מוסף" שבסעיף 53, יבחן את כשירותו של העיצוב להגנה כעיצוב רשום עצמאי בהתאם להוראות סעיף 28.
58. לא יירשם עיצוב כעיצוב מוסף אם הבקשה לרישום הוגשה לפני תאריך הגשת הבקשה לרישום העיצוב העיקרי.
59. פקע תוקפו של העיצוב העיקרי יפקע עמו גם תוקפו של העיצוב המוסף.
60. אגרת חידוש בעד עיצוב מוסף תשולם במועד הקבוע לתשלום אגרת חידוש בעד העיצוב העיקרי, בהתאם להוראות לפי סימן ה'.
61. (א) בוטל או נמחק העיצוב העיקרי לפי הוראות סימן ו' ולא בוטל או נמחק עמו גם העיצוב המוסף לו, יהיה העיצוב המוסף לעיצוב עצמאי, אם ביקש זאת בעל העיצוב המוסף.

ד ב ר י ה ס ב ר

העיקרי, תפקע גם ההגנה על העיצוב המוסף (סעיף 59). היינו, תקופת תוקפו של עיצוב מוסף תהיה לכל היותר עד תום תוקפו של העיצוב העיקרי, גם אם העיצוב המוסף נרשם בשלב מאוחר יותר ולא זכה לתקופת ההגנה המרבית הקבועה בחוק. זאת, כדי לבטא את הקשר שבין העיצוב המוסף לבין העיצוב העיקרי. בנוסף, אי-הגבלת התקופה עלולה לייצר תמריץ לרישום עיצובים מוספים שונים במועדים שונים, וכל זאת במטרה להאריך את תקופת תוקפו של העיצוב העיקרי הארכה מלאכותית עד אין קץ. עוד מוצע להבהיר, כי על עיצוב מוסף ישולמו אגרות החידוש הקבועות בפרק (ר' סעיף 60). לא שולמו אגרות החידוש לגבי העיצוב המוסף, יחולו ההוראות הנוגעות לאגרות לעניין הארכת המועדים, ופקיעת העיצוב.

הוראות דומות העוסקות ברישום עיצובים (בפקודה – "מדגמים") מוספים קיימות בסעיף 31 לפקודה, וכן בחוק הפטנטים (סימן ה' בפרק ג').

העיקרי", רשאי להגיש בקשה לרישום של עיצוב שמאפייניו החזותיים שונים רק בפרטים שאינם מהותיים – לגבי כל מוצר (סעיף 53(1)) או שמאפייניו החזותיים זהים – לגבי מוצר שאינו המוצר נושא העיצוב העיקרי (סעיף 53(2)). כ"עיצוב מוסף". מוצע להבהיר כי כשירותו של עיצוב מוסף לרישום לא תיפגע רק משום שהוא אינו חדש או אינו בעל אופי ייחודי ביחס לעיצוב העיקרי בלבד (סעיף 54). יודגש כי ההוראה איננה מתייחסת לעיצובים שאינם העיצוב העיקרי, ולכן אם יש נממצא עיצובים אחרים השוללים את כשירותו של העיצוב המוסף משום שהוא אינו חדש או אינו בעל אופי ייחודי ביחס אליהם, הרי שהעיצוב המוסף לא יהיה כשיר לרישום.

סימן זה מפרט את פרוצדורת בחינתו ורישום של עיצוב מוסף (סעיפים 55 עד 58), וכן את תוקפו עם ביטול או מחיקתו של העיצוב העיקרי (סעיף 61).

בנוסף, מוצע להבהיר כי תוקפו של העיצוב המוסף תלוי בתוקף העיצוב העיקרי: עם פקיעת ההגנה על העיצוב

(ב) בוטל או נמחק העיצוב העיקרי כאמור בסעיף קטן (א) והיה לעיצוב העיקרי כמה עיצובים מוספים, רשאי בעל העיצוב לציין בבקשתו לפי סעיף זה מי מהם יירשם כעיצוב העיקרי, והשאר יירשמו כעיצובים מוספים.

(ג) על אף הוראות סעיף קטן (ב), מצא הגורם המוסמך כי לא מתקיימים לגבי מי מהעיצובים כאמור באותו סעיף קטן התנאים המנויים בהגדרה "עיצוב מוסף" שבסעיף 53, ירשום כל אחד מהם כעיצוב עצמאי אם מתקיימים לגביו תנאי הכשירות להגנה כעיצוב רשום לפי פרק ב', ורשאי הוא לרשום את אחד העיצובים כעיצוב עיקרי ואת השאר כעיצובים מוספים.

(ד) עיצובים מוספים כאמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב) יעמדו בתוקפם עד תום התקופה שבה היה העיצוב העיקרי עומד בתוקפו אילולא בוטל או נמחק, ובלבד שישולמו בעדם האגרות כאמור בסימן ה' כפי שהוא מוחל בסעיף 60.

פרק ה': עיצוב לא רשום

(א) לבעל עיצוב לא רשום הכשיר להגנה בהתאם להוראות פרק ב' מוקנית הזכות הבלעדית למנוע מכל אדם להעתיק, לצורך שימוש מסחרי, את העיצוב או עיצוב אחר היוצר אצל משתמש מיועד רושם כללי שאינו שונה מהרושם הכללי שיוצר אצלו המוצר נושא העיצוב, והכול ביחס למוצר מהסוג שאליו היה משויך העיצוב אילו היה נרשם לפי הוראות פרק ד' (בסימן זה – ניצול עיצוב לא רשום).

זכויות בעל עיצוב לא רשום 62.

ד ב ר י ה ס ב ר

מוצע להתמודד עם מצב זה בשני מישורים: ראשית, מוצע להקנות הגנה גם לעיצובים לא רשומים, כפי שיוסבר להלן, ושנית, מוצע להבהיר כי לא תהיה כל זכות בעיצוב אלא לפי הוראות חוק זה (לעניין זה ר' סעיף 2 המוצע).

ההסדרים בפרק זה מטרתם משולשת: ראשית, הוראות הפרק נותנות ביטוי לכך שדיני העיצובים חלים גם על עיצובים שהם "אופנות מתחלפות", אשר חיי המדף שלהם קצרים (דוגמת ביגוד) ומשך אין זה כלכלי לרשום. שנית, הוראות הפרק מטרתן להיטיב את מצבם ולהקל על מעצבים ובעלי עיצובים רבים אשר להם עסקים קטנים, והם אינם מודעים לצורך ברישום העיצוב כדי לזכות בהגנה או אינם מעוניינים לשאת בנטל הכלכלי והבירוקרטי הכרוך ברישום, מה שעלול להוביל למצב שלא יזכו כלל להגנה, או לכל הפחות שיהיו שרויים במצב של חוסר ודאות לעניין הגנה אופציונלית שעשויה לעמוד להם או שלא לעמוד להם בהסתמך על הלכת א.ש.ג.ר הנוכרת לעיל. רציונל זה חל גם לגבי מעצבים בתחילת דרכם. שלישית, ההוראות מחזקות את האינטרס הציבורי בפיתוח עיצובים חדשים.

לאור כל זאת, מוצע להעניק הגנה, מוגבלת מבחינת תקופת תוקפה ומבחינת היקפה, לעיצובים שאינם רשומים.

סעיף 62 לסעיף קטן (א)

סעיף זה מגדיר את זכותו של בעל עיצוב לא רשום הכשיר להגנה לפי הוראות החוק – כלומר, עיצוב לא רשום שהוא חדש ובעל אופי ייחודי, ואת היקף המונופול שמוקנה לו. מוצע להקנות לבעל עיצוב לא רשום את הזכות למנוע מכל אדם להעתיק את העיצוב או עיצוב היוצר אצל משתמש מיועד רושם כללי שאינו שונה, לצורך שימוש מסחרי, בלא הרשאתו. כל זאת, ביחס למוצר מהסוג שאליו

פרק ה': עיצוב לא רשום

מטרתו של פרק מוצע זה היא יצירת מסלול נוסף, שאינו כרוך ברישום, להגנה על עיצוב.

כללי

לפי הפקודה, עיצוב (ובלשון הפקודה – "מדגם") שאינו רשום איננו ניתן להגנה, ומשכך לבעל עיצוב ("מדגם") שלא רשם אותו אין כל זכויות בקשר לעיצוב ("ל"מדגם") לפי הפקודה. זאת, בסייג: הפסיקה הכירה בעילת תביעה לפי חוק עשיית עושר ולא במשפט. בקשר לעיצובים לא רשומים, במקרים מסוימים. בהלכת א.ש.ג.ר נקבע, כי חיקוי והעתקה של מוצר שאין בהם זכות מוכרת על פי דיני הקניין הרוחני, עשויים בתנאים מסוימים להוות התעשרות שלא על פי זכות שבדין, ומשכך להצמיח לבעלי המוצר עילת תביעה על פי דיני עשיית עושר ולא במשפט. הקניית הגנה לפי דיני עשיית עושר למוצר שעל פי דיני הקניין הרוחני אין בו כל זכות, עלולה להוביל לחוסר ודאות גדול בשוק הן לגבי עצם קיומה של הזכות במוצר, והן לגבי דבר גבולותיה של זכות כזו, וכל זאת הן בעבור בעל העיצוב שאין ברור אם הוא מוגן אם לא, והן בעבור המשתמשים בעיצוב.

זאת ועוד הענקת הגנה כאמור עלולה לסכל את האיזונים שבבסיס דיני הקניין הרוחני: בעליו של קניין רוחני זוכה להגנה חזקה יותר או פחות, ולעתים תכופות אף מונופוליסטית, כנגד תרומתו לחברה בחדשנותו, אשר דיני הקניין הרוחני מגדירים וגודרים היטב. הענקת הגנה במקרים אחרים עלולה לפגוע בציבור, שייאלץ "לשלם" בעבור שימוש בקניין הרוחני – עיצובים במקרה זה, גם אם אין מתקיימת בהם התרומה החדשנית ולמעשה לפי הדין הרלוונטי לא היו ראויים, מבחינת האינטרס הציבורי, לזכות את בעליהם בזכות כאמור.

(ב) בקביעה אם עיצוב יוצר אצל משתמש מיועד רושם כללי שאינו שונה מהרושם הכללי שיוצר אצלו המוצר נושא העיצוב, לענין סעיף קטן (א), יילקח בחשבון, בין השאר, מגוון האפשרויות הקיים לעיצוב עיצובים ביחס למוצרים מהתחום שבו מצוי המוצר נושא העיצוב.

63. בעל עיצוב לא רשום רשאי לסמן את המוצר נושא העיצוב, באופן שיקבע השר; הסימון יכלול ציון כי מדובר בעיצוב לא רשום וכן את המועד הקובע החל לגבי העיצוב.
64. על אף הוראות סעיף 62, הגנה על עיצוב כעיצוב לא רשום אין בה משום מתן רשות לניצול העיצוב בדרך שיש בה הפרת זכויות קיימות על פי כל דין.
65. בעל עיצוב לא רשום רשאי, בתוך 12 חודשים מהמועד הקובע, להגיש לרשות בקשה לרישום של העיצוב הלא רשום, ויחולו לענין הבקשה, בחינת הבקשה ורישום העיצוב ההוראות לפי פרק ד'.

ד ב ר י ה ס ב ר

אינו עומד בתנאי הכשירות המהותיים המנויים בפרק ב' לחוק המוצע, אזי לא תוענק לו הגנה כעיצוב לא רשום.

סעיף 64 סעיף מוצע זה חוזר על הוראות סעיף 40 להצעת החוק לענין עיצוב רשום, ומבהיר כי הכלל חל גם לגבי עיצוב לא רשום.

סעיף 65 מוצע לקבוע כי בעל עיצוב לא רשום יהיה רשאי להגיש בקשה לרישום העיצוב הלא רשום, ובכך להפכו לעיצוב רשום, על כל הזכויות הנגזרות מכך. זאת, כדי לאפשר לבעלי עיצובים לא רשומים, לרבות לבעלי עיצובים שהם עסקים קטנים שבעבורם עשוי העניין להיות חשוב עד מאוד, "לבדוק את השוק" ראשית ולהחליט אם יעיל בעבורם לרשום את העיצוב.

מוצע לקבוע כי התקופה שבמהלכה רשאי בעל עיצוב לא רשום להגיש בקשה לרישום של העיצוב תהיה 12 חודשים מהמועד הקובע. כלומר, קיומה של זכות בעיצוב לא רשום אינה מאריכה את תקופת החסד המוצעת בסעיף 19(1). התקופה חופפת: פרסום בציבור של העיצוב לפי סעיף 19(1) במשך 12 החודשים שקדמו למועד הקובע לגבי עיצוב רשום, לא יפגע בהיותו של העיצוב חדש ובעל אופי ייחודי, וכך גם הצעתו למכירה או הפצתו בציבור, לפי המוקדם מביניהם, כעיצוב לא רשום, במשך 12 חודשים טרם הגשת הבקשה לבחינתו ולרישום של העיצוב הלא רשום. למעשה, כל עיצוב שהחל את דרכו טרם נרשם אך לאחר שפורסם הוא עיצוב לא רשום הזכאי להגנה הקבועה בפרק זה, אם הוא עומד בתנאי הכשירות המהותיים.

עד תום 12 חודשים מיום הפרסום, רשאי בעל העיצוב הלא רשום להגיש בקשה לרישום. עשה כן – יחולו הוראות החוק הנוגעות לבחינתו ולרישום של עיצוב; לא עשה כן – ייחנה הוא מהגנת העיצוב הלא רשום הקבועה בסעיף 62 למשך שנתיים נוספות, ושלוש שנים בסך הכול, אלא אם כן מדובר בגופן (ור' דברי ההסבר לסעיף 66). מעת הגשת הבקשה לרישום עיצוב, יחולו על בחינת הבקשה ורישומה הוראות פרק ד', ומשנרשם העיצוב הרי הוא עיצוב רשום כמשמעו בחוק.

היה משויך העיצוב לו היה נרשם (ר') והשווה לסעיף 39 (המצע).

סעיף זה מבטא חלק מן ההבדלים בין עיצוב רשום לבין עיצוב לא רשום, בכך שנקבע בו כי היקף ההגנה שניתן לעיצוב לא רשום צר מהיקף ההגנה שניתן לעיצוב רשום. דרישת ההעתקה המוצעת כיסוד להפרת עיצוב לא רשום מטרתה להתמודד עם חוסר הוודאות שהכרה בזכות בעיזובים לא רשומים עלולה ליצור: הציבור אינו יודע, על פניו, על קיומן של זכויות בעיצוב הלא רשום (וזאת בניגוד לעיצוב רשום המתפרסם בפומבי), ודרישת יסוד של העתקה, המחייבת מודעות מסוימת של המעתיק למעשה ההעתקה, מצמצמת קושי זה. מנגנונים נוספים להתמודדות עם קושי זה מצויים בסעיף 63 ובמסגרת החזקות שבסעיפים 70 ו-79(2).

לסעיף קטן (ב)

הסעיף מבהיר כי הכלל המצוי גם בסעיף 7(ב) ובסעיף 39(ב) חל גם לענין היקף זכותו של בעל עיצוב לא רשום, ולענין הפרת עיצוב לא רשום.

סעיף 63 מוצע לקבוע כי בעל עיצוב לא רשום יהיה רשאי לסמן את המוצרים נושאי העיצוב, כך שהסימון יצוין כי מדובר בעיצוב לא רשום ומהו המועד הקובע, היינו – מועד תחילת תקופת ההגנה – לגבי העיצוב הלא רשום. אופן הסימון ייקבע על ידי השר. מטרתו של סעיף מוצע זה היא קידום ודאות בכל הנוגע לעיצובים לא רשומים, כך שמשמש במוצר ידע כי ייתכן שמדובר בעיצוב לא רשום ולא פחות חשוב מכך – מהו מועד תחילת ההגנה עליו, שתקופת תוקפה היא שלוש שנים ממועד זה (ור' לענין זה סעיף 66). יצוין ויודגש, כי אי-סימונו של העיצוב הלא רשום לא ישלול את ההגנה עליו כעיצוב לא רשום מאחר שאין מדובר בתנאי מהותי להגנה. עם זאת, החזקות הקבועות בסעיפים 70 ו-79(2) לא יקומו במקרה זה, ועל בעל העיצוב יהיה להוכיח שמי שנטען שהפר את העיצוב הלא רשום אכן העתיק אותו. עוד יצוין ויודגש כי עצם סימון העיצוב אינו מקנה לבעליו הגנה של עיצוב לא רשום. כלומר, ככל שמתברר שעיצוב לא רשום שסומן ככזה

66. (א) תקופת תוקפו של עיצוב לא רשום היא שלוש שנים מהמועד הקובע.
(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), היה המוצר נושא העיצוב הלא רשום גופן (font), תהיה תקופת תוקפו של העיצוב הלא רשום עשרים וחמש שנים מהמועד הקובע.

פרק ו': הפרת עיצוב

67. הפרת עיצוב רשום המנצל עיצוב רשום כאמור בסעיף 39, בעצמו או באמצעות אחר, לאחר מועד פרסום הבקשה לרישום העיצוב לפי סעיף 23 ובלא רשותו של בעל העיצוב הרשום, מפר את העיצוב הרשום.
68. (א) המנצל עיצוב לא רשום כאמור בסעיף 62, בעצמו או באמצעות אחר, לאחר המועד הקובע ובלא רשותו של בעל העיצוב הלא רשום, מפר את העיצוב הלא רשום.
69. (א) המבצע פעולה מהפעולות המפורטות להלן במוצר נושא עיצוב לא רשום מפר את העיצוב הלא רשום, אם בעת ביצוע הפעולה ידע או היה עליו לדעת כי המוצר נושא העיצוב הוא מוצר מפר:

- (1) מכירה, לרבות הצעה למכירה;
 - (2) החזקה למטרות שימוש מסחרי;
 - (3) ייבוא לישראל שלא לשימוש עצמי; לענין זה, "שימוש עצמי" – כהגדרתו בסעיף 129 לפקודת המכס.
- (ב) בסעיף זה, "מוצר מפר" – מוצר נושא עיצוב לא רשום ששווק בלא רשותו של בעל העיצוב הלא רשום, למעט מוצר כאמור ששווק מחוץ לישראל ברשותו של בעל העיצוב לפי חוק זה או מי מטעמו.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 69 מוצע לקבוע מעשים שייחשבו כהפרה עקיפה של עיצוב לא רשום, אם בעת ביצוע הפעולה עושה הפעולה ידע או היה עליו לדעת שמדובר בעיצוב מפר. ואלה הפעולות: מכירה, לרבות הצעה למכירה, החזקה למטרות שימוש מסחרי או ייבוא לישראל שלא לשימוש עצמי של מוצר נושא עיצוב לא רשום שיוצר בלא רשותו של בעל העיצוב הרשום ("עיצוב מפר"). ואולם מוצע להבהיר כי מוצר כאמור ששווק מחוץ לישראל ברשותו של בעל העיצוב לפי חוק מוצע זה, או מי מטעמו, במדינה שבה שווק, אינו עיצוב מפר. מטרתו של סייג זה להבהיר כי ייבוא מקביל אינו מהווה הפרה של עיצוב לא רשום, ור' דברי ההסבר לסעיף 39. לענין הקביעה המוצעת שלפיה הפעולה תיחשב כהפרה עקיפה רק אם בעת ביצוע הפעולה עושה הפעולה ידע או היה עליו לדעת שמדובר בעיצוב מפר, ר' את דברי ההסבר לסעיף 70 ו-79(2). יובהר כי הפעולות המפורטות בסעיף זה אסורות גם לגבי עיצוב רשום, כהפרה ישירה ובלא צורך בהוכחת ידיעה של המפר, וזאת מכוח סעיף 39(א) המוצע. סעיף זה מהווה, אם כן, נדבך נוסף בהבדלים בין הזכות שמעניק עיצוב רשום, לבין זו שמעניק עיצוב לא רשום.

סעיף דומה מצוי בחוק זכות יוצרים (סעיף 48).

סעיף 66 בהמשך לרציונלים הכלליים של פרק זה, מוצע לקבוע כי תקופת ההגנה על עיצוב לא רשום תהיה למשך 3 שנים מהמועד הקובע (סעיף קטן (א)). זאת, בשונה מתקופת תוקפו המוצעת של עיצוב רשום, העומדת על 25 שנים, ובחריג של עיצוב לא רשום שהמוצר הנושא אותו הוא גופן, שמשך ההגנה המוצעת לגביו הוא 25 שנים (סעיף קטן (ב)); וראה לענין זה גם את דברי ההסבר לסעיף 122(ב)). סעיף זה מהווה נדבך נוסף בשוני שבין הגנתם של עיצובים רשומים לבין הגנתם של עיצובים לא רשומים.

פרק ו': הפרת עיצוב

סעיפים הסעיפים המוצעים מבהירים כי העושה פעולה 67 ו-68 כאמור בסעיפים 39 או 62, בלא רשות בעל העיצוב, מפר זכות בעיצוב רשום או בעיצוב לא רשום, בהתאמה. מוצע לקבוע, כי לגבי עיצוב רשום יהיה ניתן להגיש תובענה על הפרה רק לאחר שנרשם (סעיף 73ג), ואולם מאותה עת יהיה ניתן לקבל סעד בשל הפרה שנעשתה בכל עת לאחר מועד פרסום הבקשה לרישום העיצוב (לפי סעיף 23). לחלופין, עד למועד רישומו של העיצוב, יהיה ניתן להגיש תובענה בשל הפרת העיצוב כעיצוב לא רשום. עוד מוצע לקבוע, כי ההפרה תהיה בין אם עשה אדם את הפעולה בעצמו, ובין אם באמצעות אחר. משמעות הדבר היא, שגם אדם שהזמין מאחר ייצור של עיצוב רשום, למשל, בלא רשותו של בעל העיצוב הרשום, מפר אותו הפרה ישירה.

70. סימן בעל עיצוב לא רשום את המוצר נושא העיצוב בהתאם להוראות סעיף 63 או פורסמה בקשה לרישום העיצוב לפי סעיף 23, חזקה כי מי שניצל את העיצוב הלא רשום כאמור בסעיף 68 או שביצע פעולה כאמור בסעיף 69, ידע כי קיימות זכויות בעיצוב כאמור.
71. על אף האמור בסעיפים 67 עד 69, לא יראו כהפרה –
- (1) ניצול עיצוב בכלי שיט או בכלי טיס של מדינת האיגוד השוהים בישראל באופן זמני, לרבות בשל ביצוע תיקון או שיפוץ בכלי שיט או בכלי טיס כאמור;
- (2) ייבוא לישראל של חלקי חילוף או של עזרים, למטרת תיקון או שיפוץ של כלי שיט או של כלי טיס כאמור בפסקה (1);
72. (א) עילה שניתן על פיה לבטל את רישומו של עיצוב רשום, תשמש הגנה טובה בתביעה על הפרת העיצוב הרשום; שוכנע בית המשפט כי קיימת הגנה כאמור, יורה על ביטול רישום העיצוב; הורה בית המשפט על ביטול רישום כאמור, יחולו לעניין זה הוראות סעיף 50(ב).
- (ב) טענה ולפיה עיצוב לא רשום לא היה כשיר להגנה לפי הוראות חוק זה, תשמש הגנה טובה בתביעה על הפרת העיצוב הלא רשום.
- (ג) דיני ההתיישנות לא יחולו על טענת הגנה לפי סעיף זה.
73. (א) תובענה בשל הפרת עיצוב רשאי להגיש בעל העיצוב, ואם ניתן לגבי העיצוב רישיון ייחודי לפי סעיף 16 – גם בעל הרישיון כאמור.
- (ב) היה העיצוב עיצוב בבעלות משותפת, רשאי כל אחד מהשותפים בבעלות בעיצוב להגיש תובענה בשל הפרת העיצוב.

ד ב ר י ה ס ב ר

- סעיף 70** מוצע לקבוע חזקת ידיעה ולפיה אם סומן העיצוב כעיצוב לא רשום, או אם מדובר בעיצוב שהוגשה לגביו בקשה לרישום עיצוב שפורסמה והוא טרם נרשם (ומשכך הוא בגדר עיצוב לא רשום), חזקה כי מי שעשה בו פעולות כאמור בסעיפים 68 או 69 ידע כי קיימות זכויות בעיצוב. מטרת הסעיף כפולה: ראשית, לתמרץ בעלי עיצובים לא רשומים לסמן אותם, ובכך לתרום לוודאות בקרב הציבור בעניין עיצובים לא רשומים; שנית, להעניק משקל ומשמעות לפומבי סיומן או פרסום העיצוב יוצא יצוין, כי לעניין בקשה לרישום עיצוב, החזקה תחל רק מעת מועד פרסומה של הבקשה ושל תיאורו החזותי של העיצוב הכלול בה. כלומר, ככל שבעל עיצוב שהוגשה בקשה לרישום ביקש לדחות את פרסומו בהתאם לסעיף 23(ב), החזקה תחל ממועד הפרסום בלבד.
- יודגש, כי חזקה זו אינה יכולה להקים, בפני עצמה, זכויות בעיצוב לא רשום. אם העיצוב הלא רשום אינו עומד בתנאי הכשירות הנדרשים לפי פרק ב', עצם הסימון לא יקנה זכויות כלשהן בעיצוב והחזקה לא תועיל לבעליו של העיצוב הלא רשום, (ור' גם את דברי ההסבר לסעיף 63).
- סעיף 71** חריגים אלה נדרשים מכוח סעיף 57 לאמנת פריס בכל הנוגע לפטנטים. באשר לעיצובים, לאור מטרת השימוש בעיצובים המנווית בסעיף מוצע זה, וכן לאור קיומן של הוראות דומות בחקיקה האירופית, מוצע לקבוע חריג דומה גם בחוק זה.
- סעיף 72** מוצע לקבוע כי עילה שניתן על פיה לבטל את רישומו של עיצוב רשום תשמש הגנה טובה בתביעה על הפרת העיצוב הרשום, וזאת מן הטעם שאם העיצוב לא היה כשיר לרישום מלכתחילה, הרי שהוא אינו מוגן לפי תנאי החוק. עוד מוצע לקבוע, כי אם שוכנע בית המשפט שקיימת הגנה כאמור, יורה על ביטול רישום העיצוב משום שכאמור, זה לא היה כשיר לרישום מלכתחילה, ויחולו הוראות סעיף 50(ב) (סעיף קטן (א)). נוסף על כך מוצע לקבוע הוראה דומה לגבי טענות באשר לאי־כשירות של עיצוב לא רשום להגנה, בשינויים המחויבים (סעיף קטן (ב)). עוד מוצע לקבוע כי על סעיף זה לא יחולו דיני ההתיישנות (סעיף קטן (ג)), בדומה להוראה שבחוק הפטנטים, (ור' גם דברי ההסבר לסעיף 52).
- סעיף 73** מוצע להוסיף הוראה שתבהיר מי רשאי להגיש תובענה בשל הפרת עיצוב (סעיפים קטנים (א) ו־(ב)). עוד מוצע לקבוע, כי אין להגיש תובענה על הפרת עיצוב רשום אלא לאחר שנרשם העיצוב, ואולם משהוגשה תובענה על הפרת רשאי בית המשפט להעניק סעד על הפרה שנעשתה לאחר יום הפרסום לפי סעיף 23, כאילו הופר עיצוב רשום. מוצע להבהיר, כי סעיף זה לא יגרע מזכויות של בעל בקשת עיצוב להגיש תובענה על הפרת העיצוב כעיצוב לא רשום, טרם רישומו של העיצוב (סעיף קטן (ג)). כלומר, אם הוגשה בקשה לרישום עיצוב, וכל עוד טרם נרשם העיצוב, רשאי בעל העיצוב לבחור: אם

(ג) אין להגיש תובענה בעילה של הפרת עיצוב רשום אלא לאחר שנרשם העיצוב; ואולם משהוגשה תובענה בשל הפרה כאמור, רשאי בית המשפט להעניק סעד על הפרה של העיצוב כפי שנרשם שנעשתה לאחר יום פרסום הגשת הבקשה לרישום העיצוב לפי סעיף 23 כאילו הופר עיצוב רשום; אין בהוראות סעיף קטן זה כדי לגרוע מזכותו של מי שהגיש בקשה לרישום עיצוב, וכל עוד העיצוב טרם נרשם, להגיש תובענה בעילה של הפרת העיצוב כעיצוב לא רשום.

(ד) תובע המגיש תובענה כאמור בסעיפים קטנים (א) או (ב), יצרף כבעל דין לתובענה כל אדם שזכאי לתבוע לפי הוראות הסעיפים הקטנים האמורים; ואולם רשאי בית המשפט, לבקשת התובע או לבקשת מי שמבקשים את צירופו, לפטור מצירוף בעל דין כאמור.

74. (א) מי שבכוונתו לבצע פעולה מהפעולות המנויות בסעיפים 39(א) או 62, רשאי לבקש מבית המשפט פסק דין הצהרתי שלפיו אין בפעולה המבוקשת משום הפרת עיצוב. (ב) בהליך לפי סעיף קטן (א) לא תישמע הטענה כי העיצוב הוא חסר תוקף, ומתן פסק הדין ההצהרתי או הסירוב לתתו אין בהם כדי לקבוע בשאלת תוקף העיצוב.

פרק ז': תרופות בשל הפרת עיצוב

75. הפרת עיצוב היא עוולה אזרחית, והוראות פקודת הנזיקין [נוסח חדש]⁴ יחולו עליה, בשינויים המחויבים ובכפוף להוראות חוק זה.

76. בתובענה בשל הפרת עיצוב זכאי התובע לסעד בדרך של צו מניעה, אלא אם כן מצא בית המשפט כי קיימים טעמים המצדיקים שלא להורות כן.

ד ב ר י ה ס ב ר

השימוש המבוקש אם בית המשפט יקבע שהוא אינו מפר, הן מבחינת ציבור המשתמשים, שעשוי ליהנות משימוש זה – שאין בו כל הפרה כאמור, והן מבחינת האינטרס הציבורי הכללי – הגנה על עיצובים במסגרת הקבועה בחוק, ולא יותר מכך.

לסעיף קטן (ב)

מוצע לקבוע כי בהליכים לפי סעיף קטן (א), לא תישמע הטענה שלפיה העיצוב הוא חסר תוקף ובנוסף, מוצע לקבוע כי מתן פסק הדין ההצהרתי, או הסירוב לתתו לא יהיה בהם כדי לקבוע בשאלת תוקף העיצוב. כל זאת, משום שבהליך זה לא נבחן תוקפו של העיצוב, אלא נבחן השימוש שבכוונת המבקש לעשות.

הוראה מקבילה קיימת גם בחוק הפטנטים (סעיף 187).

פרק ז': תרופות בשל הפרת עיצוב

סעיפים מוצע לקבוע כי הפרת עיצוב רשום תהווה 75 ו-76 עוולה אזרחית, וכי הוראות פקודת הנזיקין [נוסח חדש], יחולו עליה בשינויים המחויבים ובכפוף להוראות הפרק (סעיף 75 המוצע). זאת, מכיוון שהמסגרת החוקית הכללית בשאלות של אשם, אחריות, פיצויים וצווי מניעה מצויה בפקודת הנזיקין. עוד מוצע לקבוע מפורשות, ובהתחשב באופייה של הפגיעה (פגיעה בזכות הקניינית), כי בירת המחלל בתובענה בשל הפרת עיצוב תהיה הענקת צו מניעה כנגד ניצול העיצוב, אלא

ירצה להגיש תובענה מיד, ויכל להגיש תובענה בעילה של הפרת עיצוב לא רשום, ועליו לעמוד בתנאי סעיפים 62 ו-67. ואולם לחלופין, רשאי הוא לבחור לחכות עד שהעיצוב יירשם, ואם העיצוב אמנם יירשם, יוכל הוא להגיש תובענה בעילה של הפרת עיצוב רשום לגבי כל הפרה שנעשתה לאחר הפרסום כאמור בסעיף 23. עוד מוצע לקבוע, בסעיף קטן (ד), כי המגיש תובענה יצרף כבעל דין כל אדם הזכאי לתבוע, אלא אם כן פטר אותו בית המשפט. סעיף קטן זה מטרתו לוודא כי כל התובעים האפשריים יצורפו לתובענה כבר בשלב הגשתה, כדי להקל על הדיון בבית המשפט ולמנוע סרבול אפשרי של ההליך בשלב מאוחר יותר.

סעיף 74 לסעיף קטן (א)

הוראה חדשה, אשר תכליתה לאפשר לאדם שבכוונתו לבצע פעולה מהפעולות המנויות בסעיפים המפורטים את זכותו של בעל עיצוב, בין אם עיצוב רשום ובין אם עיצוב לא רשום, לבקש מבית המשפט פסק דין הצהרתי שלפיו אין בפעולה המבוקשת משום הפרת העיצוב. זאת כדי לאפשר למבקש עשיית שימושים המותרים על פי החוק בעיצוב בלא חשש מפני תובענה עתידית, אשר עלולה לגרור ניהול הליך יקר וממושך. הענקת אפשרות לפנייה כאמור לבית המשפט תאפשר יצירת וודאות אדי-הוק, בכל מקרה פרטי, והיא ראויה הן מבחינת המשתמש הפוטנציאלי, שיוזכה לעשות את

⁴ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 10, עמ' 266.

77. בתובענה בשל הפרת עיצוב, רשאי בית המשפט לחייב את הנתבע במתן דין וחשבון
לתובע לגבי פרטי ההפרה; השר רשאי לקבוע דרך למתן דין וחשבון לפי סעיף זה.
78. (א) מצא בית המשפט כי בוצעה לגבי עיצוב הפרה כאמור בסעיפים 67 עד 69 רשאי
הוא, בסיום הדיון בתובענה בשל הפרת העיצוב להורות על –

טיפול במוצרים
נושאי עיצובים
מפריים

- (1) השמדת המוצרים נושאי העיצוב כאמור או עשיית כל פעולה אחרת בהם;
 - (2) העברת הבעלות במוצרים נושאי העיצוב כאמור לידי התובע, אם ביקש זאת, ורשאי בית המשפט, אם מצא כי התובע עשוי לעשות שימוש במוצרים כאמור, לחייבו בתשלום כפי שיקבע.
 - (ב) הוראות סעיף קטן (א) יחולו גם לגבי מוצר המצוי בידי אדם אשר לא הפר בעצמו את העיצוב, והכול בכפוף להוראות סעיף 34 לחוק המכר, התשכ"ח-1968.⁵
79. בתובענה בשל הפרת עיצוב, לא יחויב המפר בתשלום פיצויים עקב ההפרה אם לא ידע ולא היה עליו לדעת, במועד ההפרה, כי קיימות זכויות בעיצוב; חזקה כי המפר ידע שקיימות זכויות בעיצוב בהתקיים אחד מאלה:
- (1) אם העיצוב נרשם לפי סעיף 33(ב);
 - (2) לעניין עיצוב לא רשום – אם העיצוב סומן לפי סעיף 63 או שפורסמה בקשה לרישום לפי סעיף 23.

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף קטן (ב)

מוצע לקבוע כי הוראות סעיף קטן (א) יחולו גם לגבי אדם שלא הפר בעצמו את העיצוב, וזאת בשל האופי הקנייני של זכות העיצוב, וכדי להקנות לתובע עילת תביעה כנגד צד שלישי בכל הנוגע לעיצובים המפריים. אולם, מוצע להכפיף זכות זו לתנאי תקנת השוק הקבועים בסעיף 34 לחוק המכר, התשכ"ח-1968.¹⁶ כלומר, אדם שרכש את המוצר נושא העיצוב בתנאי תקנת השוק לא יהיה חשוף לתפיסת המוצר נושא המדגם כאמור בסעיף קטן (א). זאת כדי שלא לגרוע מהאיוונים שמבטא חוק המכר.

הוראות דומות קיימות בסעיף 60 לחוק זכות יוצרים ובסעיף 21 לחוק עוולות מסחריות.

סעיף 79 מוצע להגביל את התרופות העומדות לרשותו של בעל העיצוב כלפי מפר תמים אשר לא ידע ולא היה עליו לדעת על קיומן של זכויות בעיצוב. מוצע לקבוע כי מפר תמים לא יחויב בתשלום פיצויים או במתן דין וחשבון עקב ההפרה. מכך נובע שהסעד העיקרי שיהיה ניתן לקבל כנגד מפר תמים הוא צו מניעה. כמו כן מוצע לקבוע, כי אם נרשם עיצוב כאמור בסעיף 33, או אם סומן עיצוב לא רשום כאמור בסעיף 63, או אם פורסמה הבקשה לרישום כאמור בסעיף 23, חזקה כי ידע המפר שקיימות זכויות בעיצוב. סעיף זה מדגיש את היתרונות שברישום עיצוב בהגשת בקשה לרישום לאחר פרסומה או בסימונו של עיצוב לא רשום. מטרתו היא לאזן בין זכותו של בעל העיצוב, לבין האינטרס הציבורי בתמרוצו להצהיר על מצב זכויותיו בו על ידי מתן פומבי לזכויות אלה ו"הזהרת" הציבור לגבי קיומן. בדרך של רישום או של סימון. לכן, על אף שעיצוב לא רשום יהיה מוגן אף אם לא סומן, הרי שאם לא סומן, לא תחול החזקה הקבועה בסעיף זה (ור' גם בדברי ההסבר לסעיף 70).

בהתקיימם של טעמים המצדיקים שלא לעשות כן, במקרה הפרטני שהובא לפני בית המשפט (סעיף 76 המוצע). זאת יש לסייג: כאמור בדברי ההסבר לסעיף 33, הבחינה לעניין עיצוב רשום היא מוגבלת מעצם טבעה. נוסף על כך, כשירותו של עיצוב לא רשום תיבחן בפעם הראשונה בבית המשפט. על כן, בית המשפט יוכל שלא להעניק צו מניעה, במקרים המתאימים.

הוראות דומות קיימות בחוק זכות יוצרים (סעיפים 52 ו-53).

סעיף 77 מוצע להוסיף הוראה המסמיכה את בית המשפט לחייב את הנתבע במתן דין וחשבון לתובע לגבי פרטי ההפרה. הדבר חשוב לתובע לצורך הוכחת נזק, ועשוי אף לסייע לבית המשפט בכל הנוגע לכימות הנזק שנגרם.

הוראות דומות קיימות בסעיף 183(ד) לחוק הפטנטים, בסעיף 15 לחוק עוולות מסחריות, התשנ"ט-1999 (להלן – חוק עוולות מסחריות), ובסעיף 57 לחוק זכות יוצרים.

סעיף 78 לסעיף קטן (א)

מוצע להסמיך את בית המשפט להורות, עם סיום הדיון בתובענה וככל שממצא כי היתה הפרה של עיצוב, על השמדת המוצרים נושאי העיצוב או על עשיית כל פעולה אחרת בהם (פסקה (1)) וכן על העברת הבעלות במוצרים נושאי העיצוב לתובע. אם מצא בית המשפט כי התובע עשוי לעשות שימוש בעיצובים מפריים אלה, יוכל לחייבו בתשלום כפי שיקבע (פסקה (2)). זאת, כדי ליצור איזון ראוי בין זכויות הצדדים: בעל העיצוב, שזכותו הופרה, מחד גיסא, ומפר העיצוב, אשר ייתכן שהפרתו בוטאה במוצר יקר ערך, מאידך גיסא.

⁵ ס"ח התשכ"ח, עמ' 98.

פרק ח': עיצובים בין-לאומיים

סימן א': הגדרות

הגדרות

80. בפרק זה –

"בקשה בין-לאומית" – בקשה לרישום עיצוב כעיצוב בין-לאומי רשום, המוגשת למשרד הבין-לאומי לפי הסכם האג;

"הסכם האג", "ההסכם" – כמשמעותו בסעיף 1 לנוסח ז'נבה; ההסכם מופקד לעיון הציבור ברשות;

"המרשם הבין-לאומי" – כהגדרתו בסעיף 1 לנוסח ז'נבה;

"המשרד הבין-לאומי" – כמשמעותו בסעיפים 1 ו-22 לנוסח ז'נבה;

"נוסח האג" – נוסח האג של הסכם האג בנוגע לרישום בין-לאומי של עיצובים תעשייתיים, מיום 28 בנובמבר 1960;

"נוסח ז'נבה" – נוסח ז'נבה של הסכם האג בנוגע לרישום בין-לאומי של עיצובים תעשייתיים, מיום 2 ביולי 1999;

"עיצוב בין-לאומי רשום" – עיצוב שנרשם במרשם הבין-לאומי בהתאם להוראות הסכם האג;

"עיצוב בין-לאומי רשום המייעד את ישראל" – עיצוב בין-לאומי רשום שבבקשה לרישומו ציין המבקש את ישראל כיעד לרישום העיצוב;

"תקנות האג" – התקנות המשותפות מכוח נוסח ז'נבה ונוסח האג, בנוסחן העדכני, כפי שהן מפורסמות באתר האינטרנט של הארגון העולמי לקניין רוחני (WIPO – World Intellectual Property Organization).

סימן ב': בקשות בין-לאומיות

81. (א) אזרח ישראלי, תושב ישראל או מי שיש לו בישראל מפעל תעשייתי או מסחרי פעיל, רשאי להגיש בקשה בין-לאומית בהתאם להוראות סעיף קטן (ב), בצירוף אגרות כפי שנקבעו בהסכם האג ובתקנות האג; בקשה בין-לאומית יכול שתוגש לאחד מאלה:

הגשת בקשה בין-לאומית

ד ב ר י ה ס ב ר

ישראל או למי שיש לו בישראל מפעל תעשייתי או מסחרי פעיל, להגיש בקשות למשרד הבין-לאומי כאמור לעיל.

סימן א': הגדרות

סעיף 80 מוצע לקבוע הגדרות החיוניות ליישום הסכם האג, ובהן הגדרת הסכם האג ותקנות האג, שהן הנורמות החוקיות הבין-לאומיות המסדירות את פעולת המנגנון הכלול בהסכם האג, הגדרת בקשה בין-לאומית, הגדרת עיצוב בין-לאומי רשום המייעד את ישראל, וכדומה.

סימן ב': בקשות בין-לאומיות

סעיף 81 מוצע לקבוע כי אזרח ישראלי, תושב ישראל או מי שיש לו בישראל מפעל תעשייתי או מסחרי פעיל יהיה רשאי להגיש בקשה בין-לאומית למשרד הבין-לאומי, בצירוף האגרות שנקבעו בהסכם ובתקנות האג. הבחירה בידיו של המבקש – ברצותו, יוכל להגיש את הבקשה ישירות למשרד הבין-לאומי וברצותו, יוכל להגיש את הבקשה באמצעות הרשות,

פרק ח': עיצובים בין-לאומיים

כללי מוצע לקבוע בחקיקה הוראות שיאפשרו למדינת ישראל להצטרף לנוסח ז'נבה של הסכם האג בנוגע לרישום בין-לאומי של עיצובים תעשייתיים מיום 2 ביולי 1999 (The Hague Agreement Concerning the International Deposit of Industrial Designs Geneva, Act of July 2, 1999).

הצטרפות להסכם האג כאמור תאפשר למבקשים ישראליים להגיש בקשות בין-לאומיות לרישום עיצובים אל המשרד הבין-לאומי המופעל על-ידי הארגון הבין-לאומי לקניין רוחני (World Intellectual Property Organization) (להלן – המשרד הבין-לאומי); הגשת בקשה אחת לרישום עיצוב או עיצובים למשרד הבין-לאומי תאפשר למבקש לנתב את בקשתו כאמור לכלל המדינות החברות בהסכם, ובכך תייעל ותקל בעבורו את ההליך, ותחסוך לו זמן יקר ערך.

הסעיפים המוצעים במסגרת פרק זה טכניים בעיקרם, והמרכזי שבהם הוא מתן האפשרות לאזרח ישראלי, לתושב

(1) למשרד הבין-לאומי;

(2) לרשות, אשר תעביר את הבקשה למשרד הבין-לאומי בהתאם להוראות לפי סעיף 82.

(ב) בקשה בין-לאומית וכן כל מסמך אחר בקשר לבקשה כאמור שיש להגישו או שניתן להגישו בהתאם להסכם האג או לתקנות האג, יוגשו בצורה, בדרך ובמועד שנקבעו בהסכם ובתקנות כאמור.

82. הוגשה לרשות בקשה בין-לאומית לפי סעיף 81(א)(2), יעביר הגורם המוסמך את הבקשה למשרד הבין-לאומי, ורשאי השר לקבוע כי מגיש הבקשה ישלם אגרה בעד העברת הבקשה כאמור.

סימן ג': טיפול בעיצובים בין-לאומיים רשומים המייעדים את ישראל

83. ממועד רישומו של עיצוב בין-לאומי המייעד את ישראל במרשם הבין-לאומי בהתאם להוראות הסכם האג, יראו אותו כעיצוב שהוגשה לגביו בקשה לרישום עיצוב לפי הוראות סעיף 20, ויחולו עליו הוראות סעיף 26.

84. (א) נרשם עיצוב בין-לאומי המייעד את ישראל במרשם הבין-לאומי, יבחן הגורם המוסמך אם העיצוב האמור כשיר להגנה כעיצוב רשום בהתאם להוראות פרק ב'; ואולם המועד הקובע לעניין זה יהיה יום רישומו של העיצוב הבין-לאומי במרשם הבין-לאומי, ואם כללה הבקשה הבין-לאומית לגבי העיצוב כאמור הצהרה בדבר דרישת הכרה בדין קדימה בשל בקשה או בקשות מוקדמות יותר בהתאם להוראות סעיף 6 להסכם האג – יהיה המועד הקובע התאריך שהוכר בידי המשרד הבין-לאומי כמועד הגשת הבקשה הבין-לאומית.

ד ב ר י ה ס ב ר

בישראל לפי הוראות פרק ד' הכלליות לחוק מוצע זה. עוד מוצע להבהיר, שעל עיצוב כאמור יחולו הוראות סעיף 26 – חלוקת הבקשה – ועל כן הבקשה תחולק כך שכל עיצוב יהיה כלול בבקשה נפרדת, וזאת מכיוון שבהתאם לתקנות האג (תקנה 7(3)(V)) ניתן לבקש את רישומם של עד 100 עיצובים במסגרת בקשה אחת. יצוין, כי הבחינה שמבצע המשרד הבין-לאומי בקשר לבקשות המוגשות אליו היא פורמלית בלבד. כדי לקבל תוקף בישראל כעיצוב רשום, על העיצוב לעמוד בבחינה מהותית בהתאם להוראות פרק ב' לחוק זה. משכך, לעיצוב בין-לאומי הרשום במשרד הבין-לאומי, יוקנה מעמד של בקשה לרישום עיצוב בישראל, וכדי לזכות להגנה כעיצוב רשום עליו לעמוד בתנאי הכשירות הנדרשים מבקשה כזו ולהירשם בפנקס, כפי שיוסבר להלן. (ר' בדברי ההסבר לסעיף 84).

סעיף 84 סעיף קטן (א)

מוצע לקבוע כי הגורם המוסמך יבחן אם העיצוב הבין-לאומי הרשום שמייעד את ישראל כשיר לרישום בישראל לפי תנאי הכשירות המנויים בפרק ב' לחוק, המונה תנאי כשירות מהותיים, ובראשם בחינת היותו של העיצוב חדש ובעל אופי ייחודי, ובחינה אם יש בו משום פגיעה בתקנת הציבור. נוסף על כך מוצע להבהיר שהמועד הקובע שביחס אליו ייבחנו היותו של העיצוב חדש ואופיו הייחודי, יהיה יום רישום העיצוב הבין-לאומי במרשם הבין-לאומי (מועד זה יהיה, בדרך כלל, מועד

שתעביר את הבקשה למשרד הבין-לאומי (סעיף קטן (א) ור' את דברי ההסבר לסעיף 82)). מוצע להבהיר שבקשות כאמור וכן מסמכים הנוגעים אליהן יוגשו בצורה, בדרך ובמועד שנקבעו בהסכם האג ובתקנות האג (סעיף קטן (ב)). יצוין כי אלה עשויים להיות שונים מהצורה, הדרך והמועד לפי פרק ד' לחוק מוצע זה, והסעיף מבהיר שבכל הנוגע לבקשות בין-לאומיות, יגברו ההוראות שבהסכם האג ובתקנות האג. הוראות אלה מיישמות את סעיפים 3 ו-4 להסכם האג. יצוין, כי מכוח סעיף קטן (ב) בשילוב עם סעיף 11 להסכם האג ועם תקנה 16 לתקנות האג, מבקש כאמור רשאי לבקש מהמשרד הבין-לאומי, בעת הגשת הבקשה, לדחות את פרסומה של הבקשה. לפי ההסכם, תקופת הדחייה תהיה כתקופת הדחייה שמאפשרות המדינות המייעדות – לפי הקצרה מביניהן.

סעיף 82 מוצע להבהיר כי משהוגשה בקשה בין-לאומית לרשות, יעביר אותה הגורם המוסמך למשרד הבין-לאומי, וכי יהיה ניתן לקבוע אגרה בעד העברת הבקשה כאמור.

סימן ג': טיפול בעיצובים בין-לאומיים רשומים המייעדים את ישראל

סעיף 83 הסעיף מיישם את הוראות סעיף 10 להסכם האג, וקובע שממועד רישומו של עיצוב בין-לאומי המייעד את ישראל בהתאם להוראות הסכם האג, יראו אותו כעיצוב שהוגשה לגביו בקשה לרישום עיצוב

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), רשאי בעל עיצוב בין-לאומי רשום המייעד את ישראל להגיש בקשה להכרה בדין קדימה לגבי העיצוב הבין-לאומי הרשום גם בהתאם להוראות סעיף 22.

(ג) הוראות סימן ב' בפרק ד' יחולו לעניין בחינת עיצוב בין-לאומי המייעד את ישראל כאמור בסעיף קטן (א), בשינויים המחויבים ובשינוי זה: הודעה על ליקויים לפי סעיף 31 יכול שתהיה רק בנוגע לאי-כשירותו של העיצוב להגנה כעיצוב רשום בהתאם להוראות פרק ב'.

85. רישום בפנקס של עיצוב בין-לאומי רשום המייעד את ישראל
נוכח הגורם המוסמך כי עיצוב בין-לאומי רשום המייעד את ישראל כשיר להגנה כעיצוב רשום בהתאם להוראות פרק ב', יחולו לעניין רישום העיצוב בפנקס הוראות סימן ג' בפרק ד', בשינויים המחויבים ובשינוי זה: הגורם המוסמך יציין ברישום בפנקס ובפרסום באתר האינטרנט של הרשות, לפי סעיף 33(ב), גם כי העיצוב הוא עיצוב בין-לאומי, וימסור הודעה על רישום העיצוב למשרד הבין-לאומי.

86. הודעה על סירוב
(א) נוכח הגורם המוסמך כי עיצוב בין-לאומי רשום המייעד את ישראל אינו כשיר להגנה כעיצוב רשום בהתאם להוראות פרק ב' ימסור למשרד הבין-לאומי, בתוך 12 חודשים מהיום שבו פורסם העיצוב במרשם הבין-לאומי, הודעה על סירובו לרשום את העיצוב (בסימן זה – הודעה על סירוב), בצירוף הנימוקים לכך.

(ב) לא מסר הגורם המוסמך למשרד הבין-לאומי הודעה על סירוב בתוך התקופה האמורה בסעיף קטן (א), יראו את העיצוב הבין-לאומי הרשום כאילו נרשם בפנקס בתום התקופה האמורה, והרשם ירשום אותו בפנקס, והכול אם לא נרשם העיצוב בהתאם להוראות סעיף 85.

ד ב ר י ה ס ב ר

הבין-לאומי. מעת רישומו של עיצוב בין-לאומי בפנקס בישראל, יחולו עליו ההוראות החלות על כל עיצוב רשום לפי החוק (ור' דברי ההסבר לסעיף 87).

סעיף 86 סעיף קטן (א)

בהתאם להוראות סעיף 12 להסכם האג ותקנה 18 לתקנות האג מוצע לקבוע כי אם מצא הגורם המוסמך שעיצוב בין-לאומי רשום המייעד את ישראל אינו כשיר לרישום בישראל לפי הוראות פרק ב' לחוק המוצע, ימסור על כך הודעה למשרד הבין-לאומי בתוך 12 חודשים מהיום שבו פורסם העיצוב במרשם הבין-לאומי, בצירוף נימוקיו. יצוין, כי הסיורב לרשום את העיצוב אינו חייב להיות סירוב סופי דווקא, אלא יכול שיהיה הודעה על ליקויים לפי סעיף 31 כפי שהוא מוחל בסעיף 84(ג). יודגש, כי הטעמים לאי-כשירות העיצוב שניתן למסור לגביהם הודעה על סירוב למשרד הבין-לאומי והודעה על ליקויים למבקש, מוגבלים לתנאים המנויים בפרק ב' להצעת חוק זו, כלומר, לאי-עמידה בתנאי הכשירות המהותיים לפי החוק (ור' גם דברי ההסבר לסעיף 84(ג)).

סעיף קטן (ב)

בהתאם לסעיפים 12 ו-14(2) להסכם האג ולתקנה 18 לתקנות האג, מוצע לקבוע כי אם לא הודיע הגורם המוסמך על סירוב כאמור בסעיף קטן (א) בתוך סד הזמנים המנוי בו, יראו את העיצוב הבין-לאומי הרשום כאילו נרשם בתום 12 החודשים, וזאת מאחר שרישום העיצוב

הגשת הבקשה הבין-לאומית – ר' בסעיף 10(2) להסכם האג), או אם הוגשה למשרד הבין-לאומי בקשה להכיר בדין קדימה לגבי העיצוב, התאריך שהוכר בידי המשרד הבין-לאומי (ור' לעניין זה גם את סעיפים 6 ו-9 להסכם האג).

סעיף קטן (ב)

מוצע להבהיר כי בעל עיצוב בין-לאומי רשום המייעד את ישראל רשאי להגיש בקשה להכרה בדין קדימה גם ישירות לרשות, בהתאם להוראות סעיף 22 לחוק המוצע.

סעיף קטן (ג)

מוצע להבהיר שהוראות סימן ב' בפרק ד' יחולו לעניין בחינתו של עיצוב בין-לאומי רשום המייעד את ישראל. עם זאת, מובהר כי הודעה על ליקויים כאמור בסעיף 31, יכול שתתייחס אך ורק לתנאי הכשירות המהותיים הקבועים בפרק ב', ולא לתנאים פורמליים הנוגעים לצורת הבקשה, בהתאם לסעיף 10(1) להסכם האג.

סעיף 85 סעיף זה עוסק בעיצוב בין-לאומי רשום המייעד את ישראל, שלאחר בחינתו בישראל נמצא כי הוא כשיר להגנה כעיצוב רשום בישראל. הסעיף מבהיר כי עיצוב כאמור יירשם לפי הוראותיו הכלליות של סימן ג' בפרק ד' העוסקות ברישום עיצוב, ואולם בפנקס ובפרסום באתר האינטרנט של הרשות יצוין גם שמדובר בעיצוב בין-לאומי והודעה על אודות הרישום תישלח גם למשרד

(ג) הגורם המוסמך רשאי למסור למשרד הבין-לאומי, בכל עת, הודעה על ביטול הודעה על סירוב שמסר לפי סעיף קטן (א).

87. נרשם עיצוב בין-לאומי בפנקס בהתאם להוראות סעיף 85 או להוראות סעיף 86(ב), יחולו החלטת הוראות על עיצוב בין-לאומי שנרשם בישראל על העיצוב האמור (בפרק זה – עיצוב בין-לאומי שנרשם בישראל) הוראות סימן ב' בפרק ג', סימנים ד' עד ז' בפרק ד' ופרקים ו', ז' וט', בשינויים המחויבים ובשינויים אלה:

(1) אגרות חידוש שיש לשלמן לפי סעיף 42, ישולמו בהתאם לאמור בסעיף 17 להסכם האג ובתקנות האג;

(2) השר רשאי לקבוע בתקנות, סוגים נוספים של פעולות בקשר לעיצוב בין-לאומי שנרשם בישראל שיעשו רק בהתאם לאמור בהסכם האג ובתקנות האג.

88. (א) השר יקבע בתקנות, בהתאם להוראות לפי סעיף 16 להסכם האג, סוגים של תיקונים בעיצוב בין-לאומי שנרשם בישראל, שאם נרשמו במרשם הבין-לאומי יהיה להם תוקף כאילו נרשמו בישראל.

(ב) הגורם המוסמך ירשום בפנקס תיקונים בעיצוב בין-לאומי שנרשם בישראל שהם מהסוג שנקבע לפי סעיף קטן (א).

סימן ד': הוראות כלליות

89. הגורם המוסמך ימסור למשרד הבין-לאומי הודעה על החלטה סופית לפי הוראות סימן ו' בפרק ד' או על החלטת בית המשפט לפי הוראות סעיף 72 שנמסרה עליה הודעה לרשות, בדבר מחיקה או ביטול רישומו של עיצוב בין-לאומי שנרשם בישראל.

ד ב ר י ה ס ב ר

המרבית תיקבע לפי חקיקתה הפנימית של המדינה המיועדת. כלומר, לגבי עיצובים בין-לאומיים שיירשמו בישראל, תקופת ההגנה בישראל תהיה בהתאם להוראות סעיף 41 (הוראות פסקה (1)); שנית, מובהר כי השר רשאי לקבוע בתקנות, סוגים נוספים של פעולות בקשר לעיצוב בין-לאומי שנרשם בישראל שיעשו רק בהתאם לאמור בהסכם האג ובתקנות האג (פסקה (2)). בקשר לעניינים אלה, למעשה יחולו הוראות הסכם האג והתקנות מכוחו, בהתאם לנדרש שם. הוראה משלימה לסעיף זה מצויה בסעיף 88 להצעת החוק (ור' את דברי ההסבר לסעיף מוצע זה).

סעיף 88 מוצע לקבוע כי שר המשפטים יקבע בתקנות סוגי תיקונים שאם נרשמו על ידי המשרד הבין-לאומי, יהיה להם תוקף כאילו נרשמו בישראל (סעיף קטן (א)). הוראה זו מיישמת את סעיף 16 להסכם האג, ובהתאם לו אף מותירה גמישות לקביעת עניינים כאמור. כמו כן מוצע לקבוע שהגורם המוסמך ירשום תיקונים אלה, כדי לשמור על תקינות הפנקס ולהגשים את אינטרס הפומביות והשקיפות (סעיף קטן (ב)).

סימן ד': הוראות כלליות

סעיף 89 מוצע לקבוע כי הגורם המוסמך ימסור למשרד הבין-לאומי הודעה על החלטה סופית בדבר ביטול או מחיקה של עיצוב בין-לאומי שנרשם בישראל. סעיף מוצע זה מיישם את הוראת סעיף 72(1) להסכם האג. הסעיף מתייחס למספר מקרים: (1) ביטול או מחיקת

הוא קונסטיטוטיובי, כלומר, הוא שמקנה לו את תוקפו כעיצוב רשום. לכן, כדי לעמוד בתנאי הסכם האג, מוצע לקבוע כי בכל מקרה יראו עיצוב כאמור שלא נמסרה לגביו הודעת סירוב למשרד הבין-לאומי כעיצוב רשום, ואף אם לא נרשם העיצוב בפועל, תוקפו יהיה כעיצוב רשום. עוד מוצע, כי הרשם ירשום את העיצוב בפנקס. יצוין כי סעיף זה לא יחול, כמובן, אם העיצוב נרשם זה מכבר על פי הוראות סעיף 85.

סעיף קטן (ג)

מאחר שהודעת הסירוב שנמסרת למשרד הבין-לאומי יכול שתהיה גם הודעה על ליקויים, ובהתאם להוראות סעיף 12(4) להסכם האג, מוצע לקבוע כי הגורם המוסמך רשאי למסור למשרד הבין-לאומי, בכל עת, הודעה על ביטול הודעת סירוב כאמור בסעיף (א). משמעות הדבר היא, למעשה, כי לאחר תיקון הליקויים נמצא כי העיצוב הבין-לאומי הרשום, שמעמדו, זכור, הוא כשל בקשה לרישום עיצוב בישראל, כשיר להירשם בישראל.

סעיף 87 מוצע להבהיר כי מעת שנרשם העיצוב הבין-לאומי בפנקס, יחולו עליו הוראות החוק החלות על כל עיצוב הרשום בישראל, בשינויים המחויבים. בכמה עניינים משנה סעיף מוצע זה מההוראות החוק הכלליות, כדי למלא את הוראות הסכם האג. ראשית, מובהר כי אגרות חידוש שיש לשלמן לפי סעיף 42, יש לשלמן בהתאם לאמור בסעיף 17 להסכם האג ובתקנות האג (פסקה (1)). יצוין, כי לפי סעיף 17(3)(b) להסכם האג, תקופת ההגנה

- סודיות המסמכים 90. רשם העיצובים והגורם המוסמך לא יגלו כל ידיעה שהגיעה לידיעתם מהמשרד הבין-לאומי אגב ביצוע ההוראות לפי פרק זה, הכול בהתאם להוראות לפי הסכם האג.
- החלת הוראות הסכם האג ותקנות האג 91. בכל עניין הנוגע לבקשה בין-לאומית או לעיצוב בין-לאומי רשום, אשר לא הוסדר לפי פרק זה, יחולו ההוראות הסכם האג ותקנות האג.

פרק ט': שונות

- הסמכה של גורם מוסמך 92. (א) רשם העיצובים רשאי להסמיך עובד הרשות או אדם אחר בעל ניסיון והכשרה כפי שקבע השר כגורם המוסמך לעניין חוק זה, ורשאי הוא להסמיך עובד הרשות או אדם כאמור רק בחלק מהסמכויות הנתונות לגורם המוסמך לפי חוק זה.
- (ב) כל סמכות לפי חוק זה שרשאי הגורם המוסמך להפעילה בהתאם להסמכה לפי סעיף זה, רשאי רשם העיצובים להפעילה גם בעצמו.
- השגה על החלטות הגורם המוסמך 93. מי שרואה עצמו נפגע מהחלטה או מפעולה של הגורם המוסמך לפי חוק זה, רשאי להשיג על כך לפני רשם העיצובים בתוך התקופה שקבע השר.
- החלטות הרשם 94. החלטה של רשם העיצובים לפי חוק זה תהיה בכתב ותימסר בדרך שקבע השר, לכל מי שהיה צד להליכים שבהם ניתנה ההחלטה.
- הליכים לפני הרשם 95. (א) בכל הליך לפני רשם העיצובים רשאי כל אדם שרואה את עצמו נפגע מההליך לבקש מהרשם להצטרף להליך, בתוך שלושה חודשים מיום פרסום דבר קיומו של ההליך, והרשם רשאי לצרפו כאמור; הרשם ייתן לצדדים וכן לכל אדם אחר העלול לדעתו להיפגע מהחלטתו, הזדמנות להגיש את ראיותיהם ולהביא את טענותיהם, בכתב או בעל פה, בדרך, בצורה ובמועדים שקבע השר.

דברי הסבר

אנשי מקצוע שתפקידם לבחון את כשירותם לרישום של עיצובים ולהכריע בבקשות לרישום עיצוב המוגשות לרשות; ר' דברי ההסבר להגדרת "הגורם המוסמך" בסעיף 1 וכן דברי ההסבר לסעיף 28. יודגש, כי בכמה סעיפים בהצעת חוק זו, דוגמת סעיפים 12(ב), 36, 47 עד 49 וכו', נתונות הסמכויות לפי החוק לרשם בלבד. משמעות הדבר היא שבמקרים אלה, לא יהיה ניתן להסמיך את הגורמים המוסמכים לבצע את התפקידים המנויים בסעיפים. עוד מוצע לקבוע, בסעיף קטן (ג), כי כל סמכות שרשאי הגורם המוסמך להפעילה בהתאם להסמכתו, רשאי להפעילה גם הרשם.

סעיף 93 מוצע לקבוע כי אדם אשר רואה עצמו נפגע על ידי החלטה או פעולה של הגורם המוסמך, רשאי להשיג על כך לפני הרשם, במועדים שקבע השר.

סעיף 94 לאור אופיין של החלטות הרשם מוצע לקבוע במפורש כי כל החלטה של הרשם לפי החוק המוצע תהיה בכתב ותימסר בדרך שנקבעה לכל מי שהיה צד להליכים שבהם ניתנה ההחלטה. הוראה דומה קיימת בחוק הפטנטים (סעיף 160).

סעיף 95 סעיף קטן (א)

מוצע לקבוע כי בכל הליך לפני הרשם, שבו הדיון עוסק בסכסוך בין צדדים, רשאי כל אדם הרואה עצמו נפגע לבקש מהרשם להצטרף להליך בתוך 3 חודשים מיום פרסום דבר ההליך. הרשם רשאי לצרפו כאמור. כמו

עיצוב רשום בידי רשם העיצובים ולבקשת בעל העיצוב; (2) ביטול עיצוב רשום מחמת אי-כשירותו לרישום בידי רשם העיצובים ולבקשת מי שאינו בעל העיצוב; (3) ביטול או מחיקת עיצוב רשום בידי בית המשפט (ור' את דברי ההסבר לסעיף 72). בכל אחד מהמקרים, ימסור הרשם הודעה בעניין למשרד הבין-לאומי.

סעיף 90 מוצע לקבוע הוראת המתייחסת לסודיות הידיעות שהגיעו לרשות מהמשרד הבין-לאומי, בהתאם לסעיף 10(5) להסכם האג. יש לציין, כי הוראה זו אינה גורעת מסמכותם של הרשם או של הגורם המוסמך, לפי העניין, לבחון את הבקשה לרישום עיצוב ואם היא ממלאת את תנאי הכשירות לרישום, וזאת בהתאם להוראות סעיף 10(5)(b) להסכם האג.

סעיף 91 מוצע להבהיר כי הוראות הסכם האג ותקנות האג יחולו בכל עניין הנוגע לבקשה בין-לאומית או לעיצוב בין-לאומי רשום, שלא הוסדרו לפי הפרק המוצע.

פרק ט': שונות

סעיף 92 מוצע לקבוע מפורשות כי הרשם רשאי להסמיך עובד הרשות או אדם אחר בעל ניסיון והכשרה שקבע השר בתקנות למלא את הסמכויות הנתונות לגורם המוסמך לפי חוק זה, כולן או חלקן (סעיף קטן (א)). יצוין כי במסגרת זו יוכל הרשם להסמיך גורמים מוסמכים לבחון עיצובים בחינה מהותית (כ"בוחני עיצובים" –

(ב) הרשם רשאי לצוות על תשלום הוצאות סבירות ולהורות מי מבעלי הדין ישלם את ההוצאות וכיצד ישולמו.

(ג) צו לפי סעיף קטן (ב) ניתן להוצאה לפועל כאילו היה פסק דין של בית משפט.

96. (א) בכפוף להוראות לפי חוק זה, תינתן העדות לפני רשם העיצובים בתצהיר, ולצד שכנגד תהיה זכות לחקור את המצהיר חקירה שכנגד, אלא אם כן הורה הרשם אחרת מטעמים מיוחדים שיירשמו.

(ב) בגביית עדות שבעל פה, יהיו לרשם כל הסמכויות של בית משפט לעניין אזהרתם של עדים, קבלת הצהרה מהם וכפיית עדים להופיע לפניו ולעניינים אחרים הקשורים בכך, וכן לעניינים הקשורים במסירת העדות.

97. (א) רשם העיצובים רשאי, אם ראה טעם סביר לכך, להאריך כל תקופה הקבועה לפי פרק ד' לעשייתו של דבר בפני הרשות או בפני הרשם, למעט התקופות הקבועות בסעיפים 32(ב), 42, 43, ו-45(א), וכן להאריך את התקופות לפי סעיפים 93 ו-95, ואולם לעניין סעיף 22 –

(1) לא יאריך הרשם את התקופה לפי פסקה (1), אלא אם כן שוכנע שהבקשה בישראל לא הוגשה במועד בשל סיבות שלמבקש ולבא כוחו לא היתה שליטה עליהן ושלא היה ניתן למנען;

(2) לא יאריך הרשם את התקופה לפי פסקה (2), אלא אם כן מצא הרשם שלא הוגשה בקשה להכיר בתאריך הגשת הבקשה הקודמת בשל טעות בתום לב, ובלבד שטרם נשלחה למבקש הודעה על כוונת רישום.

(ב) הרשם רשאי להתנות את הארכת התקופה כאמור בסעיף זה בתנאים שימצא לנכון.

ד ב ר י ה ס ב ר

עיצוב לאחר אייתשלוש אגרה (סעיפים 32(ב), 42, 43, ו-45(א)). תקופות אלה אינן ניתנות להארכה. בנוסף, מוצע כי בכל הנוגע לבקשת דין קדימה, יהיה בסמכותו של הרשם להאריך את המועד הקבוע בסעיף 22(1) (מועד הגשת הבקשה בישראל) רק אם שוכנע הרשם שהבקשה בישראל לא הוגשה במועד בגלל סיבות שלמבקש ולבא כוחו לא היתה שליטה עליהן ולא ניתן למנען, ואת המועד הקבוע בסעיף 22(2) (מועד בקשת ההכרה בדין הקדימה) אם מצא שלא הוגשה בקשה להכיר בדין הקדימה בשל טעות בתום לב, וזאת כל עוד לא נשלחה ההודעה למבקש על אודות הכוונה לרשום את העיצוב. הוראות אלה מצויות גם בחוק הפטנטים.

מוצע לקבוע עוד, כי הרשם יהיה רשאי להתנות את הארכת התקופות בתנאים שימצא לנכון (סעיף קטן (ב)). וכן כי ניתן להגיש בקשה להארכת תקופה בתוך התקופה או לאחריה, ואולם אם הוגשה הבקשה לאחר תום התקופה, יאריך הרשם את התקופה רק מטעמים מיוחדים שיירשמו (סעיף קטן (ג)). זאת כדי להבהיר כי דרך המלך היא הגשת הבקשה להארכת מועד בתוך המועד הקבוע בחוק מחד גיסא, ולאפשר לרשם גמישות בדבר הארכת מועדים במקרים המצדיקים זאת גם מקום שהבקשה הוגשה לאחר תום המועד, מאידך גיסא. הארכת המועד רק מטעמים מיוחדים שיירשמו, אם הבקשה להארכתו הוגשה לאחר תום המועד, מבטאת איזון זה.

כן מוצע לקבוע, כי הרשם ייתן הזדמנות לצדדים ולכל אדם האחר העלול, לדעתו, להיפגע מההחלטה, להביא את טענותיהם ולהגיש את ראיותיהם בכתב או בעל פה, בדרך בצורה ובמועדים שקבע השה חריג לכך מצוי בסעיף 107, בעניין דיון הרשם בעיצוב שמתקיים לגביו הליך בבית המשפט, או סמכותו של הרשם בנוגע להחלטה אם לשמוע את הצדדים להליך השיפוטי אינה בשיקול דעת ועליו לשמעם, בתנאים המנויים שם.

סעיפים קטנים (ב) ו-ג)

עוסקים בסמכות הרשם לצוות על החזר הוצאות סבירות שהוציא בעל דין ואפשרות הוצאת הצו לפועל בדומה לפסק דין. זאת, כדי שמי שנפסקו ההוצאות לטובתו יוכל לממש את הצו. הוראה דומה קיימת בחוק הפטנטים (סעיף 162).

סעיף 96 סעיף זה עוסק בגביית עדות על ידי הרשם. הוראה זו קיימת, בשינויים קלים, בפקודה (סעיף 47) ובחוק הפטנטים (סעיף 163).

סעיף 97 מוצע להקנות לרשם סמכות להארכת התקופות הקבועות בפרק ד' לעשייתו של פעולות לפני הרשות או הרשם, אם ראה טעם סביר לעשות כן. זאת, למעט הארכת תקופות לפי סעיפים הקובעים את מועד הגשת הבקשה לעיון מחדש בסירוב לרישום מדגם, את מועדי תשלום האגרות ואת החזרת תוקפו של

(ג) בקשה להארכת תקופה כאמור בסעיף זה ניתן להגיש בתוך התקופה או לאחריה; ואולם אם הוגשה הבקשה לאחר תום התקופה, יאריכה הרשם רק מטעמים מיוחדים שיירשמו.

98. לא יגלה אדם כל ידיעה שהגיעה אליו אגב ביצוע חוק זה ואשר אינה פתוחה לעיון הציבור, אלא אם כן הדבר דרוש למילוי הוראות חוק זה או לשם הגשת תביעה פלילית.
99. (א) ברשות ינוהל פנקס עיצובים ויירשם בו המידע הדרוש לפי חוק זה וכן פרטים נוספים שרשם העיצובים ימצא לנכון לרשום (בחוק זה – הפנקס).
(ב) הפנקס יהיה פתוח לעיון הציבור באתר האינטרנט של הרשות.
100. (א) מידע המתפרסם באתר האינטרנט של הרשות לפי חוק זה יהיה נגיש לכלל הציבור בלא תשלום; פרסום באתר כאמור ייעשה באופן שיבטיח את אמינות המידע המתפרסם בו, את זמירותו ואת יכולת האחזור שלו והפקת פלט ממנו.
(ב) לשם אבטחת המידע המתפרסם באתר האינטרנט של הרשות לפי חוק זה, תעשה הרשות שימוש במערכות תוכנה וחומרה מהימנות המעניקות הגנה סבירה מפני חדירה, שיבוש, הפרעה או גרימת נזק למחשב או לחומר מחשב.
101. (א) כל המסמכים שבידי הרשות הנוגעים לבחינת בקשה לרישום עיצוב, לתוקפו של עיצוב או לזכויות בו, או לכל עניין אחר שיש בו כדי להשפיע על תוקפו של עיצוב או על זכויות בו, למעט התכתבות פנימית בין עובדי הרשות בינם לבין עצמם ומסמכים אחרים שלגביהם נקבעו בתקנות הוראות אחרות, יישמרו בידי הרשות למשך שבע שנים לפחות מיום שפקע תוקפו של העיצוב או מיום שנדחתה בקשה לרישום עיצוב או שהמבקש חזר בו מבקשה כאמור.
(ב) המסמכים שיש לשמרם בהתאם להוראות סעיף קטן (א), יהיו פתוחים לעיון הציבור באתר האינטרנט של הרשות; ואולם מסמכים הנוגעים לבקשה לרישום עיצוב שטרם פורסמה לפי סעיף 23, לא יהיו פתוחים לעיון הציבור.
102. נמסר לרשם העיצובים פסק דין שבו קביעה בדבר זכויות בעיצוב רשום ולא נמסרה לרשם העיצובים הודעה בדבר הגשת ערעור על פסק הדין, ירשום הרשם בפנקס את הזכויות שלגביהן נקבע כאמור בתום התקופה להגשת הערעור, אלא אם כן נקבע אחרת בפסק הדין.
103. (א) מי שרואה את עצמו נפגע מהחלטה של רשם העיצובים אשר סיימה את הדיון בהליך שנערך לפניו לפי חוק זה, לרבות החלטה בהשגה לפי סעיף 93, רשאי לערער עליה לפני בית המשפט בתוך 45 ימים ממועד מתן ההחלטה.

ד ב ר י ה ס ב ר

- סעיפים** סעיפים אלה מסדירים את דרך הטיפול במסמכי הרשות ושמירתם, את ניהול הפנקס, את פרסום המידע מכוח החוק, את דרכי העיון במסמכי הרשות ושמירתם ואת דרך פעולתו של הרשם כשנמסר לו פסק דין שבו קביעה לעניין זכויות בעיצוב רשום. ההוראה שלפיה הפנקס יפורסם באתר האינטרנט של הרשות (סעיף 99ב) נובעת, בין השאר, מתוך מגמה של הנגשת המידע הממשלתי לציבור. הוראה דומה מצויה בחוק הפטנטים (סעיף 166א). סעיף 101 ממשיך ומבהיר כי למעשה, כל המסמכים הקשורים לבקשות לרישום עיצובים יהיו פתוחים לעיון הציבור באינטרנט.
- סעיפים** 103 עד 106 הסעיפים המוצעים מסדירים את הליכי הגשת ערעור על החלטת הרשם. החלטת סגן הרשם והחלטת פוסק בקניין רוחני דינן כדיון החלטת הרשם מכוח הגדרת "הרשם" לפי החוק, ומשכך כפופות גם הן לסעיפים אלה. בין השאר, מוצע לקבוע כי החלטת הרשם אשר סיימה את הדיון בהליך תהיה נתונה לערעור בזכות (סעיף 103א), ואילו החלטה אחרת של הרשם – לערעור ברשות, ואולם לא תינתן רשות ערעור על החלטה אחרת מהסוגים שנקבעו לפי סעיף 41ג) (1) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 (סעיף 103ב), וזאת משום שהחלטות אחרות מסוגים

(ב) מי שרואה את עצמו נפגע מהחלטה אחרת של הרשם לפי חוק זה, רשאי לערער עליה לפני בית המשפט לאחר שניתנה לו רשות לכך מבית המשפט שלערוער; ההוראות לפי סעיף 41(ב) סיפה, (ג)1(ד) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984⁶, יחולו, בשינויים המחויבים, לעניין מתן רשות ערעור על החלטה אחרת כאמור; לעניין זה, "החלטה אחרת" – כל החלטה שאין בה כדי לסיים את הדיון בהליך שנערך לפני הרשם.

104. הוגש ערעור לפי סעיף 103, יהיה המשיב בערעור כל אדם שהיה בעל דין בהליכים לפני הרשם, למעט המערער; לא היה בעל דין אחר, יהיה הרשם המשיב בערעור.
105. ערעור על החלטת הרשם בהשגה על סירובו של הגורם המוסמך לרשום עיצוב לפי סעיף 32, יידון בדלתיים סגורות אם הבקשה לרישום העיצוב טרם פורסמה לפי סעיף 23, אלא אם כן הורה בית המשפט אחרת.
106. בית המשפט המוסמך לעניין ערעור על החלטת הרשם לפי חוק זה, הוא בית המשפט המחוזי בירושלים או בית המשפט המחוזי בתל אביב, לפי בחירת המערער; ואולם רשאי השר, בצו, להורות שהסמכות של בית המשפט המחוזי לפי חוק זה תהיה גם בידי בתי משפט מחוזיים אחרים שקבע.
107. (א) הוגשה לרשם העיצובים בקשה לרישום עיצוב או בקשה לדיון שעניינה עיצוב, ונודע לרשם שתלוי ועומד בבית משפט הליך בשל הפרה של העיצוב שלגביו הוגשה הבקשה כאמור או בשל ביטולו, לא ידון הרשם בבקשה שהוגשה לו כאמור אלא ברשות בית המשפט.
- (ב) ניתנה רשות בית המשפט כאמור בסעיף קטן (א), יחליט הרשם בבקשה לאחר שנתן לכל בעלי הדין בהליך התלוי ועומד בבית המשפט, הזדמנות להשמיע לפניו את טענותיהם; ואולם בהליכי בחינת בקשה לרישום עיצוב אין צורך לשמוע את כל בעלי הדין.
- (ג) נפתח הליך בבית משפט בשל הפרת עיצוב לאחר שהוגשה לרשם בקשה לביטולו או למחיקתו של אותו עיצוב לפי סעיפים 48 או 49, יוסיף הרשם לדון בבקשה אם לא הורה בית המשפט אחרת לעניין זה.
108. חוק זה יחול גם על המדינה.

תחולה על
המדינה

ד ב ר י ה ס ב ר

הזדמנות להשמיע לפניו את טענותיהם, אלא אם כן ההליך שלפני הרשם הוא הליך בחינת בקשה לרישום עיצוב (סעיף קטן (ב)). משום שאין צורך לשמוע את כל בעלי הדין, אלא ההליך מתנהל מול המבקש בלבד (ולרשותם של צדדים שלישיים עומדת האפשרות להגיש לגורם המוסמך מסמכים בהתאם לסעיף 28(ב));

(3) כי אם נפתח הליך בבית משפט בשל הפרת עיצוב לאחר שהוגשה לרשם בקשה לביטולו או למחיקתו של אותו עיצוב לפי סעיפים 48 או 49, יוסיף הרשם לדון בבקשה אם לא הורה בית המשפט אחרת (סעיף קטן (ג)).

סעיף 108 מוצע לקבוע כי הוראות החוק יחולו גם על המדינה. בנוסף, על הפרת עיצוב יחול הדין הכללי החל על המדינה ביחס לעוולות אזרחיות אחרות, בהתאם לחוק הנזיקים האזרחיים (אחריות המדינה). התשי"ב-1952.

אלה אינן ניתנות לערעור בנפרד מההחלטה הסופית גם בהליכים לפני בתי המשפט; מי יהיו המשיבים בערעור (סעיף 104); באילו נסיבות יהיה הדיון בדלתיים סגורות (סעיף 105); ומיזה בית המשפט המוסמך לדון בערעורים על החלטות הרשם (סעיף 106). עניינים אלה מוסדרים באופן חלקי בלבד בפקודה.

סעיף 107 מוצע לקבוע הוראות שיסדירו את דיון הרשם בעיצוב שמתקיים לגביו הליך בבית המשפט.

כך, מוצע לקבוע:

(1) כי הרשם לא ידון בבקשה שעניינה עיצוב אם נודע לו שתלוי ועומד בבית משפט הליך בשל הפרה של העיצוב או בשל ביטולו, אלא ברשות בית המשפט (סעיף קטן (א));

(2) כי אם ניתנה רשות בית המשפט, יחליט הרשם בבקשה לאחר שנתן לכל בעלי הדין בהליך התלוי ועומד

⁶ ס"ח התשמ"ד, עמ' 198.

פרק י': ביצוע ותקנות

109. השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות לביצועו, ובין השאר לקבוע הוראות בדבר – ביצוע ותקנות
- (1) סדרי רישום עיצובים וסיווג מוצרים נושאי עיצובים; רשימת הסיווגים תיקבע, ככל האפשר, בהתאם להסכם לוקרנו;
- (2) סדרי דין בהליכים לפי חוק זה;
- (3) קביעת מועדים לביצוע פעולות הנדרשות לפי חוק זה;
- (4) בקשות המוגשות לפי חוק זה, ובכלל זה אופן הגשת הבקשה, הפרטים שייכללו בה והמסמכים שיצורפו אליה;
- (5) האגרות שיש לשלמן בעד בקשות המוגשות לרשות לפי חוק זה, בעד פעולות הרשות, בעד רישום עיצובים וחיידושם ובעד עניינים אחרים שייקבעו שיש לשלם בעדם אגרה, והמועדים שבהם יש לשלם את האגרות כאמור;
- (6) אופן הפרסום של מידע שיש לפרסמו לפי חוק זה באתר האינטרנט של הרשות וכן קביעת דרכי פרסום נוספות למידע כאמור.

פרק י"א: תיקונים עקיפים

110. פקודת הפטנטים והמדגמים – בטלה. ביטול פקודת הפטנטים והמדגמים
111. בפקודת החברות [נוסח חדש], התשמ"ג-1983,⁷ בסעיף 178(א)(6), בכל מקום, אחרי "פטנטים" יבוא "ועיצובים" ובמקום "זכויות יוצרים" יבוא "זכות יוצרים". תיקון פקודת החברות
112. בחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988⁸ בסעיף 2(3), במקום "מדגם" יבוא "עיצוב". תיקון חוק ההגבלים העסקיים
113. בחוק הפטנטים – תיקון חוק הפטנטים
- (1) בסעיף 143(א), במקום "המדגמים" יבוא "העיצובים";
- (2) בסעיף 154(א), במקום "למדגמים" יבוא "לעיצובים".

ד ב ר י ה ס ב ר

יזכה להגנה בהתאם להוראות החוק (ור' את ע"א 360/83 סטרוסקי בע"מ ואח' נ' גלדית ויטמן בע"מ ואח', מ (3) 340 (1985)).

פרק י"א: תיקונים עקיפים

סעיף 110 מוצע לקבוע כי פקודת הפטנטים והעיצובים בטלה. בכלל זה יבוטלו העבירות הפליליות הקבועות בסעיף 55 לפקודה זו. המעשים המפורטים בסעיף 55 לפקודה הם מקרים פרטניים של מעשים הנכללים ממילא בעבירות המרמה, התחבולה והזיוף לפי חוק העונשין, התשל"ז-1977. מסיבה זו, וכן עקב העונש הקל הקבוע בצדן של העבירות לפי הפקודה (קנס במדרג הנמוך) ונוסחן הארכאי, מוצע למחוק. (ור' לעניין זה את דברי ההסבר לסעיף 112).

סעיפים 111 עד 120 מוצע לתקן כמה חוקים המפנים לפקודה או הנוקטים במונח "מדגם", שהוחלף בחוק זה ל"עיצוב", כך שיתאימו להוראות החוק המוצע.

פרק י': ביצוע ותקנות

סעיף 109 מוצע לקבוע כי שר המשפטים יהיה הממונה על ביצוע החוק ועל התקנת תקנות מכוחו, ובין השאר לגבי סדרי דין, מועדים, פרטי בקשות, אגרות ופרסום. עוד מוצע לקבוע מפורשות כי רשימת הסיווגים לעניין חוק זה תיקבע ככל האפשר בהתאם להסכם לוקרנו (פסקה 11), ור' לעניין זה גם את דברי ההסבר להגדרה "הסכם לוקרנו" ודברי ההסבר לפי סעיף 33(ג), וזאת על אף שישראל אינה חברה באמנה, ומכיוון שמדינות רבות בעולם משתמשות בסיווג זה, והדבר עשוי להקל על מבקשי עיצובים המבקשים לרשום את עיצוביהם בכמה מדינות, כמו גם לתרום לאחידות ברישום העיצובים הישראליים מול מדינות אחרות בעולם. יצוין ויודגש, כי עצם קיומו של סוג זה או אחר לפי התקנות אין בו כדי להכריע בכשירותו של העיצוב להגנה – כלומר, עצם העובדה כי המוצר נושא העיצוב מניין בין סוגים אלה, אין משמעה בהכרח כי המוצר

⁷ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 37, התשמ"ג, עמ' 761; ס"ח התשע"ה, עמ' 36.

⁸ ס"ח התשמ"ח, עמ' 128; ס"ח התשע"ה, עמ' 111.

114. בפקודת מס הכנסה [נוסח חדש]⁹, בסעיפים 2(9), 8 ו-125, בכל מקום, במקום "מדגם" תיקון פקודת מס הכנסה יבוא "עיצוב".
115. בחוק מס קנייה (טובין ושירותים), התשי"ב-1952¹⁰, בסעיף 1, בהגדרה "שירות", בפסקה (3), במקום "מדגם" יבוא "עיצוב".
116. בחוק לשכת עורכי הדין, התשכ"א-1961¹¹, בסעיף 20, בפסקה (2), במקום "רשם הפטנטים והמדגמים" יבוא: "רשם הפטנטים";
- רשם העיצובים";
117. בחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000¹², בתוספת הראשונה, בפרט (16), המילה "מדגמים" והמילים "פקודת פטנטים ומדגמים" – יימחקו.
118. בחוק זכות יוצרים, התשס"ח-2007¹³, בסעיף 7 –
- (1) בכותרת השוליים, במקום "מדגמים" יבוא "עיצובים";
- (2) במקום "מדגם כהגדרתו בפקודת הפטנטים והמדגמים" יבוא "עיצוב כהגדרתו בחוק העיצובים, התשס"ה-2015", במקום "המדגם" יבוא "העיצוב" ובמקום "מדגם" יבוא "עיצוב".
119. בחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984¹⁴, בסעיף 40, בפסקה (4), בפסקת משנה (ג), במקום "פקודת הפטנטים והמדגמים" יבוא "חוק העיצובים, התשע"ה-2015".
120. בחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982¹⁵, בתוספת ראשונה א', בחלק א', פרט 66 – יימחק.

פרק י"ב: תחילה והוראות מעבר

121. (א) תחילתו של חוק זה 12 חודשים מיום פרסומו (בפרק זה – יום התחילה).
- (ב) על אף הוראות סעיף קטן (א) –
- (1) ביטולו של סעיף 55 לפקודת הפטנטים והמדגמים ביום פרסומו של חוק זה;
- (2) תחילתו של פרק ח' במועד שיקבע שר המשפטים בצו.

ד ב ר י ה ס ב ר

ראוי להמשיך ולהחיל את הוראותיו הפליליות של הדין הקודם שעה שנקבע כי עבירות אלה אין צורך בהן לפי החוק המוצע (ור' לעניין זה את דברי ההסבר לסעיף 110 המוצע). בנוסף, מוצע לקבוע כי פרק ח' שעניינו עיצובים בין-לאומיים, ייכנס לתוקפו בצו של שר המשפטים (סעיף קטן (ב)(2)), וזאת מכיוון שהוראות הפרק נגזרות מהצטרפות להסכם בין-לאומי – הוא הסכם האג, ומשכך הפעלתן טעונה הצטרפות בפועל של מדינת ישראל להסכם.

פרק י"ב: תחילה והוראות מעבר

סעיף 121 מוצע לקבוע כי תחילתו של החוק תהיה 12 חודשים מיום פרסומו (סעיף קטן (א)). פרק זמן זה נקבע כדי שתהיה שהות מספקת להתקין תקנות מכוח החוק. ואולם מוצע לקבוע כי ביטולו של סעיף 55 לפקודת הפטנטים והמדגמים, הקובע עבירות פליליות, תהיה ביום פרסומו של חוק זה (סעיף קטן (ב)(1)). זאת, משום שהחוק המוצע אינו כולל עבירות פליליות ואין זה

⁹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, 1961 עמ' 120; ס"ח התשע"ה, עמ' 735.

¹⁰ ס"ח התשי"ב, עמ' 344; ס"ח התשע"ה, עמ' 81.

¹¹ ס"ח התשכ"א, עמ' 178; ס"ח התשע"ד, עמ' 600.

¹² ס"ח התש"ס, עמ' 293; ס"ח התשע"ד, עמ' 742.

¹³ ס"ח התשס"ח, עמ' 34; ס"ח התשע"ד, עמ' 458.

¹⁴ ס"ח התשמ"ד, עמ' 198; ס"ח התשע"ה, עמ' 180.

¹⁵ ס"ח התשמ"ב, עמ' 43; ס"ח התשע"ה, עמ' 134.

122. (א) הוראות פקודת הפטנטים והמדגמים ימשיכו לחול על מדגמים שפורסמו בציבור, שהוגשה בקשה לרישומם בפנקס המדגמים או שנרשמו בפנקס המדגמים, לפי הוראות פקודת הפטנטים והמדגמים כנוסחה ערב ביטולה לפי סעיף 110 לחוק זה.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), על גופן (font) נושא מדגם שפורסם בציבור, שהוגשה בקשה לרישומה או שנרשם בפנקס המדגמים לפני יום התחילה לפי פקודת הפטנטים והמדגמים כנוסחה ערב ביטולה לפי סעיף 110 לחוק זה, יחולו הוראות חוק זה, ויראו אותו במועד שבו פורסם, במועד שבו הוגשה לגביו בקשה לרישום או במועד שבו נרשם לפי פקודת הפטנטים והמדגמים כאמור, לפי העניין, כעיצוב שפורסם בציבור כאמור בסעיפים 6 ו-7 אשר הוגשה בקשה לרישומה לפי סעיף 20 או שנרשם לפי סעיף 33, לפי העניין.

(ג) הגורם המוסמך יפרסם באתר האינטרנט של הרשות, לגבי כל מדגם שנרשם בפנקס המדגמים לפי הוראות פקודת הפטנטים והמדגמים כאמור בסעיף קטן (א), את תיאורו החזותי של המדגם כפי שנרשם בפנקס המדגמים ואת שמו של בעל המדגם.

(ד) פרסום כאמור בסעיף קטן (ג) ייעשה במועדים כמפורט להלן, לפי העניין:

- (1) לעניין מדגמים שנרשמו בפנקס המדגמים עד יום התחילה – עד 30 ימים מיום התחילה;
- (2) לעניין מדגמים שנרשמו בפנקס המדגמים לאחר יום התחילה – עם רישומם בפנקס המדגמים.

ד ב ר י ה ס ב ר

פקארד (ישראל) בע"מ (לא פורסם, 2.8.2010); ת"א (מחוזי מרכז) 5311-04-08 עיזבון המנוח צבי נרקיס ז"ל ואח' נ' מיקרוסופט ישראל בע"מ ואח' (לא פורסם, 5.10.2010).

לסעיפים קטנים (ג) ו-(ד)

מוצע לקבוע הוראות לעניין חובת הפרסום של מדגמים שנרשמו לפי הפקודה. לפי ההסדר הקבוע בסעיף 35(1) לפקודה, מדגמים אינם פתוחים לעיון הציבור למשך שנתיים לפחות מיום רישומם. כדי לשפר את השירות ואת הוודאות לציבור המעצבים בפרט ולציבור בכלל, מוצע לשנות ממצב זה ולקבוע שמדגמים שנרשמו לפי הפקודה יפורסמו גם הם בתנאים המנויים בסעיף המוצע.

יצוין, כי כבר כיום מפרסמת רשות הפטנטים באתר האינטרנט שלה מדגמים שחלפו שנתיים מיום רישומם בפנקס. הוראה זו מטרתה כפולה: ראשית, להטיל חובת פרסום לגבי מדגמים שנרשמו לפי הפקודה, בשונה מהפרסום כיום שנעשה באופן וולנטרי, ושנית, להחליף את ההסדר הקבוע בסעיף 35(1) לפקודה, ולאפשר פרסומם של מדגמים במועד מוקדם יותר מהקבוע שם, והכול כדי לקדם את הוודאות בתחום. לפיכך מוצע, כי מדגמים שנרשמו לפי הפקודה עד יום תחילתו של החוק המוצע (שהוא שנה מיום פרסום החוק המוצע ברשומות – ר' סעיף 121א) יפורסמו עד תום 30 ימים מיום התחילה כאמור (פסקה 1), ומדגמים שיירשמו בהתאם להוראות הפקודה לאחר יום התחילה של החוק המוצע, יפורסמו עם רישומם (פסקה 2).

סעיף 122 לסעיף קטן (א)

מוצע לקבוע כי הוראות הפקודה ימשיכו לחול על עיצובים שפורסמו בציבור לפני יום התחילה בהתאם לפקודה, על עיצובים שהוגשה לגביהם בקשה לרישום לפני יום התחילה ועל עיצובים שנרשמו לפני יום התחילה, בהתאם לפקודה, וזאת כדי לאפשר המשכיות וכדי שלא לפגוע באינטרס ההסתמכות של מי שהסתמך על הוראות החוק הקודם בין אם לשם עשיית פעולה בעיצוב שפורסם ולא נרשם ובין אם לשם רישומה של עיצוב.

לסעיף קטן (ב)

מוצע לקבוע הוראת מעבר מיוחדת לעניין גופנים, כך שעל גופן נושא עיצוב שפורסם בציבור, שהוגשה בקשה לרישומה לפי פקודת הפטנטים והמדגמים או שנרשם בפנקס המדגמים – לפני יום התחילה, יחולו הוראות חוק זה. משמעות הדבר היא שאם הוגשה בקשה לרישום גופן כעיצוב (בלשון הפקודה: "מדגם"), היא תיבחן לפי הוראות חוק זה, אם נרשם – יחולו הוראות חוק זה לעניין עיצוב רשום, ואם לא הוגשה בקשה לרישומה – הגופן יהיה מוגן כעיצוב לא רשום, אם הוא עומד בתנאי חוק זה. כך או כך, תקופת ההגנה המרבית לגופן – בין אם רשום ובין שאינו רשום – תהיה 25 שנים, בהתאם להוראות סעיפים 41 ו-66(ב) לחוק המוצע.

זאת, בשל אי-הבהירות ששרר בעניין זה בפסיקה אשר לא תמיד הכירה בגופן כעיצוב (ובלשון הפקודה – "מדגם"); ור' למשל ת"א (מחוזי ים) 10-06-16071 מאיר סדן נ' היוולט

נספח לדברי ההסבר

"מדגם" – אין פירושו אלא קווי דמות, צורה, דוגמה או קישוט שמייחדים לכל חפץ ע"י תהליך או אמצעי תעשייתי, אם בעבודת יד או במכונה או בפעולה כימית, בצורה נפרדת או מחוברת, הבולטים לעין רואה בסחורה המוגמרת, ואפשר להבחין רק במראית עין, אבל אין המונח כולל כל שיטה או עיקר של בנין או כל דבר שאינו בעיקרו אלא התקן מיכני; "ממציא ומבקש" – כולל, בכפוף להוראות פקודה זו, את נציגו החוקי של ממציא או מבקש שמת;

"נציג חוקי" – פירושו המבצע של צוואה או מנהל עובון שנתמנה ע"י בית המשפט, וכשאין מבצע או מנהל עובון, פירושו האיש או האנשים האחראים, עפ"י חוק הירושה הנוהג, לפרעון חובותיו של המת;

"סוכן פטנטים" – פירושו אדם, פירמה או חברה העוסקים לשם ריווח בעסק של הגשת בקשות לפטנטים והשגתם בישראל או במקומות אחרים;

"פטנט" – פירושו כתב זכות לאמצאה;

"ארגון הסחר העולמי" – ארגון הסחר העולמי שהוקם בהסכם שנחתם במרקש ביום 15 באפריל 1994;

"מדינה חברה" – מדינה שהיא צד לאמנת פריס או חברה בארגון הסחר העולמי;

"אמנת פריס" – אמנה בדבר הגנת הקנין התעשייתי שנחתמה בפריס בשנת 1883 ותיקוניה, ככל שישראל חייבת בהם.

פנקס רישום פטנטים ומדגמים

3. (1) יש לנהל עפ"י פקודה זו פנקס פטנטים ופנקס מדגמים, ופנקסים אלה יהיו שמורים בבתי המשפט בירושלים או במקום אחר שייקבע מזמן לזמן ע"י שר המשפטים, בצו⁴.

(2) פנקס הפטנטים יכיל את שמותיהם ואת כתובותיהם של בעלי הפטנטים ושל האנשים הרשומים כבעלי פטנטים בהתאם להוראות הסעיפים 25 ו-54, והודעות בדבר העברתם של פטנטים, רשיונות לפטנטים, תיקונים של פטנטים וביטולם וענינים אחרים, ככל אשר ייקבע.

(3) פנקס המדגמים יכיל את שמותיהם וכתובותיהם של בעלי המדגמים, הודעות העברה בדבר העברתם של מדגמים, רשיונות למדגמים, ביטול רישומם של מדגמים ובדבר ענינים אחרים, ככל אשר ייקבע.

(4) שר המשפטים ימנה רשם פטנטים ומדגמים (הנקרא בפקודה זו "הרשם") ועל ידו יעזרו פקידים ומזכירים, ככל אשר יקבע הרשם מזמן לזמן, בהסכמת שר המשפטים.

וזו לשונה של פקודת הפטנטים והמדגמים, שמוצע בסעיף 110 להצעת החוק – לבטלה:

פקודת הפטנטים והמדגמים

השם הקצר

1. פקודה זו תיקרא פקודת הפטנטים והמדגמים.

חלק א': הקדמה

פירוש

2. בפקודה זו יהיו למונחים הבאים הפירושים דלקמן מלבד אם ענין הכתוב יחייב פירוש אחר –

"אמצאה" – פירושה תוצרת חדשה, סחורה חדשה או אופן חדש של שימוש באמצעי שנתגלה או נודע או שומש מכבר, לכל צורך חרושת או תעשיה;

"בית משפט" – פירושו בית משפט אשר לו שיפוט בדבר כפי שנקבע ע"י הוראותיה של פקודה זו או, מקום שלא נקבע בית משפט, בית המשפט העליון היושב בבית משפט לערעורים;

"בית משפט מחוזי" – פירושו בית המשפט המחוזי או בתי המשפט המחוזיים שנקבעו בצו מאת שר המשפטים כדי לשמש בשיפוט עפ"י פקודה זו;

"בעל הפטנט" פירושו מי שרשום באותה שעה בפנקס הרישום כמקבל הפטנט או כבעליו;

"בעל מדגם חדש או מקורי" –

(א) כשיוצר המדגם מבצע את העבודה בשביל אדם אחר בשכר, פירושו האדם שהמדגם נעשה בשבילו;

(ב) מקום שאיזה אדם רכש את המדגם או את הזכות להשתמש במדגם לגבי איזה חפץ, בין באופן בלעדי לו לבדו או באופן אחר –

פירושו – בכל הנוגע בדבר רכישת המדגם או הזכות, וכדי מידת רכישתם – האדם שרכש את המדגם או את הזכות כדלעיל;

(ג) בכל מקרה אחר, פירושו יוצר המדגם; ומקום שעברה זכות הקנין במדגם או בזכות השימוש בו מידי הבעלים המקוריים לאיזה אדם אחר, כולל המונח אותו אדם אחר.

"זכות מדגם" – פירושה הזכות הבלעדית להשתמש במדגם לגבי כל חפץ מכל סוג שנרשם בו מדגם;

"חפץ" – כשמדובר בסימני אמצאה, פירושו כל חפץ של תעשיה וכל חומר, מלאכותי או טבעי, או מקצתו מלאכותי ומקצתו טבעי;

(5) באין הוכחה המעידה את ההפך, ישמשו פנקס הפטנטים ופנקס המדגמים ראייה לכל העניינים שפקודה זו מחייבת או מתירה רישומם באותם פנקסים.

הטלת תפקידים שיפוטיים וקבלת סמכויות

3א. (א) השר רשאי להטיל על עובד המדינה שהוא עורך דין הכשיר להיות שופט מחוזי (להלן – פוסק בקנין רוחני), למלא כל תפקיד שיפוטני שעל הרשם למלא, או שהרשם מוסמך או רשאי לעשותו לפי הוראות פקודה זו, למעט הסמכות להתקין תקנות לפי סעיף 56, ואם יוטל התפקיד על סגן רשם הפטנטים יראו אותו, לצורך מילוי תפקידו זה, פוסק בקנין רוחני.

(ב) פוסק בקנין רוחני שהוטל עליו תפקיד כאמור בסעיף קטן (א), ימלא את התפקיד לפי הוראות פקודה זו ומוקנות לו, לשם מילוי תפקידו, הסמכויות הנתונות לרשם בפקודה זו.

(ג) כל פעולה שנעשתה כדין בידי פוסק בקנין רוחני, שהוטל עליו תפקיד כאמור בסעיף קטן (א), דינה – לענין פקודה זו, כדין פעולה שנעשתה בידי הרשם.

חלק ב': פטנטים הוראות כלליות

זכות של ממציא לקבל פטנט

4. (1) בכפוף לתנאים ולהוראות שבפקודה זו מכל הבחינות, הזכות לממציא האמיתי והראשון של כל אמצאה חדשה למתן פטנט, שיקנה לו את הזכות הבלעדית להשתמש באותה אמצאה, לנצלה, לעשותה, לעבדה, לייצרה, לספקה ולמכרה או לתת רשיונות בעבורה.

(2) כל הפטנטים הניתנים עפ"י פקודה זו ניתנים על אחריותו של המקבל ומבלי כל ערבות או אחריות מצד הממשלה הן בנוגע לחידוש שבאמצאה או לתועלתה או לסגולותיה והן בנוגע להתאמתה אל הפירוט.

בקשה למתן פטנטים

5. (1) כל ממציא אמיתי וראשון של אמצאה רשאי להגיש בקשה לפטנט, בין לבדו ובין ביחד עם איש אחר או אנשים אחרים, ויש להגישו לרשם הפטנטים בטופס הקבוע.

(2) הבקשה צריכה להכיל הצהרה ובה ייאמר כי יש לו למבקש אמצאה אשר הוא או – במקרה בקשה משותפת – לכל הפחות אחד המבקשים, טוען שהוא ממציאה האמיתי והראשון וכי רוצה הוא לקבל פטנט בעדה; יש לצרף אל הבקשה פירוט.

פירוט

6. (1) בפירוט צריך לתאר בפרוטרוט את טיב האמצאה ואופן השימוש בה, וצריך לפתוח בשם האמצאה ולסיים בהודעה ברורה בדבר האמצאה שדורשים זכויות בעבורה.

(2) הרשם רשאי לדרוש להגיש לו שרטוטים מתאימים, אם יחד עם הפירוט ואם בזמן מן הזמנים לפני קבלת הפירוט, ואם האמצאה היא כימית רשאי הוא לדרוש להגיש לו דוגמאות טיפוסיות, וכל שרטוט שהוגש לו ייחשב חלק מן הפירוט.

הגנת ארעי

7. (1) מיד לכשהוגשו הבקשה והפירוט חייב הרשם לברר אם הם בצורה הקבועה, ואם נחה דעתו בענין זה ושולמו האגרות שתיקבענה, יתן למבקש קבלה בכתב המאשרת את הגשת הבקשה והפירוט.

(2) ניתנה קבלה על הגשת בקשה, הרי במשך הזמן שבין תאריך הבקשה ובין תאריך חיתומו של הפטנט, מותר להשתמש באמצאה ולפרסמה מבלי לפגוע עי"כ בפטנט שיינתן לאמצאה, וקוראים להגנה זאת הגנת ארעי.

בדיקת הפירוט ותיקונו

8. (1) הרשם רשאי, בכל עת לפני קבלת הפירוט, לדרוש מאת המבקש לעשות תיקונים בבקשה או בפירוט ככל שיהא צורך בכך כדי שתתקיימנה על ידי כך הוראות הסעיפים 5 ו-6 לפקודה זו.

(2) אם נראה לרשם כי האמצאה שהמבקש תובע נתבעה או תוארה: –

(א) בכל פירוט שהוגש קודם לכן או בכל פטנט שנרשם קודם לכן, או

(ב) בכל פירוט או פטנט אשר להגנתם או לרישומם הוגשה בקשה הנותנת לכל אדם אחר זכות בכורה לפטנט או לרישום על פני המבקש בתוקף הוראות סעיף 52 לפקודה זו (בין שפירוטו של המבקש כבר נתקבל ובין שלא נתקבל, ובין שניתן לו כבר פטנט בעד אמצאותו, ובין שלא ניתן לו פטנט כזה),

יודיע הרשם את הדבר למבקש, ורשאי הוא לדרוש מאתו להכניס כל תיקון שיהא צורך בו, בתנאי שבשום פנים לא יהא הדבר מחובתו של הרשם, לערוך חקירה כדי לברר אם אמנם נתבעה או תוארה או נרשמה האמצאה הנתבעת כך.

(3) מקום שלא תוקנו בקשה או פירוט, הרי תאריכה של הבקשה יהא בתאריך התיקון אם יורה הרשם כך.

(4) אם נוכח הרשם כי האמצאה הנתבעת ע"י המבקש כבר נתבעה או תוארה:

(א) בכל פירוט שהוגש קודם לכן או בכל פטנט שנרשם קודם לכן, או

(ב) בכל פירוט או פטנט אשר להגנתם או לרישומם הוגשה בקשה הנותנת לכל אדם אחר זכות בכורה לפטנט או לרישום על פני המבקש, בתוקף הוראות סעיף 52 לפקודה זו (בין שפירוטו של המבקש כבר נתקבל ובין שלא נתקבל, ובין שניתן לו כבר פטנט בעד אמצאתו ובין שלא ניתן לו פטנט כזה),

הרי, חוץ אם תסולק ההתנגדות ע"י תיקונו של הפירוט כדי הנחת דעתו, יחליט הרשם אם בפירוטו של המבקש שיפורסם בצורת הודעה לקהל יש להסתמך על כל פירוט אחר, ואם כך הדבר, על איזה פירוט יש להסתמך, בתנאי שאם הוכח לרשם כי האמצאה הנתבעת נתבעה כולה ובמיוחד בכל פירוט שכבר הוגש קודם לכן, יסרב הרשם לקבל את הפירוט לאותה אמצאה.

(5) הרשם יסרב לקבל כל בקשה ופירוט לאמצאה שהשימוש בהם יהא לדעתו מתנגד לחוק, או למוסר או לסדרי הציבור.

בקשה לפטנטים בעלי ערך צבאי

9. אם סבור הרשם כי האמצאה המתוארת בבקשה ובפירוט נוגעת למכשירי מלחמה או לכלי מלחמה או שהיא בעלת ערך צבאי, עליו להעביר את הבקשה אל שר המשפטים, ולאחר שיערוך שר המשפטים אותה חקירה אשר יראה צורך בה, יוכל, –

(א) לצוות שלא יינתן פטנט, אם סבור הוא כי טובת הציבור מחייבת לכלי תת פטנט;

(ב) לצוות לקבל את הבקשה, אלא לתת את הפטנט באותם התנאים, בדבר נתינת רשיונות לממשלה או בדבר זכות הקנייה ע"י הממשלה, ככל אשר ימצא לראוי.

פרסום הודעה על קבלת פירוט

10. (1) קיבל הרשם פירוט, ויודיע למבקש את דבר הקבלה.

(2) משנתקבל הפירוט, בין שנתקבל ע"י הרשם ובין שנתקבל לאחר ערעור על החלטת הרשם בהתאם לסעיף 51, יפרסם הרשם את דבר קבלת הפירוט, והבקשה והפירוט בצירוף השרטוטים, אם יש שרטוטים, יהיו גלויים לבקורת הקהל.

(3) לאחר קבלת הפירוט ועד לחיתום הפטנט על הפירוט או כעבור מועד החיתום, תהיינה למבקש אותן זכויות יתר וזכויות אחרות שהיו לו אילו נחתם הפטנט על האמצאה ביום קבלת הפירוט:

בתנאי שלא יהא מבקש זכאי להגיש משפט על הפרת פטנט עד שלא ניתן לו פטנט על האמצאה.

התנגדות למתן פטנט

11. (1) בתוך שני חדשים מיום התפרסם דבר קבלת הפירוט, רשאי כל אדם להודיע לרשם את התנגדותו למתן הפטנט מפני אחד הנימוקים דלקמן –

(א) שהשיג המבקש את האמצאה ממנו או מאחד האנשים שהוא נציגו החוקי;

(ב) שתבעו את האמצאה בפירוט שהוגש לשם קבלת פטנט ישראלי ואשר תאריכו הוא או יהא קודם לתאריך הפטנט שמתנגדים לנתינתו;

(ג) שפטנט לאמצאה הנתבעת כבר נרשם ע"י המתנגד בהתאם למודעה הרשמית מס' 136 מיום 30 בספטמבר, 1919;

(ד) שהאמצאה ניתנה לשימוש הקהל ע"י פרסום במסמך כל שהוא שפורסם בישראל קודם לבקשה;

(ה) שהמתנגד הוא בעל פטנט עותומני לאמצאה הנתבעת וכי הפטנט ראוי לרישום בהתאם להוראות סעיף 55, וכי הוגשה בקשה לאותו רישום;

(ו) שטיב האמצאה או האופן שבו תבוצע אינם מבוארים ומתוארים בפירוט די הצורך;

(ז) אם היתה זו בקשה המוגשת עפ"י סעיף 52 – שהפירוט מתאר או תובע אמצאה אחרת ולא את זו שביקשו עליה הגנה במדינה נכריה, וכי אותה האמצאה היא נושא לבקשה שהוגשה ע"י המתנגד בימים שבין הגשת הבקשה במדינה נכריה ובין הגשת הבקשה בישראל.

(2) הגיש אדם הודעת התנגדות ימסור הרשם את ההודעה למבקש, וכעבור שני חדשים ולאחר שישמע את טענותיהם של בעל הבקשה ומתנגדו, אם רוצים הם להשמיע את טענותיהם יחליט הרשם בדבר.

מתן הפטנט וחיתומו

12. (1) לא הוגשה התנגדות, או הוגשה התנגדות והוחלט לתת פטנט, הרי לאחר תשלום המס הקבוע יינתן פטנט למבקש או – אם היתה הבקשה משותפת לאנשים אחדים – למבקשים, והרשם יצווה לחתום את הפטנט בחותם משרד הרישום של הפטנטים.

פטנט לתוספת אמצאה

16. (1) מי שביקש או קיבל פטנט לאמצאה וחזר וביקש פטנט נוסף על שכלול או שינוי מעשה באמצעותו, רשאי הוא, אם ימצא לראוי, לבקש בבקשתו לפטנט נוסף, כי המועד הקצוב לפטנט הנוסף יהא כמועד הפטנט המקורי, או למשך הזמן שנותר עד לסיום מועד הפטנט המקורי.

(2) אם הגיש אדם בקשה שיש בה משאלה כזאת, אפשר ליתן לו פטנט (הקרוי בפקודה זאת "פטנט לתוספת אמצאה") למשך המועד האמור לעיל.

(3) פטנט לתוספת אמצאה יהא כוחו יפה כל זמן שיפה כוחו של פטנט האמצאה המקורי ולא יותר מכך, ואין משלמים שום אגרה בעד חידוש פטנט לתוספת אמצאה:

בתנאי שאם בוטל הפטנט לאמצאה המקורי, הרי אם יצווה כך בית המשפט או הרשם, יהא הפטנט לתוספת אמצאה כפטנט בפני עצמו, והאגרות שצריך לפרעון וימי הפרעון של האגרות יקבעו עפ"י התאריך שלו, ואולם זמן תקפו לא יעלה על הזמן שנותר לפטנט של האמצאה המקורי.

(4) מתן פטנט לתוספת אמצאה ייחשב הוכחה מכרעת כי האמצאה היא דבר הראוי לפטנט לתוספת אמצאה, ואין לחלוק על תקפו של הפטנט מתוך נימוק שהאמצאה צריכה היתה להיות ענין לפטנט בפני עצמו.

החזרת פטנטים שעבר זמנם

17. (1) פטנט שבוטל מחמת שבעליו לא שילם את האגרות הקבועות במועד הקבוע, יוכל בעל הפטנט להגיש לרשם בקשה באופן הקבוע ולבקש ממנו שיתן צו להשיב לו את הפטנט.

(2) כל בקשה כזאת צריכה להכיל הודעה בדבר הסיבות שגרמו לאי פרעון האגרות הדרושות.

(3) אם נראה מתוך ההודעה ההיא שאי-הפרעון לא נעשה בכוונה וכי לא היה איחור יתר בהגשת הבקשה, יפרסם הרשם את הבקשה באופן הקבוע, וכל אדם רשאי למסור תוך זמן קבוע הודעת התנגדות למשרד הרישום של הפטנטים.

(4) ניתנה הודעה כזאת, חייב הרשם להודיע את הדבר למבקש.

(5) ככלות המועד הקבוע ידון הרשם בענין ויתן צו להחזיר את הפטנט או לדחות את הבקשה.

תיקוני פירוש

18. (1) רשאי מבקש או בעל פטנט להגיש בכל עת ובכל שעה בקשה בכתב למשרד רישום הפטנטים בה יבקש רשות לתן את הפירוט, לרבות השרטוטים שהם חלק

(2) חיתום הפטנט ייעשה בהקדם האפשרי, אבל לא לאחר שמונה עשר חודש מיום הבקשה;

בתנאי שאם נתעכב החיתום מפאת ערעור או התנגדות אפשר לחתום את הפטנט בזמן שיצווה בית המשפט המחוזי או הרשם, הכל לפי הענין.

(3) מת מבקש לפני חיתום הפטנט, וניתן הפטנט לנציגו החוקי, אפשר לחתום את הפטנט בכל עת בתוך שנים עשר חודש לאחר מות המבקש.

(4) אם אי אפשר, מאיזו סיבה שהיא לחתום את הפטנט במועד הקצוב בסעיף זה אפשר להאריך את המועד לאחר תשלום האגרה שתיקבע לכך ולאחר שייקיימו את התנאים הקבועים.

תאריכו של פטנט

13. תאריכו וחיתומו של פטנט יהיו כתאריך הבקשה חוץ אם הותנה בפירוש אחרת בפקודה זו:

בתנאי שאין להגיש משפט בשל הפרה שנעשתה לפני קבלת הפירוט.

תקפו, היקפו וטופסו של פטנט

14. (1) פטנט שנחתם בחותם משרד הרישום של הפטנטים יהיה בר תוקף בכל רחבי ישראל: בתנאי שרשאי בעל פטנט לייחד את הפטנט שלו לאחד המקומות או החבלים של ישראל, ויהא לו אותו תוקף כאילו ניתן הפטנט בעיקרו על מנת שלא יחול אלא על אותו המקום או החבל בלבד.

(2) כל פטנט יהיה ערוך בטופס הקבוע ולא יהא ניתן אלא לאמצאה אחת בלבד, אלא שיכול הפירוט לכלול בו יותר מתביעה אחת, ואם הוגש משפט, לא יוכל איש לבוא ולהגיש התנגדות לפטנט מחמת שהפטנט ניתן ליותר מלהמצאה אחת.

תקופת הפטנט

15. (1) המועד הקצוב לכל פטנט שיש לו תוקף יהא שש עשרה שנה מתאריך הפטנט, חוץ אם נאמר בפירוש אחרת בפקודה זו.

(2) כוחו של פטנט יפוג, אם לא ישלם בעליו את האגרה הדרושה תוך הזמן הקבוע לכך:

בתנאי שעל פי בקשת המבקש ולאחר תשלום האגרה הנוספת הדרושה, יאריך הרשם את הזמן כמבוקש בבקשה אך לא למעלה משלושה חדשים.

(3) הוגש משפט על הפרת פטנט שנעשתה לאחר שבעל הפטנט סירב לשלם את האגרה תוך המועד הקבוע ובטרם ניתנה לו ארכה לתשלום האגרה, רשאי בית המשפט אשר לפניו מובא המשפט, לסרב לפסוק לו דמי נזק בשל אותה הפרה, אם ימצא לראוי לעשות כן.

הצגת אמצאה אינה פוגעת בזכות על פטנט

20א. הצגתה של אמצאה בתערוכה תעשייתית או בין-לאומית, או פרסומו של תאור של אמצאה בזמן שהתערוכה מתקיימת בו, או השימוש באמצאה לצורך התערוכה במקום שבו מתקיימת התערוכה או השימוש באמצאה בימי התערוכה ע"י כל אדם במקום אחר, בלא שהמציא יסכים או ישתתף בכך, או קריאת הרצאה על ידי הממציא בפני אגודה מדעית או פרסומה של ההרצאה בקובץ הפרוטוקולים של האגודה, לא יפגעו בזכותו של הממציא לבקש ולקבל פטנט בעד האמצאה או בתקפו של כל פטנט שניתן על יסוד הבקשה, בתנאי כי: –

- (א) המציג, בטרם יציג את האמצאה, או האיש הקורא את ההרצאה או המרשה את הפרסום, יתן לרשם את המודעה הקבועה על כוונתו לעשות כן, וכן
- (ב) הבקשה לפטנט תוגש לפני יום פתיחת התערוכה או יום קריאת ההרצאה או פרסומה או תוך ששה חודשים מיום זה.

רשיונות חובה וביטול פטנטים

21. (1) רשאי כל אדם הנוגע בדבר להגיש בקשה לרשם ובה יטען שלא סופקו דרישותיו הסבירות של הציבור בקשר לאמצאה שניתן עליה פטנט ויבקש שיתנו רשיון חובה, ולא – לבטל את הפטנט.

(2) על הרשם לעיין בבקשה, ואם לא יבואו הצדדים לכלל הסכם ביניהם לבין עצמם, ונתברר לו שיש לה לבקשה על מה שתסמוך, יהא זה מחובתו להביא את הבקשה לפני בית המשפט המחוזי.

(3) הובאה בקשה כזאת ע"י הרשם לפני בית המשפט והוכח כדי הנחת דעתו של בית המשפט שלא סופקו דרישותיו הסבירות של הציבור בקשר עם האמצאה שניתן עליה פטנט, רשאי בית המשפט לצוות על בעל הפטנט לתת רשיונות באותם התנאים שיצדקו בעיני בית המשפט, ואם סבור בית המשפט שלא יהא במתן רשיונות סיפוק דרישותיו הסבירות של הציבור, רשאי הוא לתת צו לבטל את הפטנט:

ובלבד –

(1) שאין להביא לפני בית המשפט בקשה לרשיון חובה לפני תום שלוש שנים מיום חיתום הפטנט;

(2) שלא יינתן צו לביטול פטנט לפני תום שתי שנים מיום מתן רשיון החובה הראשון לשימוש באמצאה שעליה ניתן הפטנט;

(3) שלא יינתן רשיון חובה או צו לביטול פטנט אם נתן בעל הפטנט נימוקים סבירים מדוע לא סופקו דרישותיו הסבירות של הציבור.

(4) כשדנים בבקשה עפ"י סעיף זה ייעשו בעל הפטנט וכל איש התובע זכויות בפטנט בין כבעל רשיון יחיד

הימנו, בדרך ויתור, תיקון או ביאור, ויפרש את מהותו של התיקון המוצע ואת הטעמים שהמריצוהו לכך.

(2) את הבקשה להכנסת התיקונים המוצעים ואת טיב התיקונים יפרסמו באופן הקבוע, ובתוך חודש ימים מיום שנתפרסמה הבקשה לראשונה רשאי כל איש למסור למשרד רישום הפטנטים הודעת התנגדות לתיקונים.

(3) נמסרה הודעה כזאת, יודיע הרשם את דבר ההתנגדות למגיש הבקשה וידון בענין ויחליט בו.

(4) לא נמסרה הודעת התנגדות או נמסרה הודעת התנגדות ולא הופיע המתנגד, יחליט הרשם אם יש להתיר את התיקונים, ובאלו תנאים.

(5) לא יתירו שום תיקון שעל פיו יהא בפירוט משום תביעה לאמצאה רחבה יותר בעיקרה או שונה בעיקרה מן האמצאה שתבעה בפירוט שלפני התיקון.

(6) רשות לתקן תהא עדות מכרעת על זכותו של הצד להכניס את התיקון המותר, פרט למקרה תרמית, והתיקון יפורסם לפי האופן הקבוע וייחשב כחלק מן הפירוט:

בתנאי שתהא הזכות לבית המשפט, בבואו לפרש את הפירוטים המתוקנים, להסתמך על הפירוט שנתקבל ונתפרסם.

(7) סעיף זה לא יחול משהוגש משפט על הפרת הפטנט או כל זמן שמשפט נגד ביטול הפטנט תלוי ועומד בפני בית המשפט.

תיקוני פירוט ע"י בית המשפט

19. בכל משפט המוגש על הפרת פטנט או משפט שהובא לפני בית משפט לביטול פטנט, רשאי בית המשפט לתת צו בו ירשה את בעל הפטנט לתקן את הפירוט שלו, כפי שבית המשפט ימצא לראוי לקבוע, ולפי התנאים שיקבע ביחס לתשלום הוצאות המשפט, לפרסום או לענינים אחרים:

בתנאי שלא יורשה שום תיקון אשר על פיו יהא בפירוט המתוקן משום תביעה לאמצאה שונה בעיקרה מהאמצאה שנדרשה בפירוט לפני שהוכנסו בו התיקונים ואם הוגשה בקשה לתת צו כזה צריך להודיע את דבר הבקשה לרשם ותהא לו לרשם הזכות להופיע לפני בית המשפט ולטעון, ואם יצווה בית המשפט, יהא חייב להופיע לפניו.

הגבלה על גביית דמי נזק

20. מקום שהתירו לתקן פירוט לפי פקודה זו והוגש משפט על השימוש באמצאה לפני מתן ההחלטה המתירה את התיקון, לא יפסוק בית המשפט כל דמי נזק, אלא אם הוכיח בעל הפטנט להנחת דעתו של בית המשפט כי תביעתו המקורית נערכה בתום לב ובמידה סבירה של מומחיות וידיעה.

ובין באופן אחר, צדדים במשפט, וליועץ המשפטי לממשלה תהיה הזכות להשמיע את טענותיו.

(5) לצורך סעיף זה תיחשבנה דרישותיו הסבירות של הציבור כדרישות שלא ספק –

(א) אם אין בעל הפטנט מעבד די הצורך חפץ שיש לו פטנט עליו, ואינו מספקו במידה הדרושה ובתנאים סבירים ומחמת כך סובלת שלא כדין אחת המלאכות או אחת התעשיות בישראל או שאין מספיקים די הצורך את הביקוש לחפץ שיש עליו פטנט או לחפץ המיוצר ע"י התהליך שניתן לו פטנט;

(ב) אם סובלת אחת המלאכות או התעשיות בישראל שלא כדין מחמת התנאים שהעמיד בעל הפטנט לקניית החפץ שיש לו פטנט עליו או לשימוש בו או לניצולו של תהליך הפטנט.

(ג) אם בעל הפטנט אינו מייצר בישראל את המוצר, שעליו או על ההליכים לייצורו ניתן לו פטנט, והוא מסרב ליתן, בתנאים סבירים, רשיון ליצרן מקומי לייצר את המוצר או להשתמש בתהליך.

(6) צו בית המשפט המצווה לתת רשיון עפ"י סעיף זה יהיה כוחו יפה כאילו נכלל ברשיון שנערך כהלכה בין הצדדים שבמשפט.

ביטול פטנטים

22. (1) פטנט ניתן לביטול ע"י הגשת בקשה לבית המשפט המחוזי.

(2) בקשה לביטול פטנט רשאים להגיש –

(א) היועץ המשפטי לממשלה; או

(ב) כל אדם הטוען –

(1) שהפטנט נתקבל מתוך מעשי תרמית מצד בעל הפטנט לגבי זכויותיו של המבקש או לגבי זכויותיו של אדם אחר שהוא תובע מטעמו או מכוחו;

(2) שהוא או כל איש שהוא טוען מטעמו או מכוחו היה הממציא האמיתי של כל אמצאה הנכללת בתביעת בעל הפטנט; או

(3) שכל איש אחר שהוא תובע מטעמו או מכוחו טובת הנאה בכל מסחר, עסק, או תעשיה, ייצר או ניצל או מכר בפומבי בישראל, עוד לפני יום הפטנט, דבר שבעל הפטנט טוען שהוא המציאו.

משפט בשיתוף חברי-יועץ

23. (1) בכל תביעה או הליך על הפרת פטנט או ביטולו רשאי בית המשפט, אם ימצא לראוי, לבקש את עזרתו של חבר-יועץ בעל הכשרה מיוחדת.

(2) אם ישולם שכר לחבר-יועץ עפ"י סעיף זה, ייקבע השכר ע"י בית המשפט ויפרע כפי שייקבע.

צו מניעה

24. במשפט על הפרת פטנט יהא התובע זכאי לסעד בדרך צו מניעה ודמי נזק;

בתנאי שלא יהא בעל הפטנט זכאי לגבות דמי נזק בגין הפרת פטנט שניתן אחרי תאריך תחילת פקודה זו מכל נתבע שיוכיח כי בשעת ההפרה לא ידע ממציאותו של הפטנט.

25. (בוטל).

הוראות בדבר פטנט שנתפרסם קודם זמנו

26. פטנט לא ייחשב מחוסר תוקף מחמת זה בלבד שהאמצאה שבגינה ניתן הפטנט או חלק הימנה נתפרסמו לפני תאריך הפטנט, ובלבד שיוכיח בעל הפטנט לבית המשפט שהפרסום היה שלא בידיעתו ושלא בהסכמתו וכי החומר שנתפרסם הושג או נתקבל ממנו, ואם נודע לו דבר הפרסום לפני שהגיש את הבקשה לפטנט, עליו גם להוכיח שמשנודע לו דבר הפרסום ביקש וקיבל בכל הזריזות הראויה הגנה לאמצאתו.

פטנט כשהבקשה מוגשת ע"י נציגו החוקי של ממציא שמת

27. (1) מי שטען שהוא ממציא אמצאה ומת בלא להגיש בקשה למתן פטנט לאמצאה, רשאי נציגו החוקי להגיש בקשה ואפשר ליתן לו פטנט.

(2) כל בקשה כזאת צריכה להכיל הצהרה מאת נציגו החוקי, האומרת כי הוא מאמין שהמת היה הממציא האמיתי והראשון של האמצאה.

פטנט שאבד או נשמד

28. פטנט שאבד או נשמד או שלא הראו אותו מסיבה המניחה את דעת הרשם, רשאי הרשם בכל עת לטבוע חותם על העתק שני הימנו.

פרסום הבקשה והפירוט ברשומות

29. רשאי הרשם לפרסם בכל עת ברשומות או בעתון אחר שייקבע לכך תאור ופרטים של כל אמצאה שניתן עליה פטנט ופרסום כזה יהא על חשבון בעל הפטנט.

חלק ג': מדגמים

בקשה לרישום מדגמים

30. (1) הגיש אדם בקשה בטופס ובצורה הקבועים וטען בה כי הוא בעליו של כל מדגם חדש או מקורי שלא נתפרסם קודם לכן בישראל, רשאי הרשם לרשום את המדגם עפ"י חלק זה.

(2) מותר לרשום אותו מדגם בסוגים אחדים, ואם יש ספק על אודות הסוג שיש לרשום בו את המדגם יחליט הרשם בענין.

(3) רשאי הרשם, אם ימצא לראוי, לסרב לרשום מדגם שהוגש אליו לרישום, וחובה עליו לסרב לרשום מדגם אם סבור הוא כי בשימושו יהא מתנגד לחוק, למוסר או לסדרי הציבור.

(4) בקשה שמחמת אשמתו, או רשלנותו של המבקש לא הושלמה עד כדי כך שתהא אפשרות לרשמה במועד הקבוע, תיחשב כאילו הסתלקו הימנה.

(5) אם נרשם מדגם יהא תאריך רישומו כתאריך הבקשה לרישום.

רישום מדגם בסוגים חדשים

31. מדגם שנרשם בסוג אחד או בסוגים אחדים של סחורות ובעליו עורך בקשה לרשום אותו בעד סוג אחר או סוגים אחרים, לא יסרבו לבקשתו ולא יבוטל הרישום –

(א) על שום שהמדגם אינו חדש או אינו מקורי, מחמת זה בלבד שכבר נרשם קודם לכן; או

(ב) על שום שהמדגם נתפרסם קודם לכן בישראל, מחמת זה בלבד שייחודו לסחורה מסוג שנרשם בו מדגם קודם לכן;

בתנאי שלא יהא בו ברישום המאוחר כדי להאריך את תקופת זכות המדגם למעלה מן התקופה הנובעת מן הרישום הקודם.

תעודת רישום

32. (1) עם רישומו של מדגם יתן הרשם לבעליו תעודת רישום.

(2) אם אבדה התעודה המקורית או בכל מקרה אחר שימצא הרשם לראוי, רשאי הוא ליתן העתק אחד או כמה העתקים מאותה התעודה.

זכות היוצרים לאחר הרישום

33. (1) עם רישומו של מדגם תהא לבעליו הרשום זכות מדגם עליו למשך חמש שנים מיום הרישום, בכפוף להוראות פקודה זו.

(2) אם נתבקש הרשם במועד הקבוע ובאופן הקבוע, לפני כלות חמש השנים הללו, להאריך את מועד זכות המדגם ושלומה האגרה הקבועה, יאריך הרשם את תקופת זכות המדגם לחמש שנים נוספות מיום תום חמש השנים הראשונות.

(3) אם נתבקש הרשם במועד הקבוע ובאופן הקבוע, לפני כלות התקופה השניה של חמש שנים, להאריך את מועד זכות המדגם, רשאי הרשם בכפוף לכל תקנה עפ"י פקודה זאת ומשולמה האגרה הקבועה, להאריך את מועד זכות המדגם לתקופה שלישית של חמש שנים החל מיום כלות התקופה השניה של חמש שנים.

(4) על אף הוראות סעיפים קטנים (2) ו-(3), לא ביקש בעל מדגם להאריך את מועד זכות המדגם ולא שילם את האגרה, במועד הקבוע כאמור בסעיפים קטנים (2) או (3), רשאי הוא, בתוך תקופה של שישה חודשים שתחילתה בתום התקופה הראשונה או השניה של חמש השנים, לפי הענין, לבקש להאריך את מועד זכות המדגם, כפוף לתשלום אגרה נוספת על האגרה הקבועה לפי סעיפים קטנים אלה.

34. (בוטל).

עיון במדגמים רשומים

35. (1) במשך כל אותה התקופה שבה קיימת זכות מדגם במדגם או במשך תקופה קצרה מזו שתיקבע לכך, ובלבד שלא תהא פחות משנתיים מיום רישומו של המדגם, לא יהיה מדגם פתוח לעיון אלא לבעליו או למי שהורשה מטעמו בכתב או למי שהורשה ע"י הרשם או ע"י בית המשפט:

בתנאי שאם סירב הרשם לרשום מדגם מחמת שהוא מזוהה עם מדגם שנרשם קודם לכן, רשאי מבקש הרישום לעיין במדגם הרשום כך.

(2) משכלתה תקופת זכות המדגם או תקופה קצרה מזו כאמור לעיל, יהא המדגם פתוח לעיון, וכל אדם רשאי ליטול העתקות הימנו בשלמו את האגרה הקבועה.

(3) עפ"י סעיף זה אפשר לקבוע תקופות שונות לסוגי סחורות שונות.

ביטול רישום של מדגם

36. כל אדם מעונין רשאי לפנות לרשם בכל עת בבקשה לבטל רישום של מדגם בטענה שהמדגם פורסם בישראל לפני תאריך רישומו.

גניבת דעת מדגם רשום

37. (1) כל עוד קיימת זכות מדגם באיזה מדגם אסור לשום אדם, –

(א) לייחד, לצרכי מכירה, את המדגם או כל חיקוי תרמית או חיקוי בולט הימנו לכל חפץ הכלול בסוג סחורה שרשום בו המדגם, חוץ אם יש לו רשיון או רשות בכתב מאת הבעלים הרשומים, ואסור לו לעשות כל דבר כדי לאפשר לו לייחד את המדגם כאמור לעיל; או

(ב) לפרסם סחורה או להציעה למכירה, אם ידע כי יחדו לאותה סחורה מדגם או כל חיקוי הימנו, אם חיקוי מתוך רמאות, ואם חיקוי בולט, שלא בהסכמת בעלי הרשום.

(2) כל העובר על סעיף זה יהא צפוי לשלם לבעל הרישום של המדגם סכום שלא יעלה על חמישים לירות כדמי נזק קצובים בעד כל עבירה ועבירה, ואם העדיף בעל סימן המדגם להביא משפט לגביית דמי נזק בשל אותה עבירה ולמען קבל צו מניעה לשם מניעת הישנות העבירה, יהא צפוי העבריין לשלם את דמי הנזק שיפסוק בית המשפט ולהיות כפוף לצו מניעה בהתאם לכך.

בתנאי שהסכום הכולל שמותר לגבותו כדמי נזק קצובים בעד מדגם אחד לא יעלה על מאה לירות.

38. (בוטל).

חלק ד': הוראות כלליות

זכותה של הממשלה להשתמש בפטנטים

39. לפטנט יהא תוקף כלפי ממשלת ישראל כתוקף שיש לו כלפי כל אדם אחר:

בתנאי שכל מחלקה ממשלתית תהא רשאית להשתמש בכל פטנט בתנאים שיוסכם עליהם בין בעל הפטנט ובין המחלקה בהסכמת שר האוצר של ממשלת ישראל, ואם לא באו אלה לכלל הסכם, ייקבעו התנאים על ידי נשיא בית המשפט העליון או ע"י בורר שיתמנה על ידו.

שימוש במדגם לטובת המדינה

39א. (א) השר רשאי להתיר שימוש במדגם על ידי משרדי הממשלה או על ידי מפעל או מוסד של המדינה, בין שנרשם לפי פקודה זו ובין שלא נרשם אך מבקשים לרשמו, אם ראה שהדבר דרוש להגנת המדינה או לקיום הספקה או שירותים חיוניים.

(ב) השר רשאי, אם ראה שהדבר דרוש למטרות המנויות בסעיף קטן (א), לתת היתר לפי הסעיף הקטן האמור גם לאדם הפועל על פי חוזה עם המדינה, כדי להבטיח או להקל את ביצועו של החוזה ולצורכי המדינה בלבד.

(ג) הוראות סעיפים 106, 108 עד 111 ו-113 עד 115 לחוק הפטנטים, התשכ"ז-1967, יחולו לעניין היתר שניתן לפי סעיף זה, בשינויים המחויבים.

(ד) בסעיף זה, "השר" – השר שקבעה הממשלה.

עיון בפנקסים והעתקת קטעים מהם

40. כל פנקס המתנהל עפ"י פקודה זו יהא פתוח לקהל לעיון בכל שעה נוחה, בכפוף להוראות פקודה זאת. והעתקים מאושרים מכל רישום בפנקס כזה, כשהן טבועים בחותם משרד רישום הפטנטים יינתנו לכל דורש לאחר תשלום האגרה הקבועה.

איסור הפירסום של פירוט, שרטוטים, וכו'

41. (1) אם הסתלק אדם מבקשה לפטנט או אם איזו בקשה לפטנט נעשתה בטלה, הרי כל הפירוטים והשרטוטים שצורפו לבקשה או הוגשו בקשר עמה, חוץ אם נאמר בפירוש אחרת בפקודה זו, לא יהיו בשום עת פתוחים לעיון הקהל ולא יתפרסמו ע"י הרשם.

(2) אם הסתלק אדם מבקשה למדגם או אם סרבו לבקשה, הרי הבקשה וכל שרטוט, צילום, העתקה, תבנית או דוגמה שהוגשו בקשר עם הבקשה, לא יהיו בשום עת פתוחים לעיון הקהל ולא יתפרסמו ע"י הרשם.

סמכותו של הרשם לתקן טעויות סופר

42. עפ"י בקשה בכתב בצירוף האגרה הקבועה, רשאי הרשם –

(א) לתקן כל טעות סופר שנפלה בבקשה לפטנט או בקשר עם הבקשה או בכל פטנט או בכל פירוט;

(ב) לבטל את רישומו של מדגם, אם כולו ואם לגבי סחורה מסויימת שבקשר עמה נרשם המדגם;

(ג) לתקן כל טעות סופר בצירוי של מדגם או בשמו וכתובתו של בעליו של כל פטנט או מדגם או בכל ענין אחר שנרשם בפנקס הפטנטים או בפנקס המדגמים.

רישום העברות ומסירות בפנקסים

43. (1) נעשה אדם זכאי בפטנט או בזכות מדגם למדגם רשום או בכל טובת הנאה בהם, אם בדרך העברה, מסירה, רשיון או כל פעולה חוקית אחרת, עליו לפנות אל הרשם בבקשה לרשום את זכותו, ומשהוכחה הזכות להנחת דעתו של הרשם, ירשום אותו הרשם כבעליו של אותו פטנט או מדגם ויצווה לרשום בפנקס את דבר המסמך הנוגע לזכותו או היוצר את טובת ההנאה שלו.

(2) מי שרשום כבעל פטנט או מדגם תהא לו, בכפוף להוראות פקודה זאת ולכל זכות המופיעה בפנקס

כמוקנה לכל אדם אחר, הסמכות להעביר לחלוטין את הפטנט או המדגם, ליתן רשיונות בנוגע אליהם או לטפל בהם בדרך אחרת, וליתן קבלות בנות תוקף בעד כל תמורה שקיבל בשל כל העברה, רשיון או טיפול כאלה.

(3) פרט לבקשות שהוגשו עפ"י סעיף 44, הרי כל מסמך או שטר שלא נרשמו בפנקס בהתאם להוראות הסעיפים הקטנים (1) ו-(2) לא יתקבלו בשום בית משפט כראיה המוכיחה זכות קנין על פטנט או זכות מדגם למדגם או כל טובת הנאה בהם, אלא אם ציווה בית המשפט אחרת.

תיקון הפנקסים ע"י בית המשפט

44. (1) על פי בקשתו של כל אדם המוצא את עצמו מקופח מחמת שלא כללו איזו רשימה בפנקס הפטנטים או המדגמים, או מחמת שהשמיטו ממנו איזו רשימה, או מחמת שכללו רשימה בלא נימוק מספיק, או מחמת שאיזו רשימה נשארה בפנקס שלא כדין או מחמת טעות או פגם באחת הרשימות שבאחד הפנקסים הללו, רשאי בית המשפט המחוזי ליתן צו להכניס אותה רשימה בפנקס או למחוק אותה ממנו או לשנותה, ככל אשר ימצא לראוי.

(2) בכל הליך משפטי עפ"י סעיף זה רשאי בית המשפט להחליט בכל שאלה שיהא צורך להחליט עליה בקשר עם תיקונו של פנקס.

(3) ההודעה הקבועה על דבר כל בקשה עפ"י סעיף זה תימסר לרשם ותהא לו לרשם הזכות להופיע במשפט ולהשמיע את טענותיו בענין זה, ויהא חייב להופיע אם נצטווה בכך ע"י בית המשפט.

(4) כל צו בית משפט המתקן פנקס יצווה למסור לרשם הודעה על התיקון באופן הקבוע, ומשקיבל הרשם הודעה כזאת, יתקן את הפנקס לפיה.

השימוש בסמכות ההכרעה ע"י הרשם

45. אם ניתנה לרשם סמכות הכרעה עפ"י פקודה זו, לא ישתמש באותה סמכות לרעתו של מבקש פטנט או [5] של מבקש רישום פטנט עותומני עפ"י סעיף 54 או של מבקש תיקון בפירוט או של מבקש רישום מדגם, אם לא נתן לו למבקש אפשרות להשמיע את טענותיו.

הוצאות משפט

46. בכל הליך משפטי המובא לפני הרשם עפ"י פקודה זו תהא לו לרשם הסמכות לצוות לפסוק לאחר הצדדים במשפט את ההוצאות שימצאן סבירות ולהורות מי מן הצדדים ישלם את ההוצאות וכיצד תשולמנה.

עדות בפני הרשם

47. (1) בכפוף לכל תקנות שיתקינו עפ"י פקודה זו, הרי בכל הליך המשפטי בפני הרשם עפ"י פקודה זו תהא עדות ניתנת בהצהרה בשבועה, באין הוראות האומרות את ההיפך, אלא שמקום שמוצא הרשם כי מן הראוי לגבות עדות בעל פה במקום ראייה בכתב או נוסף עליה או להרשות לכל מוסר עדות להיחקר חקירה שכנגד, רשאי הוא לעשות כן.

(2) מקום שגבו חלק מן עדות בעל פה, תהיינה לרשם כל הסמכויות של שופט שלום בנידון כפיית עדים להופיע ובנידון כל ענינים כיוצא בהם.

תעודה מאת הרשם תשמש עדות

48. תעודה בדבר איזו רשימה שמותר לו לרשם לרשמה או בדבר ענין או דבר שמותר לו לעשותו, ונראה מגופה של התעודה כי היא חתומה ע"י הרשם, תשמש הוכחה על רישומה של אותה רשימה ועל תכנה ועל עשייתו או אי עשייתו של הדבר או הענין, אלא אם כן הוכח היפוכו של דבר.

הצהרה של קטין, שוטה, וכו'

49. אם היה אדם פסול להגיש הצהרה או לעשות איזה דבר שהוא מורשה או חייב לעשותו עפ"י פקודה זו מחמת שלא הגיע לגיל הבגרות או מחמת שהוא שוטה או מחמת כל פסלות אחרת, רשאי אפוטרופסו או אדם אחר המורשה מטעם החוק להגיש בשמו אותה הצהרה, או הצהרה שתהא מתאימה לענין עד כמה שהמסיבות תרשינה, ולעשות אותו דבר בשמו של האדם הנתון לפסלות.

פנקס סוכני פטנטים

50. (1) לא יישמש אדם כסוכן פטנטים ולא יתאר עצמו ולא יציג עצמו ככזה, אלא אם כן הוא רשום כסוכן פטנטים בפנקס סוכני הפטנטים.

(2) כל העובר על הוראות סעיף זה יאשם בעבירה ויהא צפוי לקנס של עשרים לירות.

(3) שום דבר האמור בסעיף זה לא יתפרש כאילו הוא מונע אנשים שיש להם רשיונות לעסוק כעורכי דין בישראל מלהגיש מסמכים במשרד הרישום של הפטנטים ומדגמים או להופיע מטעם כל אדם בכל הליך משפטי או בבירור כל בקשה.

(4) פנקס סוכני הפטנטים יתנהל ע"י הרשם, ותהא לו לרשם הזכות להטיל אגרה בעד כל רישום, ככל אשר ייקבע.

ערעורים

51. (1) משפט על הפרת פטנטים וזכות מדגם למדגמים יהיה בגדר שיפוטו של בית המשפט המחוזי.

(2) ערעורים על החלטות הרשם באחד הענינים הבאים יובאו לפני בית המשפט המחוזי –

(א) סירוב לקבל פירוש של פטנט;

(ב) [6]

(ג) סירוב לרשום פטנט עותומני (סעיף 54);

(ד) החלטה בנידון התנגדות למתן פטנט;

(ה) דחיית בקשה להחזרת פטנט לקדמותו;

(ו) צוויים בנוגע לתיקונם של פירוט או פטנטים;

(ז) סירוב לרשום מדגם;

(ח) צו על יסוד בקשה לביטולו של רישום מדגם.

(3) כל ערעור כזה יוגש ע"י הודעת ערעור שתימסר למשרד בית המשפט תוך חודש ימים מתאריך החלטתו של הרשם.

דין קדימה

52. (א) הגיש בעל מדגם בקשה לרישום מדגם על מדגם שכבר הגיש, הוא או מי שקדם לו בזכות הבעלות, בקשה לרישום במדינה חברה אחת או יותר (להלן – בקשה קודמת). רשאי הוא לדרוש כי לענין סעיפים 30 ו-36 יראו את תאריך הבקשה הקודמת הראשונה כתאריך הבקשה שהוגשה בישראל (להלן – דין קדימה), אם נתמלאו כל אלה:

(1) הבקשה בישראל הוגשה בתוך שישה חודשים לאחר הגשת הבקשה הקודמת הראשונה;

(2) דין הקדימה נדרש בישראל בתוך חודשיים לאחר הגשת הבקשה בישראל;

(3) הוגשו לרשם, במועד שקבע שר המשפטים, העתק הבקשה הקודמת והשרטוטים שנלוו אליו, מאושרים בידי רשות מוסמכת במדינה החברה שאליה הוגשה הבקשה הקודמת;

(4) המדגם המתואר בבקשה הקודמת והמדגם שהמבקש מבקש לרשום בישראל – דומים בעיקרם.

(ב) הוראות סעיף קטן (א) יחולו גם על בקשה לרישום מדגם המבוססת על בקשה קודמת לרישום דגם תועלת.

הוראות מיוחדות ביחס לספינות, אוירונים, ולכלי רכב

52א. (1) בכפוף להוראות סעיף זה לא יראו זכותו של בעל פטנט זכות שהופרה: –

(א) מחמת השימוש באניה נכרית באמצאה שיש עליה פטנט בגופה של הספינה או במכונות או במכשירים או בשאר אביזרים שלה, אם שווה הספינה שהות זמנית או בדרך מקרה במימי החוף הכלולים בתחומי שיפוט של ישראל, ואין משתמשים באמצאה אלא לצרכיה הממשיים של הספינה גרידא;

(ב) מחמת השימוש באמצאה שיש עליה פטנט בבניה או בהפעלה של אוירון או כלי רכב של ארצות נכריות או של אביזריהם, אם לא באו האוירון או כלי הרכב לישראל אלא באופן זמני או בדרך מקרה בלבד.

(2) סעיף זה לא יחול אלא על ספינות, אוירונים וכלי רכב של ארצות נכריות –

(א) שהן חברות לאמנה כמשמעותה בסעיף 52; או

(ב) שלגביהן קבע שר המשפטים, בצו שפורסם ברשומות, שלפי חוקיהן ניתנות זכויות דומות לספינות, לאוירונים ולכלי רכב ישראלים המגיעים לארצות אלה או למים טריטוריאליים שלהן.

(3) לצורך סעיף זה ספינות ואוירונים דינם כדין ספינות ואוירונים של הארץ אשר בה הם רשומים, וכלי רכב דינם כדין כלי רכב של הארץ אשר בה נוהגים בעליהם לשבת. (4) (בוטל).

סיוגים בנוגע לצווים שניתנו קודם ליום עשרים וששה בפברואר, 1935

52ב. כל הצווים מאת הנציב העליון במועצה שניתנו קודם ליום עשרים וששה בפברואר, 1935, יהא להם תוקף כאילו ניתנו עפ"י סעיף 52 או עפ"י סעיף 52א לפקודה זו; וכל איזכור בכל צו מצווים אלה של סעיף 51 לפקודה הפטנטים וסימני האמצאה, 1924, יראו כאיזכור סעיף 52 או סעיף 52א לפקודה זו.

פטנטים ומדגמים שנרשמו עפ"י המודעה הרשמית

53. פטנט או מדגם שהיו בתאריך תחילת פקודה זו רשומים עפ"י המודעה הרשמית מס' 136 מיום 30 בספטמבר, 1919, יהא להם, מתאריך תחילת פקודה זו, אותו תוקף כאילו ניתנו או נרשמו עפ"י פקודה זו ובכל הענינים יהיו כפופים להוראות פקודה זו:

המשפט המחוזי אשר במקום בו מתגורר הנאשם או אחד הנאשמים או מנהל בו עסקים.

(6) שום דבר האמור בזה לא ימנע אדם המוצא את עצמו מקופח או שניזוק בשל מעשה שסעיף זה חל עליו מלהגיש תביעה משפטית להשגת סעד בדרך צו מניעה או דמי נזק בשל אותו הניזוק, בין שאותו אדם מסר ידיעות או נקט בפעולות, המביאות או מכוונות להביא לידי הגשת משפט פלילי נגד אדם שאפשר להביאו במשפט פלילי עפ"י סעיף זה בשל כל מעשה אשר בגללו הוגשה אותה תביעה משפטית, ובין שלא מסר אותן ידיעות או לא נקט באותן פעולות.

תקנות

56. (1) רשאי הרשם באישורו של שר המשפטים ובכפוף להוראות פקודה זו, להתקין אותן תקנות ולעשות אותם מעשים שיראה צורך בהם לשם הענינים דלקמן –

(א) להסדרת פעולות הרישום עפ"י פקודה זו;

(ב) לסיווג של סחורות לצרכי מדגמים;

(ג) לעשייתם או לדרישתם של העתקים מפירוטים, משרטוטים ומשאר מסמכים;

(ד) להסדרת פרסומם ומכירתם של העתקים מפירוטים, משרטוטים ומשאר מסמכים באותם המחירים ובאותו אופן שיישירו בעיניו;

(ה) להסדרת הכנתם, הדפסתם, פרסומם ומכירתם של מפתחות-ענינים וקיצורים של פירוטים ושל שאר מסמכים במשרד הרישום של פטנטים והעיון בהם;

(1) להסדרת הנהלתו של פנקס סוכני פטנטים עפ"י פקודה זו;

(1) לקביעת האגרות שתשלמנה בעד מתן פטנט ובעד רישום מדגם וחידושו ובעד בקשות לכך ובעד ענינים אחרים בקשר עם פטנטים ומדגמים עפ"י פקודה זו.

(2) תקנות שהתקינון עפ"י סעיף זה יתפרסמו ברשומות.

חלק ח': הוראות מיוחדות לשעת חירום

(בוטל)

57. עד 68. (בוטל).

בתנאי שהתקופה שבה יהא תוקף למתן אותו פטנט או לרישום של אותו סימן אמצאה לא תעלה על התקופה שבה היה תוקף למתן או לרישום עפ"י חוק הארץ שבה ניתן הפטנט או נרשם הסימן בראשונה.

פטנטים עותומנים

54. למרות הוראות פקודה זו, הרי בעליו של פטנט עותומני שניתן עפ"י חוק הפטנטים העותומני לפני יום 1 בינואר 1918, רשאי, תוך שנים עשר חודש מתאריך תחילת פקודה זו, לרשום אותו פטנט במשרד הרישום של הפטנטים לאחר שיקיים את הוראות המודעה הרשמית מס' 136 מיום 30 בספטמבר 1919, וכל פטנט שנרשם כך ייחשב כאילו הוא ברי-תוקף ממש כאילו נרשם עפ"י המודעה הרשמית לפני היום שבו קיבלה פקודה זו תוקף.

עבירות

55. (1) כל הרושם רשימה כוזבת בפנקס המתנהל עפ"י פקודה זו או גורם לרשימתה וכל הכותב או גורם לכתיבת כתב המכוון בשקר להיות העתק של רשימה באותו פנקס, וכל המגיש כתב כזה כעדות כשהוא יודע כי אותה רשימה או אותו כתב הם כוזבים, יאשם בעבירה ויהא צפוי למאסר שנה אחת או לקנס של מאה לירות.

(2) כל הטוען בשקר כי חפץ הנמכר על ידו הוא חפץ שיש עליו פטנט או המתאר בשקר כל מדגם שיחדוהו לחפץ שנמכר על ידו כמדגם שנרשם, יאשם בעבירה ויהא צפוי לקנס של עשר לירות.

(3) כל המוכר חפץ שטבועה עליו או חקוקה עליו או שייחדו לו בדרך אחרת המלה "פטנט" או "רשום" או מלה אחרת האומרת או שמשמעת מתוכה כי החפץ הוא חפץ פטנט או כי המדגם שייחדו לו נרשם, דינו לצורך סעיף זה כאדם הטוען כי החפץ הוא חפץ-פטנט או כי המדגם שייחדו לחפץ הוא מדגם רשום.

(4) כל הכותב על איזה חפץ, לאחר שפקע כוחה של זכות מדגם למדגם, את המלה "רשום", או כל מלה או מלים שמשמעת מתוכן כי עדיין קיימת זכות מדגם למדגם, יאשם בעבירה ויהא צפוי לקנס של עשרים וחמש לירות.

(5) בית המשפט המוסמך לדון בעבירה עפ"י סעיף זה יהיה בית המשפט המחוזי אשר במקום שבו נעשתה העבירה או כל מעשה המהווה חלק הימנה, או בית

